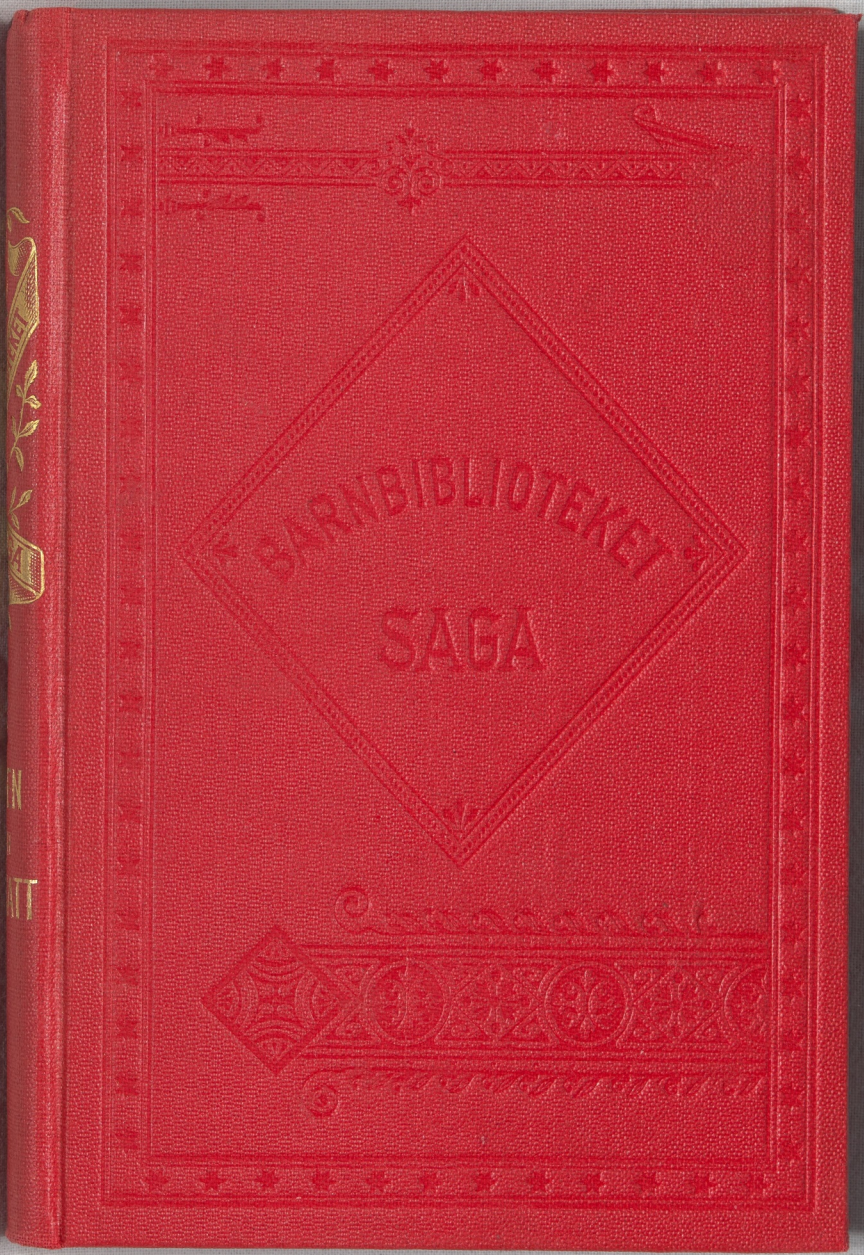
BARNBIBLIOTEKET
SAGA

BARNBIBLIOTEKET SAGA
3.

SAGOR UR
TUSEN OCH EN NATT

BERÄTTADE FÖR SVERIGES BARN

AF

ANNA WAHLENBERG

FÖRSTA SAMLINGEN

MED ORIGINALTECKNINGAR

AF

LOUIS MOE

STOCKHOLM
SVENSK LÄRARETIDNINGS FÖRLAGSAKTIEBOLAG

STOCKHOLM 1899
IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI

Sagoberätterskans egen saga.

För länge sedan lefde en sultan, som ägde en skön gemål, hvilken han älskade som sin ögonsten. Hon måste ständigt vara i hans närhet. Han lämnade icke sitt palats, utan att hon följde honom. Han bar henne på händerna, uppfyllde hennes minsta önskningar och tog henne till råds i allt, hvad han företog sig.

Men lika öppen och trofast som han var mot henne, lika falsk och hycklande var hon mot honom, och en dag upptäcktes det, att hon till och med begått ett brott, som i lagen var belagdt med

dödsstraff, hvarför hon också blef dömd och afrättad.

Sedan den stunden var emellertid sultanen som förvandlad. Från att förut ha varit en mild och god härskare blef han nu en grym tyrann, och alla kvinnor betraktade han som usla och trolösa varelser. Då han tog sig en ny gemål, lät han afrätta henne dagen efter bröllopet, och samma öde undergingo hennes talrika efterträderskor, ty han ville icke lämna någon af dem tillfälle att bedraga honom, liksom den första gjort.

Dessa grymheter sänkte likväl hela landet i sorg, och storvisiren, som måste låta utföra alla dödsdomarna, fick en sådan afsky för sitt bödelsyrke, att han önskade sig själf döden. En af hans döttrar, den sköna och snillrika Scheherezade, som led lika mycket som han af de ohyggliga blodsutgjutelserna, började då grubbla öfver ett medel att hindra dem och rädda en mängd olyckliga unga kvinnor från att falla offer för sultanens mordlust. Slutligen trodde hon sig också ha funnit ett sätt att nå sitt mål och gick en dag till sin fader och bad honom föreslå sultanen att taga henne själf till gemål.

Hennes fader, storvisiren, blef förskräckt, ty han kunde ju icke tro annat, än att hon förlorat sitt förstånd. Hvad hon ville var ju detsamma som att döma sig själf till döden. Men hon förklarade, att hon umgicks med en plan att rädda landet från sultanens grymheter, och bad sin far så bevekande att uppfylla hennes bön, att han till slut icke kunde motstå henne utan gick till sin herre och föreslog honom att taga hans dotter till gemål.

Sultanen hade heller ingenting emot att villfara hans begäran, ty Scheherezade var beryktad för sin skönhet och älskvärdhet, och efter ett par dagar stod bröllopet med prakt och ståt. Men den unga sultaninnans föräldrar och syskon gräto och klagade, ty de trodde, att hon icke skulle kunna rädda sig utan måste dö den påföljande morgonen.

Scheherezade hade dock gjort ett så godt intryck på sin man sultanen, att han kände sig nådigt stämd och meddelade henne, att om hon hade någon önskan att framställa, innan hon gick ut för att halshuggas, så skulle den beviljas henne.

— Min herre och sultan, svarade Scheherezade, jag önskar ingenting annat, än att min syster Dinarsade får sofva i min närhet, så att hon kan trösta mig, om jag vaknar på natten och ängslas för min förestående död.

Detta gick sultanen gärna in på, och Dinarsade låg om natten i ett närgränsande rum. Men när hela palatset var försänkt i sömn, satte Scheherezade sig upp i bädden och ropade på sin syster så högt, att äfven sultanen vaknade. Och Dinarsade kom in med tårar i ögonen och hukade sig ned på golfvet vid systerns fötter, omfamnade henne och jämrade sig öfver deras olycka.

Då lutade sig Scheherezade emot henne och smekte henne.

— Gråt icke, älskade syster, sade hon. Hvad som skall ske kan icke hjälpas, men för att du skall glömma din sorg för en stund, skall jag berätta dig en saga, som jag så ofta gjort förr, då jag ville stilla dina tårar.

Och med Dinarsades hufvud i sitt knä började

Scheherezade berätta en underbar saga om dolda skatter, bevakade af andar, som också hade en skön prinsessa i sitt våld. Aldrig hade hon berättat så förr. Rysningar af förskräckelse och darrningar af spänning gingo genom Dinarsades gestalt, och när Scheherezade ett ögonblick vände på hufvudet, såg hon sultanen ligga stödd på armbågen och betrakta henne med ett par vakna, lysande ögon. Äfven han hörde på med oafvänd uppmärksamhet.

Då sagan var slut, tackade Dinarsade berätterskan på det varmaste men slog på samma gång armarna om hennes knän och bad att få höra ännu en.

— Käraste syster, sade Scheherezade, snart gryr dagen, och jag hinner kanske icke sluta min saga.

— Å, börja blott, börja blott! bad Dinarsade.

Och Scheherezade fortsatte att berätta. Hon talade om förtrollade prinsar och sjungande träd, om palats af smaragder, byggda på hafvets botten, och om elaka trollkvinnor, som kunde förvandla sig till fåglar och ormar.

Men just då hon skulle beskrifva, hur det gick prinsen, som blef bortförd genom luften af den store anden med läderlappsvingarna och lejongapet, föll dagens första stråle in genom fönstret, och med detsamma veks purpurförhänget undan, och där stod bödeln och hans handtlangare för att hämta henne.

Scheherezade kysste sin gråtande syster och reste sig upp. Men i samma ögonblick sprang sultanen fram och ställde sig mellan sin gemål och bödeln.

— Du får lefva till i morgon, sade han till

henne, så att du kan berätta slutet på din historia.

Och nästa natt fortsatte Scheherezade att berätta sin afbrutna saga för sultanen och sin syster. Men då den var slut, bad sultanen själf om en ny, och innan den var till ända, stod bödeln åter i dörröppningen. Icke heller då kunde sultanen besluta sig för att afstå från fortsättningen på sagan, som var underbarare än allt, hvad han hittills hade hört, och ännu ett dygn fick Scheherezade lefva. Men icke heller nästa och icke heller de därpå följande morgnarna fick bödeln taga sitt byte, ty allt skönare och skönare sagor berättade Scheherezade, och alltid var hon midt i den vackraste, då dagen bröt in.

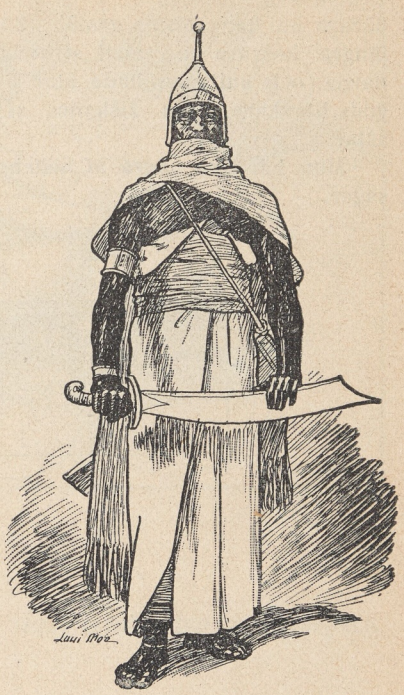

På det viset höll hon på att berätta sagor för sultanen i tusen och en nätter, men då hade hon också skänkt honom en son och blifvit honom

kärare än hans första gemål. Bödeln behöfde icke längre besvära sig med att stiga upp om morgnarna, och sultanen hade åter blifvit en mild och god härskare, som älskades af alla sina undersåtar.

Men här äro några af Scheherezades vackraste sagor.

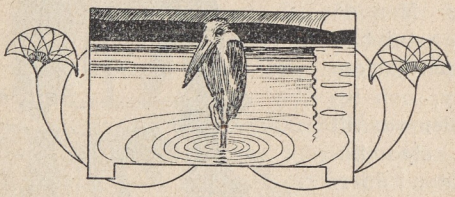

Aladdin och den underbara lampan.

I en af Österlandets största städer lefde en gång en skräddare vid namn Mustafa.

Han var mycket fattig och hade svårt att draga sig fram i synnerhet som hans son Aladdin icke ville vara till minsta nytta för honom. Så fort det var fråga om att äta, var pojken nog hemma, men annars såg man aldrig till honom. Hela dagarna dref han omkring på gator och torg och lekte med andra små odågor, och det var omöjligt att få nå-

gon bukt med honom, hvarken med aga eller goda ord. När hans far försökte lära honom sitt yrke, satt han kanske stilla ett par minuter, men i samma ögonblick, som fadern vände ryggen till, var han ute genom dörren, och ingen såg skymten af honom, förr än det blef matdags igen.

Egentligen elak var han väl inte, och med hans hufvud var det ingen fara, men han kunde aldrig hålla tillsammans sina tankar tillräckligt länge för att inhämta några kunskaper, och det såg ut, som om han skulle bli en odugling i hela sitt lif. Modern sörjde sig till gråa hår för hans skull, och fadern gjorde sig sådana bekymmer för framtiden, att han blef sjuklig, tynade bort och dog.

Då blef det ännu värre ställdt för den stackars modern. Hon sålde boden och verktygen, eftersom Aladdin icke visade minsta lust att lära sig faderns handtverk, och hon satte sig ner att spinna bomullsgarn för att försöka försörja sig och sin son. Men Aladdin bara lekte och roade sig som förut, fastän han nu vuxit upp till yngling och icke hade några andra lekkamrater än gatpojkar, ty alla hans jämnåriga vänner voro sysselsatta med att förkofra sig i sina yrken och förtjäna sitt uppehälle.

Men vid den tiden hände det sig, att en skicklig trollkarl kom till staden. Han var från Afrika, som är trollkarlarnes land, och var djupt förfaren i den hemlighetsfulla punktér-konsten, genom hvilken man kunde få reda på de underbaraste ting.

Nu hade han efter årslångt studerande af sin punktér-kvadrat kommit under fund med, att det på ett visst underjordiskt ställe i Österlandet skulle finnas en förborgad skatt, en märkvärdig lampa, hvilken hade en sådan underbar kraft, att den

kunde göra sin ägare mäktigare och rikare än någon konung i världen. Detta underjordiska ställe var just beläget i närheten af Aladdins födelsestad, och trollkarlen begaf sig utan dröjsmål i väg för att skaffa den dyrbara klenoden i dagen.

Men den saken var icke utan sina faror. Fruktansvärda andar kretsade kring den fördolda skattkammaren, där lampan stod, och trollkarlen visste, att de skulle vara på sin vakt emot honom, om han försökte stjäla den. Därför måste han skaffa sig någon medhjälpare, som kunde hämta upp den åt honom, och det var just en sådan han letade efter, när han en morgon gick in i den österländska staden, där Aladdin bodde. Han behöfde en person, hvars förtroende var lätt att vinna och som var tillräckligt äfventyrslysten att vilja utföra hans planer. Sedan skulle han nog kunna göra honom oskadlig, ty hemligheten med lampan ville han icke dela med någon.

Som han nu gick där på gatorna och sökte efter, hvem han skulle kunna locka, fick han syn på Aladdin, hvilken som vanligt gick och slog dank och gjorde ofog.

— Där har jag bestämdt min man, sade trollkarlen för sig själf. Den där ser mig just ut att bli bra!

På ett listigt och försiktigt sätt smög han omkring bland Aladdins kamrater och hörde sig för om hans förhållanden, gick så tillbaka och vinkade Aladdin till sig.

— Min unga vän, sade han, säg mig, är inte din far skräddaren Mustafa?

— Jo, kära herre, svarade Aladdin, han var min far, men nu är han för längese'n död.

Då föll trollkarlen Aladdin om halsen, omfamnade och kysste honom med tårar i ögonen och suckade djupt.

— Död! utbrast han. Jag har således kommit för sent! Ack, mitt barn, du skall veta, att din far var min käraste broder, och efter att ha varit skild från honom i många, långa år har jag nu rest hit för att träffa honom. Och så säger du, att han är död!

En lång stund fortsatte han att jämra sig på detta vis men torkade slutligen sina tårar och sade till Aladdin, att det enda, som tröstade honom, var, att han återfann sin älskade broders drag i hans sons ansikte.

— Tänk, det är ju underbart, utropade han. Jag kände genast igen dig på likheten!

Han underrättade sig om, hvar Aladdin bodde, tog så upp sin börs och gaf honom ett par guldmynt.

— Gå genast till din mor, min kära brorson, sade han, och säg henne, att jag något senare tänker besöka henne för att få se det ställe, där min kära broder framlefde sina sista dagar. Och om hon tillåter, att jag äter kvällsvard med er, så kunna vi under tiden språka litet om din framtid.

Han nickade vänligt åt brorsonen, som han så hastigt hade skaffat sig, och aflägsnade sig nedåt gatan. Men Aladdin sprang, häpen öfver äfventyret, hem till sin mor och visade henne glädjestrålande sina guldstycken.

— Se, mamma, hvad jag har fått af min farbror, ropade han.

— Din farbror? upprepade modern förvånad.

»Död! utbrast han.»

Du har ju hvarken någon farbror eller morbror i lifvet, det jag vet!

— Jo, naturligtvis måste han vara min farbror, sade Aladdin. Hvarför skulle han annars säga, att han var det, och gråta öfver, att far var död, och ge mig pengar och säga, att han skulle komma hit och äta kvällsvard och tala om min framtid?

Ja, det måste väl vara så då, tänkte också modern, när hon fått höra hela historien. Någon annan förklaring på saken fanns ju icke. Och så erinrade hon sig, att hennes man talat om, att han haft en bror, som dött ung, men denne hade väl på något sätt lefvat upp igen, så det var väl han, som nu var här. Hur det än förhöll sig, så var det ju i alla fall en glädjande händelse att ha fått tag i en sådan förmögen och välvillig släkting, som tycktes vilja bry sig om sina fattiga anförvanter en smula. Och modern gick förnöjd ut och gjorde rikliga uppköp för de pengar, Aladdin lämnat henne. Hela dagen sysslade hon med att feja det torftiga rummet och ställa i ordning kvällsvarden, och när aftonen kom, väntade både hon och Aladdin med stor otålighet på den ärade gästen.

Slutligen började modern nästan frukta, att han icke skulle hitta dit, och bad Aladdin gå och se efter, om han kom, då dörren i detsamma öppnades, och den nye farbrodern steg in. Han hade händerna fulla med frukter och drufvor och ett vinkrus under armen, bugade sig vördnadsfullt för sin så kallade svägerska, öfverlämnade sin börda åt henne och bad henne förlåta, att han så här kom och gjorde henne omak.

Efter hjärtliga hälsningar och många tårar öfver brodern såg han sig omkring i rummet och

frågade, hvar den aflidne vanligen suttit och hvilat, då han var hemma.

Svägerskan visade honom då på ett hörn i soffan, hvarpå han kastade sig på golfvet, kysste det minnesrika stället under suckar och snyftningar och kunde icke på några villkor öfvertalas att sätta sig på denna hedersplats.

— Ack nej, sade han, denna plats är mig alltför helig, för att jag skulle kunna göra det. Men midt emot skall jag slå mig ner, så kan jag inbilla mig, hur det skulle ha varit, om han och jag fått råkas och suttit och pratat med hvarandra i all glädje och gamman.

Aladdins mor trugade honom inte längre utan lät honom sätta sig, hvar helst han behagade. Och under det trollkarlen med djup rörelse blickade midt öfver bordet till den hädangångnes älsklingsplats, talade han länge och vackert om hur kär han alltid hållit sin bror, fastän de varit åtskilda i fyrtio år, hvilken mödosam resa han gjort för att få se honom, hur glad han blifvit, då han känt igen hans drag hos Aladdin, och hur underrättelsen om hans död träffat honom som ett slag, just då han trodde sig snart få trycka honom i sina armar.

Änkan blef så gripen af detta känslofulla ordande, att också hon rördes till tårar, men då tröstade hennes nyblifne svåger henne med, att hvad Allah låter ske alltid är till det bästa, och öfvergick taktfullt att tala om Aladdin, så att hon icke alltför mycket skulle hängifva sig åt sin sorg.

— Nå, min kära brorson, sade han, säg mig nu, hvad du sysselsätter dig med! Kan du något yrke?

Vid den frågan slog Aladdin ned ögonen och såg förlägen ut. Men modern tog i stället till ordet.

— Så ondt det än gör mig att tillstå det, sade hon, så måste jag säga, att Aladdin är en odåga. Hans far har sörjt ihjäl sig för hans skull, och jag vet inte, hvad det skall bli af honom. Ingenting vill han göra eller lära, fastän han ser, att jag arbetar lifvet ur mig för att hindra oss från att dö af svält. Men endera dagen stänger jag dörren för honom, så får han sedan reda sig, bäst han kan.

Trollkarlen skakade bekymrad på hufvudet.

— Hvad är det jag får höra om

dig, min kära Aladdin! sade han. Det där låter inte godt. Men kanske du inte har håg för något af de yrken man föreslagit dig? Är det något särskildt, du skulle vilja bli? Säg mig bara, om det är något, som leker dig i sinnet, så skall jag hjälpa dig, om jag kan.

Men Aladdin hängde fortfarande hufvudet. Han hade ingenting att svara, ty han hade verkligen aldrig tänkt på att bli någonting.

— Kanske du inte alls har lust att bli handtverkare, fortfor den falske farbrodern, utan skulle tycka mera om att bli en ansedd köpman och stå i en butik och sälja präktiga sidenvaror och guldtyger? Säg bara ifrån, om du tycker något sådant skulle passa bättre för dig, så skall jag i morgon se till, om jag kan sätta upp en dylik bod åt dig.

Då var det Aladdin, som sken upp. Att bli en fin och ansedd köpman, en riktig herreman, hade han ingenting emot. Och inte kunde det heller vara så värst påkostande att stå bakom en disk och mäta upp dyrbara, vackra tyger. Det kunde kanske vara lika trefligt som att springa kring gatorna, och så skulle han förtjäna mycket pengar, så att han skulle kunna skaffa sig allt, hvad han ville.

Han skyndade sig därför att försäkra, att det uttalade förslaget tilltalade honom. Han kände redan en brinnande lust att bli affärsman, sade han, och tackade farbrodern på det hjärtligaste, för att han ville hjälpa honom till det.

— Godt, svarade trollkarlen, då kommer jag hit i morgon bittida och hämtar dig, så ska vi gå ut i staden och göra våra förberedelser.

Och hela tiden, medan de sutto till bords,

talade de icke om annat än Aladdins framtid, som farbrodern målade ut i lysande färger. Modern var så lycklig och rörd, att hon kysste den nya svågerns mantelfåll, trodde hvart ord han sade och upptäckte allt mer, hur lik han var hennes aflidne make. Och Aladdin kände sig redan som en man, när han tänkte på den upphöjelse, som väntade honom.

Dagen därpå infann sig också trollkarlen, som öfverenskommet var, och tog Aladdin med sig ut i staden för att göra honom till köpman. Men först måste denne se ut som en sådan, och därför gingo de in i en bod, där man handlade med färdiggjorda kläder. Trollkarlen valde ut några af de vackraste dräkterna, och sedan fick Aladdin utse åt sig, hvilken af dem han själf önskade.

— Jag vill, att du skall göra mig heder, min kära brorson, sade trollkarlen.

Och när Aladdin stod där i den nya, präktiga dräkten, kände han sig verkligen som en annan människa. Mannen, som de handlade med, bugade sig djupt för honom och sade, att han lyste som solen, och att han aldrig sett en sådan märkvärdig förvandling. Men farbrodern betalade utan att pruta det ringaste och tog Aladdin med sig, för att han skulle få se sig omkring i de andra butikerna och göra bekantskap med köpmännen, som hädanefter skulle bli hans yrkesbröder.

Under det de sålunda gingo från butik till butik, hörde de äfven efter, om det fanns någon, som passade för Aladdin. Men fastän åtskilliga bodar stodo att få, var ingen riktigt i farbroderns smak, och så fingo de ingen den dagen. Som den följande var helgdag, kunde de heller icke hyra nå-

gon då utan måste uppskjuta affären en dag. Men den tiden skulle de begagna till att roa sig. Ehuru Aladdin nästan var fullvuxen, hade han ännu icke sett mycket mer af sin födelsestad än gatorna kring hemmet, och farbrodern kom därför öfverens med honom, att de tidigt påföljande morgon skulle gå ut och bese allt, som var värdt att ses.

När Aladdin på kvällen steg in till sin mor igen, grät hon glädjetårar öfver sin gosse, som blifvit så vacker och fin, och nu tviflade ingen af dem det minsta på, att trollkarlen var Aladdins riktiga farbror.

Nästa dag höll denne också sitt ord. Det hade icke länge varit ljust, förrän han kom för att hämta Aladdin, och de bägge vännerna gingo ut på sin promenad.

Först besågo de sultanens palats och de största moskéerna. Sedan gingo de till det värdshus, där trollkarlen bodde, och intogo där en läcker måltid tillsammans med några köpmän, som de träffat dagen förut, och därefter begåfvo de sig åter ut på vandring.

Men nu förde den falske farbrodern sin nyförvärfvade brorson till utkanterna af staden. Där lågo stora landtgårdar, den ena präktigare än den andra, och de aflägsnade sig allt längre bort, ty trollkarlen försäkrade oupphörligt, att de landthus, de sågo skymta framför dem, voro ännu vackrare än de, hvilka de hittills sett. Slutligen hade de kommit ända ut på riktiga landet, och trakten var nu nästan obebyggd. Men trollkarlen talade så förtroende-ingifvande med Aladdin om hans framtid, gaf honom så vackra råd och förmaningar och berättade sådana roliga historier, att ynglingen

knappast märkte, hvar de gingo, förrän de kommit in i en stor skog. Då såg han sig förundrad omkring.

— Kära farbror, sade han, hvart gå vi? Tror du vi hinna hem, innan det blir mörkt, om vi fortsätta längre?

— Var bara lugn, svarade trollkarlen, vi äro snart framme vid ett märkvärdigt ställe, som jag vill visa dig, och sedan hinna vi godt att gå hem, innan det blir kväll.

De fortforo att vandra vägen framåt, och farbrodern berättade nya, ännu roligare historier, så att Aladdin icke tänkte på, hur långt de gingo. Men efter ytterligare en timmes marsch stannade trollkarlen ändtligen af sig själf.

— Här är det, sade han.

Och det var verkligen ett märkvärdigt ställe de kommit till. De befunno sig i en liten trång och smal dalsänka, på två sidor omgifven af höga mörka berg.

Detta var just den plats, som trollkarlens punktér-kvadrat utpekat som fyndorten, där man skulle söka efter den underbara lampan. Den falske farbrodern såg allvarligt på Aladdin och klappade honom på hufvudet.

— Nu ska vi se, om du är en modig gosse, sade han. Jag skall tala om för dig, att det icke endast var för att uppsöka din far, som jag kom hit. Jag har fått kännedom om en skatt, som skall ligga förborgad på detta ställe, och om du vill hjälpa mig att bringa den i dagen, så skall du bli rikare och mäktigare än du någonsin drömt om, att en människa kan bli.

Aladdin åhörde honom förvånad, men äfven-

»De befunno sig i en trång dalsänka.»

tyrslysten, som han var, gjorde han inga vidare invändningar utan lofvade snart att göra allt, hvad farbrodern önskade. Denne befallde honom då att samla ihop en stor knippa ris, och som det under buskar och träd fanns öfverflöd på den varan, hade han snart burit fram en väldig hög torra kvistar.

Trollkarlen tog upp flinta och stål, slog eld och tände på riset. Brasan flammade upp, och när den brann som bäst, öppnade han en dosa, innehållande ett slags rökelse, och kastade en hand full af det röda pulvret i elden. Då bolmade det fram en tjock rök, som han vände med sin staf än åt det ena hållet, än åt det andra, allt under det han halfhögt mumlade besvärjelseformler och med uppspärrade ögon stirrade in i elden.

Med ens började jorden att darra och bäfva, och efter några ögonblick öppnade den sig. Mullen vräktes åt sidorna, och framför trollkarlen och Aladdin låg en blottad, kvadratformig sten med en ring i midten att tjäna som handtag.

Aladdin blef emellertid så skrämd af det hemlighetsfulla, som försiggick i hans åsyn, att han ryggade baklänges och tog till flykten. Men trollkarlen, som var rädd, att hans förehafvande skulle misslyckas till följd af pojkens omedgörlighet, blef mäkta vred, hann upp honom med ett par steg, tog honom i kragen och gaf honom en blixtrande örfil, så att munnen flög i blod.

Den stackars Aladdin stannade, skälfvande i hela kroppen.

— Men farbror, hvad har jag då gjort, eftersom du slår mig så förskräckligt? frågade han, både rädd och ond.

— Din far är död, sade trollkarlen, och som

»Då bolmade det fram en tjock rök.»

din närmaste släkting har jag trädt i hans ställe. Därför understår du dig inte att vara olydig emot mig, förstår du, utan gör hvad jag befaller dig, helst som det endast är till ditt eget bästa!

Därmed förde han honom tillbaka till den blottade stenen och började tala mildare till honom för att lugna honom, så att han skulle kunna behärska sin rädsla. Han sade honom, att om han bara ville, skulle han kunna förvärfva sig oerhörda rikedomar, som lågo förvarade under deras fötter. Men passade man icke på nu, medan stenen låg bar, skulle man aldrig mera få reda på den, och det måste vara Aladdin, som skulle bege sig in i det underjordiska hvalfvet därnere och hämta upp skatterna, ty farbrodern var icke i besittning af de egenskaper, som erfordrades för den bedriften. För att kunna utföra den måste man vara ung och icke hafva begått något brott. Och nu skulle Aladdin visa, att han hade mod i bröstet, då skulle det bli till utomordentlig lycka för dem båda.

Dessa ord tröstade och uppmuntrade Aladdin betydligt, och när han fick sansa sig litet, var han åter samma modiga, morska pojke som vanligt.

— Nå, så säg mig då, hvad jag skall göra, så skall det nog bli gjordt, sade han.

Då blef trollkarlen idel vänlighet igen, klappade honom på axeln och sade, att han skulle fatta tag i järnringen och lyfta upp stenen. Den var nog tung, men farbrodern skulle förstöra alltsammans, om han hjälpte honom.

— Hugg bara friskt i, och nämn din fars och din farfars namn, så går det nog, uppmanade han.

Aladdin lydde. Och se, stenen lät rubba sig ganska lätt. Han behöfde endast rycka till ett par

gånger, så lyckades han få den åt sidan, upp på jordvallen, och nu visade sig en ganska djup klipphåla, med en halföppen stendörr, genom hvilken framskymtade några trappsteg, ledande än djupare ned i jorden.

— Min kära brorson, sade trollkarlen, hör nu noga på hvad jag säger! Stig ned i hålan och gå in genom den där dörren, du ser! Gå så vidare utför trappan, du skönjer där bakom! När den är slut, befinner du dig i ett stort hvalf, som är deladt i tre väldiga salar. I hvar och en af salarna stå till höger och vänster en mängd höga bronsvaser, till bräddarna fyllda med guld och silfver. Men akta dig väl för att röra något utaf det eller att ens snudda vid väggarna med dina kläder, för då skulle du genast dö. Innan du stiger in i den första salen, är det därför bäst, att du skörtar upp din rock omkring dig och med gördeln snor den hårdt omkring midjan. Gå bara raskt framåt och var inte rädd! Vid slutet af tredje salen träffar du åter på en dörr, som leder ut till en vacker fruktträdgård. Den skall du också gå igenom, och vill du plocka utaf frukterna, så kan du göra det. Det är inte farligt. Men följ så vägen framåt, tills du kommer till en femtio steg hög trappa, som för till en terrass! När du stigit uppför den, ser du framför dig ett tempel och i templet en nisch med en brinnande lampa. Tag denna lampa, släck den, kasta bort veken och häll ut den brännbara vätskan på marken! Stoppa sedan lampan innanför rocken, och ge mig den lilla klenoden, så fort du kommer tillbaka!

Aladdin nickade och tänkte genast gifva sig af,

men trollkarlen hejdade honom. Han hade ännu något att tillägga.

— Se här, sade han, i det han drog en ring af sitt finger och satte den på Aladdins. Det är så godt, att du tar denna ring. Den skall skydda dig, i fall du skulle begå någon oförsiktighet. Och nu, min son, gå med friskt mod, och kom tillbaka med skatten, så skola vi sedan lefva i lycka och välstånd i hela vårt lif!

Lättfotad hoppade Aladdin ner i hålan och gick in genom stendörren. Alldeles som trollkarlen sagt, kom han därefter in i de tre salarna, som lystes upp af facklor, gick försiktigt igenom dem för att icke råka i någon olycka och steg ut i den likaledes klart upplysta trädgården, som han genomvandrade, ända tills han kommit fram till den femtio steg höga trappan. Med några språng stod han uppe på terrassen, och där fann han, såsom farbrodern hade sagt, äfven templet och nischen med den brinnande lampan.

Seende sig omkring för att försäkra sig om, att ingen var i närheten, grep han den, släckte den hastigt, kastade bort veken, hällde ut det flytande innehållet och stoppade lampan innanför rocken.

När detta var gjordt, kände han sig lugnare och kunde med mera uppmärksamhet betrakta den härliga trädgården, under det han gick tillbaka.

Frukterna på träden skimrade i alla upptänkliga färger och glänste och gnistrade som smaragder, rubiner, turkoser, ametister, safirer och diamanter, hvilket de också voro, ehuru de till storlek och glans mångdubbelt öfverträffade sådana man kan få se uppe på jorden. Men Aladdin, som aldrig i sitt lif hade skådat en ädelsten, förstod

sig naturligtvis icke på, hvilket värde den hade, och blef förargad, när han bet i en frukt och fann den hård som sten. Han förmodade, att de endast voro färgade glasbitar, och skulle ha blifvit mycket mera belåten, ifall han hittat några fikon och drufklasar.

Emellertid fann han dem så vackra, att han för lustighets skull stoppade på sig en hel mängd. Såväl fickorna som de två stora penningpungar, han fått af trollkarlen på samma gång som den nya kostymen, plockade han fulla. Sedan vek han upp sidengördeln och lade in åtskilliga fruk-

ter under den och packade slutligen några af de största stenarna ofvanpå lampan, mellan rocken och skjortan.

Utan att veta det lastad med oerhörda rikedomar, gick han så tillbaka genom de tre salarna, aktade sig väl att komma åt några föremål därinne och stod till sist oskadd vid hålans ingång, där trollkarlen otåligt väntade på honom.

— Kära farbror, ropade Aladdin, så fort han fick se honom, räck mig din hand och hjälp mig upp!

Men trollkarlen hade alls icke för afsikt att låta Aladdin komma upp igen ur hålan. Lampan ville han nog ha, men han hade beslutat, att så snart han fått den, skulle han göra sig af med den nyförvärfvade brorsonen för att ensam få vara i besittning af sin skatt och sin hemlighet.

— Min son, sade han därför med ett smilande leende, räck mig först lampan! Den kanske besvärar dig, när du skall stiga upp.

— Nej bevars, den besvärar mig inte det minsta, svarade Aladdin och räckte upp handen för att bli hjälpt.

— Men den skulle kanske fara illa?

— Nej då, den ligger så bra. Du får den inte, förrän jag kommer upp.

Saken var den, att Aladdin, som packat en hel hop ädelstensfrukter ofvanpå lampan, icke ville göra sig besvär att plocka upp dessa för att få fram lampan. Och som han var envis till sin natur, så höll han i sig i sitt nekande.

Men då råkade trollkarlen i en förfärlig vrede. Han misstänkte, att Aladdin på något sätt fått ett begrepp om lampans värde och icke ville lämna

den ifrån sig. Men hellre än att pojken skulle komma i besittning af den, skulle ingendera äga den.

— För sista gången frågar jag dig, om du vill ge mig den? skrek afrikanen i raseri.

— Nej! svarade Aladdin.

Han tyckte inte om farbroderns tyranni. Ännu hade han icke glömt, att denne hade slagit honom för en stund sedan, och Aladdin behöfde icke göra någon tjänster för att bli illa behandlad.

Då tog trollkarlen en näfve af rökelsepulvret i dosan och kastade det i elden, som han hela tiden omsorgsfullt underhållit, sträckte fram sin staf mot den upphvirflande röken och uttalade några mystiska besvärjelseord.

I ett nu hördes ett brak. Stenen, som tjänat klipphålan till lock, flyttades af sig själf på sin förra plats. Den uppkastade jorden jämnade ut sig öfver den, och marken låg inom ett ögonblick i samma skick som den varit, innan den afrikanske trollkarlen öppnat den genom sina häxerier.

Aladdin var nu lefvande begrafven, och om afrikanen aldrig så gärna åter velat befria honom, skulle han icke ha kunnat det. Därför begaf han sig skyndsamt från platsen, ursinnig öfver, att han fått göra sin långa resa förgäfves. Och undvikande staden för att icke bli utfrågad om Aladdin, for han på en omväg tillbaka till sitt land igen.

Emellertid stod Aladdin bestört och förskrämd i sitt fängelse under jorden. Åter och åter ropade han på farbrodern, att han gärna skulle ge honom lampan, om han bara lät honom komma upp. Han kunde icke tro, att farbrodern, som i alla fall visat sig så vänlig och gifmild emot honom, plöts-

»Sträckte fram sin staf mot den upphvirflande röken.»

ligt störtat honom i ofärd och lämnat honom åt sitt öde.

Än bultade han i väggarna, så att händerna blödde, än skrek han, tills rösten förgick honom. Men intet svar.

Då vände han sig till sist om och gick ned för trappan för att åtminstone komma ur mörkret in i de upplysta salarna och den vackra fruktträdgården. Men vid trappans slut var också vägen slut. Ingången till det ljusa hvalfvet hade stängts på samma gång som nedgången till klipphålan, och han var inlåst som i en svart källare.

Nu först insåg han, att han var räddningslöst förlorad. Ingen hörde honom. Ingen kunde veta, hvar han var, då den falska farbrodern öfvergifvit honom. Han hade ingenting annat att göra än att sätta sig ner och vänta på döden.

* * *

I denna förfärliga belägenhet förblef den stackars Aladdin under tre dygn. Af svält och törst hade han till sist blifvit så matt, att han tyckte sig känna sitt slut nalkas, och sträckte ut sina båda hopknäppta händer för att anbefalla sig i den högstes beskydd.

Men vid denna rörelse kom han ofrivilligt att gnida naglarna mot ringen, som trollkarlen satt på hans finger, och i samma stund uppenbarade sig framför honom en väldig ande, som tycktes fylla halfva klipphålan med sin nedhukade, fruktansvärda gestalt.

— Hvad vill du? sade denne med dof röst.

»Framför honom uppenbarade sig en väldig ande.»

Jag och ringens öfriga andar äro färdiga att lyda dig och alla dem, som bära ringen på sitt finger.

Hade Aladdin icke redan haft erfarenhet af trolleri, skulle han troligen förlorat sansen af fasa, men nu bemannade han sig rätt snart och intogs af ett hopp om räddning.

— Hvem du än är, sade han med stadig röst, så hjälp mig ur denna håla och upp i fria luften igen!

Knappt hade han uttalat dessa ord, förrän han åter befann sig ofvan jord, och just på det ställe, där ingången till klipphålan blottats genom trollkarlens konster. Men nu var marken slät och jämn, och Aladdin gnuggade sig i ögonen för att öfvertyga sig om, att han icke sof och hade drömt allt, hvad som händt honom.

Resterna af den förbrända rishögen sade honom dock, att allt varit verklighet. Han såg sig omkring och kände igen trakten, dit den falske farbrodern fört honom, fann snart vägen och begaf sig, så fort hans svaga krafter medgåfvo, åter till staden och hem till sin mors bostad.

När han trädde in till henne, satt hon med hufvudet i händerna och grät, ty sedan hon letat efter honom kring hela staden utan att finna honom, och han icke låtit höra af sig på dessa tre dagar, trodde hon, att han råkat ut för någon olyckshändelse och var död. Vid ljudet af hans röst spratt hon därför till af öfverraskning och glädje, slog armarna om hans hals och smekte honom som ett litet barn.

Men Aladdin var alltför utmattad af svält för att kunna svara på hennes frågor. Han sjönk halft vanmäktig ned på en stol och bad om något

att äta. Och först sedan han stillat sin värsta hunger, berättade han, hvad som tilldragit sig, och hvilken samvetslös skurk den falske farbrodern visat sig vara.

Modern åhörde honom med utrop af fasa och förskräckelse, och när han slutat, föll hon på knä och tackade Allah, för att han frälst hennes son ur den elaka trollkarlens våld.

— Ja, min son, sade hon därefter, trollkarlar och trolleri äro en styggelse, och det länder en alltid till ofärd att ha med sådant att göra. Det var nog också bara, för att du anbefallde dig i Allahs beskydd, som du blef hjälpt ur klipphålan.

Den gamla gudfruktiga modern ville icke tro på ringens kraft och erkände ingen annan makt än Allahs.

Emellertid lade Aladdin sig att sofva för att hämta sig efter sina utståndna vedermödor. Han sof hela kvällen och hela natten, och då han vaknade igen, kände han sig så stärkt och frisk, att han genast ville ha mera mat. Men hans mor skakade sorgset på hufvudet.

— Kära Aladdin, jag har icke en brödbit i huset, sade hon. Allt hvad jag hade, åt du upp i går, när du kom hem. Men jag skall gå och sälja litet bomullsgarn, som jag spunnit, så kan jag sedan köpa mat åt dig, om du ger dig till tåls en stund.

Det spunna garnet utgjorde likväl en sådan tunn liten bunt, att Aladdin blef rädd, att modern icke skulle få mycket för det.

— Vänta, sade han. Du kan spara ditt garn till en annan gång, så kunna vi i stället sälja den där lilla lampan, jag hade med mig hem. Den är

nog så mycket värd, att vi kunna få mat, så det räcker både för i dag och i morgon.

Modern gick efter lampan, som Aladdin ställt på spiselkransen, och tittade på den. Ja, det kunde nog hända, att de kunde få några småmynt för den, sade hon, fastän den hvarken var af silfver eller guld utan såg ut att vara af en ganska simpel metall. Men den var då också så smutsig. Kanske skulle den bli bättre, om man skurade den litet.

Och hon gick efter vatten och fin sand för att blanka den. Men knappast hade hon tagit ett tag med borsten, förrän en jättestor, förskräcklig andegestalt stod framför henne.

— Hvad vill du? dundrade han. Jag och lampans öfriga andar äro färdiga att som slafvar lyda dig och alla dem, som hålla lampan i sin hand.

Den stackars kvinnan blef emellertid så skrämd, att hon handlöst släppte lampan och utan ett ord föll afsvimmad till golfvet.

Men Aladdin, som redan förut sett en dylik ande-uppenbarelse, lät däremot icke förskräcka sig utan fattade raskt tag i lampan och svarade i moderns ställe:

— Jag är hungrig. Skaffa mig något att äta!

Anden försvann men återkom ögonblickligen, bärande på hufvudet en stor silfverhämtare, hvari funnos tolf lockbetäckta fat af samma metall, doftande af de utsöktaste varma rätter, vidare sex nybakade bröd, två flaskor gammalt godt vin och två silfverpokaler. Han ställde alltsammans på soffan och försvann igen.

Allt detta hade skett så hastigt, att Aladdins mor ännu icke hunnit vakna ur sin svimning.

»Hvad vill du? dundrade anden.»

Men nu väckte Aladdin henne genom att stänka vatten i hennes ansikte.

— Kära moder, sade han, du måste stiga upp, så att vi få äta, innan maten kallnar. Här ha vi fått en hel mängd rara saker att styrka oss med.

Den goda kvinnan tog sig öfver pannan och frågade, hvad som händt, ty hon hade blifvit så döfvad af andens uppenbarelse, att hon hvarken mindes honom eller hvarför hon svimmat. Men när hon fick se de präktiga faten och allt det läckra, de innehöllo, gjorde hon stora ögon. Aldrig hade hon känt något, som luktat så frestande, och aldrig sett något så vackert.

— Ät! sade Aladdin, lyfte på locken och bjöd henne.

Men hon vågade knappast smaka en bit.

— Är det sultanen, som hört talas om hur fattigt vi ha det och förbarmat sig öfver oss? frågade hon.

Aladdin bara log och skakade på hufvudet. Hon fick lof att äta först, så skulle hon nog sedan få reda på, hvarifrån härligheterna hade kommit. Och de åto och trakterade sig, så det var en lust åt det. Halfva dagen förgick, under det de sutto där och lyfte på fatlocken och togo för sig, och måltiden, som endast skulle ha varit en frukost, blef både frukost och middag på en gång. Men när de slutat, hade de ändå tillräckligt med mat kvar för hela följande dag.

— Nå, sade modern, sedan hon dukat af, berätta mig nu, hvarifrån det kommit!

Då villfor Aladdin hennes begäran, förklarade, att alltsammans var andens verk, och att hon själf framkallat honom genom att gnida lampan. Men

vid den upplysningen blef hon alldeles hvit af förskräckelse, och det var väl, att hon icke fått veta rätta förhållandet, innan hon satte sig att äta, ty då hade hon icke kunnat förtära det ringaste.

— Ack, käraste Aladdin, skaffa genast bort det otäcka trolltyget, så jag slipper se det mer! bad hon. Jag skulle dö af förskräckelse, om det hände mig, att jag kom åt den där pjesen en gång till, och en sådan där figur visade sig.

Men då skrattade Aladdin. Nej, så dum skulle han minsann inte vara. Nu visste han, hvad lampan dugde till, och hvarför den så kallade farbrodern så gärna velat åt den. Den kunde nog bli till nytta, och han skulle begagna sig af den, så mycket han vågade utan att väcka grannarnes nyfikenhet.

Så tog han lampan och satte den på ett ställe, där hvarken modern eller någon annan kunde få tag i den.

Men dagen därpå var maten slut, och då gick han ut med ett af de stora silfverfaten under armen, steg in i första bod han såg och frågade handelsmannen därinne, om han ville köpa det.

Ja, denne vände på det präktiga fatet, och när han tyckte sig märka, att Aladdin icke förstod, hvad det var värdt, bjöd han för fatet ett guldmynt, hvilket endast var en trettiondedel af dess värde. Men Aladdin var öfvernöjd och sprang lycklig hem med sitt guldmynt för att låta modern köpa mat.

Så snart de sedan behöfde pengar, sålde han ett nytt fat åt handelsmannen och därefter mathämtaren och bägarna. Men när alltsammans var borta, tog han åter fram lampan och gned den med rock-

ärmen, fastän icke så hårdt, som modern gjort. Och där stod anden.

— Hvad vill du? frågade han, nu något mildare, eftersom Aladdin gnidit saktare. Jag och lampans öfriga andar äro färdiga att som slafvar lyda dig och alla dem, som hålla lampan i sin hand.

— Jag är hungrig, svarade Aladdin. Skaffa mig något att äta!

Liksom förra gången försvann då anden men kom ögonblickligen tillbaka med en ny silfverhämtare, återigen full med en uppsättning silfverfat, innehållande doftande rätter, samt silfverbägare och vinflaskor. Och så var han borta igen.

Modern och Aladdin höllo på nytt kalas, och sedan maten var uppäten, sålde Aladdin silfverfaten som förut. Men nu kom han händelsevis att gå in till en ärlig köpman, som gaf honom, hvad sakerna voro värda, och så småningom lärde han sig att förstå sig på både silfverpjeser och andra varor. Han blef bekant i hela trakten som en stor silfverhandlare, ty han skaffade sig oupphörligt nya uppsättningar, och snart ansågs han som en riktig köpman.

Därigenom kom han också i beröring med mycket folk och skaffade sig bildning och världsvana, ty han hade lätt att lära, bara han ville. Han förbättrade sina villkor, hyrde ett litet anspråkslöst men trefligt hus, klädde sig smakfullt, så att hans vackra ansikte och välbyggda gestalt kommo till sin rätt, och väckte ganska mycket uppseende, när han gick på gatorna.

— Där kommer den ståtlige Aladdin, sade man.

Men han gjorde sig äfven bemärkt genom andra goda egenskaper och var omtyckt af yrkeskamrater och vänner för sitt angenäma sätt och den frikostighet, hvarmed han stod alla till tjänst.

Den, som hade svårt att passa in sig i de nya förhållandena, var emellertid hans mor. Hon envisades med att icke för egen del vilja taga emot mer än det allra nödvändigaste af allt det goda, som kom ifrån lampan, ty hon var alltid rädd för trolltyget, som hon kallade den, och fastän Aladdin blef en allt finare herre, gick hon fortfarande omkring klädd som en liten fattig kvinna och hade lefnadsvanor som en sådan.

När så flera år förflutit, var Aladdin en dag ute och promenerade i staden och hörde då härolder

gå omkring och ropa ut en befallning från sultanen, att alla bodar och portar, som vette åt de gator, hvilka förde till det kungliga badhuset, skulle stängas, medan prinsessan Bedrulbudur, sultanens dotter, begaf sig till badet och sedan tillbaka därifrån. Han gick då undan; liksom alla andra, men greps af en plötslig längtan att få se den vackra sultandottern. Detta kunde han också ha fått, om han gått upp till en bekant och ställt sig vid hans gallerfönster, men då hade han endast fått se hennes gestalt och icke hennes ansikte, som enligt bruket i Österlandet måste vara betäckt. Och det var honom icke nog. Han ville se henne obeslöjad.

Med stor list och försiktighet lyckades han emellertid få sin önskan uppfylld. Han smög sig nämligen på bakvägar fram till badhuset och lagade så, att han kom att stå mellan den öppnade dörren och väggen, när prinsessan steg in med sina slafvinnor. Genom en springa kunde han iakttaga henne, under det hon passerade det yttre rummet, och just som hon kom in, lyfte hon slöjan, så att han såg, hur skön hon var.

Det var endast ett ögonblick han sett henne, men han gick hem alldeles hänförd af hennes skönhet och kunde icke tänka på något annat än henne. Han hvarken talade eller åt på hela dagen, och modern försökte förgäfves få veta, hvad som fattades honom.

Morgonen därpå gick han dock in till sin mor och bad att få tala med henne, berättade, hur han lyckats få se prinsessan Bedrulbudur, och hur hon intagit honom så, att han icke kunde få henne ur sina tankar.

— Och nu, min kära moder, slutade han, måste jag säga dig, att jag icke kan lefva utan henne, och att du genast måste gå till sultanen och be honom, att han ger mig henne till hustru.

Modern brast först ut i ett gapskratt men stirrade sedan på honom helt förskräckt.

— Har du blifvit tokig, eftersom du kan prata sådana galenskaper? utropade hon.

Och när han försäkrade, att han icke var tokig, men alltjämt vidhöll sin begäran, började hon tala förstånd med honom. Kom han då icke ihåg, att han var son till

en simpel skräddare, och att sultaner icke gifta bort sina döttrar annat än med söner af sultaner eller mycket högförnäma män? Och hur skulle det gå, om hon bara försökte få företräde hos sultanen och hade den djärfheten att framföra sitt ärende? Hon skulle bli utkörd, skymfligt kastad på dörren. Det var alltihop! För resten måste hon ju ha med sig en kunglig gåfva, om hon alls skulle kunna begära att bli hörd. Och hvar skulle hon taga den ifrån?

— Nå, hvad den sistnämda saken beträffar, så tror jag inte, det skall bli svårt, sade Aladdin.

Han steg upp och gick in till sig men kom strax tillbaka med en stor porslinsvas, hvari han lagt alla de skimrande ädelstensfrukterna, som han plockat i den underjordiska trädgården. Nu hade han genom sina besök i juvelerarebutikerna fått klart för sig deras värde och visste, att sultanens alla skatter icke kunde uppväga en enda af dem.

— Här, sade han, har du en gåfva att framlämna, som är präktigare, än någon sultan skulle kunna ge.

Och han förklarade för henne, hur ofattligt dyrbar denna skatt var, så nu kunde hon då icke neka att uppfylla hans bön af det skälet, att hon icke hade någon värdig gåfva att medföra åt sultanen. Därefter föll han henne om halsen och tiggde och bad henne ånyo att gå till sultanen, så framt hon icke ville se sin son tyna bort och dö inför sina ögon. Och fastän modern tyckte, att alltsammans var den renaste galenskap, som kanske skulle göra dem båda olyckliga, måste hon till slut lofva att göra honom till viljes.

När sultanen påföljande förmiddag satt i kon-

seljen med sina ministrar, och folk af alla klasser strömmade in i salen för att andraga sina ärenden, följde sålunda äfven Aladdins moder in med de andra. Hon bar den tunga, öfvertäckta vasen mellan sina bägge händer och ställde sig så, att hon hade sultanen midt framför sig och ministrarne på ömse sidor. Och där stod hon och väntade helt tålmodigt på, att man skulle fråga henne, hvad hon ville, ty af sig själf kunde hon då inte vara så näsvis att säga något.

Men vänta fick hon. Rundt omkring henne kallades människorna fram att tala vid sultanen i den ordning de inlämnat sina böneskrifter, men hon, som icke kände till bruk eller förordning och aldrig haft en aning om, att man skulle behöfva skrifva upp, hvad man ville, när man helt enkelt kunde säga det med sin egen mun, hon fick stå där.

Efter ett par timmar var det nästan tomt i den stora salen. Endast hon och en del nyfikna, som bara velat se på sultanen, stodo kvar. Och till sist reste sig äfven de rättrognes härskare och lämnade rummet, följd af alla sina ministrar. Då hade inte heller hon något annat att göra än att gå sin väg, och Aladdin, som satt hemma och väntade henne med otålighet, såg bestört, hur hon kom hemvandrande framåt gatan, fortfarande hållande den tunga vasen mellan sina händer.

— Sultanen har sålunda afvisat dig! sade han, i det han sprang emot henne.

— Nej, min kära son, svarade modern, men han var så öfverlupen med folk, att han slutligen blef trött på bråket och gick ifrån alltihop, och det undrar jag då rakt inte på. Jag får väl gå dit i morgon igen, så lyckas det kanske bättre.

»De rättrognes härskare lämnade rummet.»

Nästa dag gick hon så tidigt, att hon var den första, som kom in i audienssalen, men hon hade icke större tur för det. Alla, som hade något att andraga, fingo komma fram, utom hon, och när sedan sultanen och ministrarne lämnade sina platser, fick hon stå kvar bland de nyfikna.

Likaledes gick det de följande dagarna, och Aladdin var förtviflad, ty icke heller han kände till, hur man skulle bära sig åt för att få tala med sultanen, och kunde icke begripa, hvarför modern icke fick företräde. Men denna var rätt nöjd. Hon skulle gärna så länge som helst velat göra Aladdin till viljes och gå till konseljen, bara hon slapp framföra sitt ärende, ty hon darrade vid tanken på sultanens vrede, när han skulle få höra, hvad det gällde.

Emellertid hade sultanen själf lagt märke till den gamla kvinnan, som infann sig vid hvarenda konselj med sin porslinsvas i händerna och bara tittade på honom utan att säga ett ord. En dag, sedan konseljen var slutad, frågade han till och med storvisiren, om han sett henne och visste, hvad hon ville. Och då denne helt vårdslöst svarade, att hon nog bara var ett sådant där krångligt, gammalt fruntimmer, som hade att klaga öfver att man sålt unket mjöl åt henne, eller att man trampat hennes hund på svansen, lät sultanen icke afspisa sig med det utan befallde, att hon skulle föras fram till honom, ifall hon komme ännu en gång.

Vid nästa konselj stod hon där också som vanligt, och sultanen, som rörts af hennes ihärdighet, gaf en vink åt storvisiren.

— Där är hon igen, sade han, och för att du

inte skall glömma bort henne, så är det bäst, att hon får komma fram med detsamma.

De tjänstgörande vakterna fingo då befallning att föra fram Aladdins moder till tronen, och hon kastade sig ned framför dess trappsteg, som hon sett alla de andra göra. Men när sultanen bad henne resa sig upp, blef hon så rädd, att hon skalf i alla lemmar, och när hon skulle försöka tala, stammade hon af ångest.

— O, min herre och härskare, fick hon ändtligen fram, mitt ärende är så djärft och underligt, att jag inte vet, hur jag skall våga framställa det. O, ve mig! Ve mig!

Och hon kved, så att sultanen intogs af medlidande och befallde alla de närvarande utom storvisiren att lämna salen, för att hon lättare skulle kunna tala. Men hon var ändå inte nöjd. Under tårar bad och besvor hon sultanen, att han icke skulle vredgas, om något af hvad hon hade att säga skulle förefalla honom opassande och stötande, och först då han gifvit henne detta löfte, började hon sin redogörelse.

Hon berättade, hur Aladdin råkat få se prinsessan Bedrulbudur obeslöjad, och att hon ingifvit honom en sådan häftig kärlek, att han hotat begå en förtviflad handling, om hans mor icke ville anhålla om prinsessans hand för hans räkning. Och hon berättade också om, hur ifrigt hon själf bedt honom bekämpa sin kärlek, och att hon sagt honom, hur vansinnig och orimlig hans begäran var, men att allt tjänat till ingenting.

Sultanen hörde på henne med ett småleende och enligt löfte utan att bli ond. När hon slutat, strök han sig om skägget och tycktes fundera

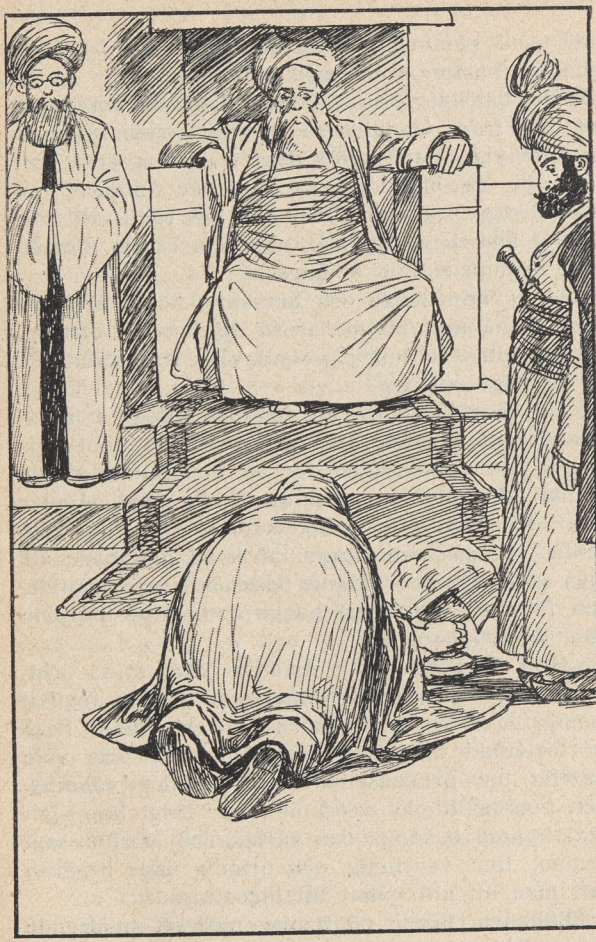

»Hon kastade sig ned framför tronen.»

på, hur han så mildt som möjligt skulle kunna afvisa det löjliga frieriet. Men innan han fått svaret färdigt, kom han att kasta ögonen på den öfvertäckta porslinsvasen, som den stackars kvinnan släpat med sig under så många dagar.

— Hvad har du där? frågade han.

Aladdins mor framräckte vasen, i det hon drog bort de fina linnedukarna, som höljde den, och bad sultanen mottaga hennes sons gåfva.

Men i samma stund, som sultanen fick se ädelstenarna, undergick hans ansikte en sällsam förändring. Det förrådde den största förvåning och förtjusning. Han grep den ena juvelen efter den andra och höll dem emot ljuset, medan hans blickar girigt flögo emellan dem. Först satt han stum af öfverraskning, men sedan vände han sig till storvisiren, visade honom de gnistrande stenarna och frågade:

— Hvad tycker du? Tror du, att det någonstans i världen kan letas fram sådana klenoder? Har du sett någonting underbarare? Se på dem, och säg, om inte den, som är rik och högställd nog att kunna skänka bort sådana skatter, är värd att få min dotter?

Dessa ord försatte storvisiren i en pinsam förlägenhet, ty sultanen hade för någon tid sedan låtit förstå, att han ämnade gifva prinsessan Bedrulbudur till gemål åt storvisirens son. Men, bländad af denna skatt, skulle han kanske nu ändra sig.

Orolig hviskade därför storvisiren till sultanen:

— Jag medger, att gåfvan är värdig din dotter. Men begär betänketid i tre månader, så skall kanske min son under denna tid hinna att skaffa något ännu bättre.

Detta råd tycktes sultanen godt, och Aladdins mor fick gå med det beskedet, att hon kunde komma igen om tre månader, så skulle hon få höra, hvad man beslutat. Men troligen blef det inte nej, och prinsessans utstyrsel skulle förfärdigas under väntetiden.

Då hon kom hem med detta svar, blef Aladdin utom sig af glädje, och fastän han hade svårt att finna sig i det långa uppskofvet, föresatte han sig dock att vänta med tålamod.

Emellertid hade icke mer än två månader förflutit, då modern en dag, när hon var ute i staden och gjorde uppköp, fick se, att man öfverallt gjort festliga tillrustningar som för att fira en stor högtid. Blomster-girlander voro upphängda öfver dörrarna, mattor uthängda, och på gatorna vimlade det af hofherrar i parad-uniform.

Nyfiken frågade hon, hvarför all denna ståt skulle utvecklas. Men då betraktade man henne med förundrade blickar.

— Vet du icke det? blef svaret. I afton gifter sig ju prinsessan Bedrulbudur med storvisirens son. Hon har nu gått till badet, och alla de förnäma hofherrarne vänta på henne för att följa henne tillbaka till slottet.

Bestört skyndade hon sig hem till Aladdin, som nyss återkommit från en resa och därför icke kunde veta af dessa förberedelser.

— Sultanen har svikit sitt löfte, ropade hon andfådd, så fort hon såg honom.

Och så talade hon om, hvad hon hade hört.

Aladdin stod som träffad af blixten, ty aldrig hade han trott, att sultanen skulle bryta sitt ord och icke vänta de tre månaderna ut. Men han

kunde ju icke känna till, hvilka bedrägerier, som ofta förekomma vid ett hof.

Efter några ögonblick väcktes han dock af sin vrede och svartsjuka till besinning.

— Kära moder, sade han, i det han rätade upp sig, jag spår, att storvisirens son i alla fall inte blir så lycklig, som han hoppas.

Därmed gick han in i sitt rum, tog fram den underbara lampan och gned den med rockärmen.

Ögonblickligen stod den fruktansvärda andegestalten framför honom.

— Hvad vill du? frågade skepnaden. Jag och lampans öfriga andar äro färdiga att som slafvar lyda dig och alla dem, som hålla lampan i sin hand.

— Hör på, svarade Aladdin, hittills har du endast förskaffat mig mitt uppehälle, men nu vill jag, att du äfven skall tjäna mig på annat sätt. I afton gifter sig storvisirens son med prinsessan Bedrulbudur, och jag önskar, att han icke skall få mycken glädje af detta giftermål. Så fort bröllopsgästerna aflägsnat sig och han blifvit ensam med prinsessan, vill jag, att du osynlig blåser på honom, så att han icke kommer en tum från väggen.

— Jag lyder dig, min herre och härskare, sade anden. Har du något vidare att befalla?

— Inte för ögonblicket, svarade Aladdin.

Och så försvann anden.

Under tiden hade emellertid festligheterna i palatset tagit sin början. Förmälningen firades med pomp och ståt. Musiken klingade långt ut på gatorna, och förströelserna varade halfva natten.

Slutligen aflägsnade sig likväl gästerna. Sultanen och sultaninnan sade godnatt åt sin dotter och måg, och dessa blefvo ensamma.

Storvisirens son tog då prinsessans hand för att kyssa den, men i samma ögonblick kastades han tillbaka och slungades mot väggen af en stark luftström, utan att han kunde förstå, hvarifrån den kom. Häpen stod han stilla under en sekund och ville sedan gå tillbaka inåt rummet. Men det var ogörligt. Han fäktade med armar och ben. Nej, det gick inte. Den underliga luftströmmen tog emot.

— Hvad gör du, min gemål? frågade prinsessan. Hvarför bär du dig så där besynnerligt åt?

— Oj, oj, oj, jag kan inte annat, svarade han.

Och så fäktade han igen med armar och ben, som om han sprang, allt hvad han orkade. Men inte en tum kom han framåt. Prinsessan räckte honom handen och försökte draga fram honom, ty hon trodde, att han lekte med henne. Först tänkte hon också, att han höll emot, och hon drog. allt hvad hon orkade fastän utan framgång. Men sedan såg hon på hans förvridna ansikte, att det var allvar, och då blef hon rädd, så att hon började skrika på hjälp. Men ingen kom, ty alla voro långt därifrån och hade lagt sig att sofva.

— Spring ut efter någon, som är riktigt stark! bad storvisirens son med gråten i halsen, ty han visste sig ingen råd.

Och prinsessan ville springa ut, men i dörren motades också hon af en stark luftström, som tryckte henne tillbaka in i rummet. Och där fick hon nu sitta hela natten och se på, hur hennes gemål dansade för henne längs väggarna, ty åt sidorna kunde han komma, så mycket han ville. Rundt, rundt gick det, och hvarf på hvarf, så man kunde bli yr i hufvudet.

När hon inte grät, så skrattade hon.

»Han slungades mot väggen.»

Men den stackars brudgummen, han skrattade inte alls, han. Han bara sparkade och fäktade, så när som på de stunder, då han sjönk ihop som ett bylte på golfvet, ty han var så trött, som om man piskat honom med käppar öfver hela kroppen.

Ändtligen dagades det då. Och ett par timmar senare knackade någon på dörren. Som på ett tecken upphörde i detsamma den starka luftströmmen att verka. Storvisirens son kände sig fri, och han begagnade sin frihet till att genast springa in i sitt toalettrum. Men prinsessan Bedrulbudur gick och öppnade dörren och fick då se sin far, sultanen, som kom för att fråga efter hennes befinnande.

Han blef förvånad öfver att se henne redan uppstigen och klädd, men ännu mera förvånad öfver att märka hennes bedröfvade min. I början frågade han henne förgäfves efter orsaken, men slutligen tillstod hon, att hon var ledsen, för hennes man var så besynnerlig. Han hade dansat hela natten kring väggarna, sade hon, och hon visste inte riktigt, om han gjorde det med flit eller inte.

Men den historien kunde då sultanen inte annat än skratta åt. Hon hade väl sofvit illa och haft en elak dröm. Det var alltsammans. Och så gick han in till sin måg för att höra, hvad han sade.

— Min kära son, började han, har du också haft en dålig natt liksom min dotter, prinsessan

Storvisirens son kände sig likväl alltför mycke hedrad öfver släktskapen med sultanen för att vilja tillstå, att den vållat honom några obehag.

— Min herre och härskare, vågar jag anhålla om en förklaring på denna fråga? svarade han.

Men då skrattade sultanen igen. Denna okunnighet öfvertygade honom fullständigt om, att dotterns bekymmer endast voro dumma griller.

— Godt, godt, jag vill inte veta mer, sade han. Du är förståndigare än hon.

Och så fortsattes bröllops-högtidligheterna. Gläd-jen stod högt i tak, och festligheterna voro ännu mera lysande än dagen förut. Men på kvällen, då bruden och brudgummen blefvo ensamma, gick det inte bättre än föregående natt. Så snart storvisirens son försökte kyssa prinsessans hand, blef han slungad i väggen, och där fick han dansa igen, så länge han kunde röra en arm och ett ben. Och prinsessan satt midt på golfvet och grät. Den natten kunde hon inte skratta ett tag, ty alltsammans föreföll henne så hemskt obegripligt. Och ändå räddare skulle hon nog ha blifvit, om hon kunnat se den stora, förskräckliga anden, som stod och pustade på hennes gemål.

Efter denna andra natts fasor var det dock slut med brudgummens mod. Han trodde säkert, att han skulle dö, om han för tredje gången nödgades utsätta sig för ett dylikt äfventyr, och när morgonen kom och han befriades, i samma ögonblick som det knackade på dörren, gick han genast till sin fader, storvisiren, och tillstod, hur alltsammans förhöll sig. Han kunde icke längre stå ut med ett äktenskap, som medförde sådana olägenheter, och bad sin far att strax gå till sultanen och anhålla om, att det upplöstes.

Storvisiren blef högeligen bedröfvad och förskräckt. Men när det gällde sonens lif, kunde han ju inte neka att göra, hvad denne bad honom om. Således begaf han sig så fort som möjligt till sul-

tanen och hälsade på honom med en viss för lägenhet. Sultanen å sin sida såg emellertid lika generad ut, ty han hade nyss af sin dotter hört samma historia som morgonen förut och börjat fundera på, om den icke kunde ha någon sanning i sig.

När storvisiren kom fram med sin berättelse, lyssnade han därför mycket ifrigt, och det dröjde inte länge, förrän de båda fäderna hade kommit öfverens om, att de nygifta borde skiljas. Tydigen voro högre makter med i spelet, och det skulle inte vara rätt att sätta sig emot deras vilja. Festligheterna blefvo således inställda. Brudgummen flyttade hem till sin far igen, och prinsessan Bedrulbudur var inte gift längre.

Det var ett ganska snöpligt slut på det fina

bröllopet, och sultanen var så förargad, att han förbjöd hvem det vara månde att tala om saken. Men den som var glad, det var Aladdin, som ställt till hela spektaklet. Han var nu fri från sin medtäflare, men han väntade i alla fall med att göra sig påmint hos sultanen, tills de tre månaderna voro förbi.

Precis på dagen, när de voro till ända, skickade han åter sin mor till konseljen, och sultanen, som glömt bort hela Aladdins frieri, erinrade sig det plötsligt, då han fick se den gamla kvinnan i hennes slitna dräkt.

— Se, där står återigen den gamla, fattiga kvinnan, som gaf mig de vackra juvelerna, sade han till storvisiren. Det var ju så sant, hon skulle ha svar på sin sons frieri. Hur skall jag nu komma ifrån den historien?

Och sultanen och storvisiren slogo sina kloka hufvud ihop för att hitta på något bra sätt att slingra sig undan, ty hvad man än sade, så inte var det något passande parti för en prinsessa att gifta sig med en simpel köpman som Aladdin och få en svärmor sådan som den tarfliga lilla gumman framför dem. Men ändå ville sultanen inte gärna visa sig ohöflig mot en man, som förärat honom en så kunglig skänk som de praktfulla stenarna.

Slutligen hviskade likväl visiren ett råd i örat på sin herre, som denne fann förträffligt, och Aladdins moder blef framkallad till tronen. Sedan hon kastat sig ned och berört trappstegen med sin panna, reste hon sig åter upp på sultanens befallning och framförde i all ödmjukhet sin påmin-

nelse om det höga löfte, hon fått tre månader förut.

— Ja, min goda kvinna, sade de rättrognes behärskare med ett mildt leende, vi hålla alltid våra löften och äro beredda att äfven hålla det vi gifvit er. Men naturligtvis är därvid fäst ett villkor, ty prinsessan Bedrulbudur kan icke giftas bort till en man hvilken som helst. Gå till din son och säg honom, att jag skall gifva honom hennes hand, så snart han skickat mig fyrtio skålar af gediget guld, fyllda med likadana kostbara stenar, som dem du lämnade mig sist. Och dessa skålar skola bäras till mig af fyrtio svarta slafvar, ledsagade af fyrtio sköna och dyrbart klädda hvita slafvar.

Nu trodde sultanen, att han begärt någonting så omöjligt, att han för alltid skulle bli befriad från Aladdin, och med detta besked fick den gamla kvinnan återvända hem. Hon framförde det likväl mycket försiktigt till sin son, ty hon var rädd, att han skulle bli ifrån sig af bedröfvelse. För hur skulle han kunna tillfredsställa sultanens önskningar? Han kunde ju icke återigen tränga in i den underjordiska trädgården och plocka af de sällsynta frukterna.

Men Aladdin mottog tvärtom budskapet med största glädje och bad modern icke göra sig några bekymmer utan i lugn och ro tänka på sina hushållsbestyr. Därpå stängde han in sig i sin kammare, tog fram lampan och gned den med rockärmen.

Strax var anden där.

— Hvad vill du? sade han. Jag och lampans öfriga andar äro färdiga att som slafvar lyda dig och alla dem, som hålla lampan i sin hand.

— Sultanen ger mig sin dotter till hustru, svarade Aladdin, men som villkor fordrar han fyrtio skålar af gediget guld, fyllda med frukter från den trädgård, där jag hämtade lampan, hvars slaf du är. De skola frambäras till honom af fyrtio svarta slafvar, ledsagade af fyrtio sköna, välväxta och praktfullt klädda hvita slafvar. Gå och skaffa mig allt detta med detsamma, så att jag kan skicka gåfvan till sultanen, innan han lämnar konseljen!

— Jag lyder, svarade anden och försvann.

Många ögonblick dröjde det likväl icke, innan han var tillbaka igen, men då var han utanför fönstret och vinkade åt Aladdin att se ut på gården.

Där riktigt krälade det af folk. Par om par kommo en svart och en hvit slaf in genom porten, tills de fyllde hela gårdsplatsen, och hvarje svart slaf bar en utsökt formad guldurna, öfvertäckt med en hvit, guldbroderad silkesduk. Och när Aladdin gick ut och lyfte på silkesdukarna, såg han, att urnorna voro fulla med ännu härligare och större ädelstenar än de, han plockat i den underjordiska trädgården. Men äfven i afseende på de hvita slafvarna voro hans önskningar uppfyllda öfver förväntan. De voro allesammans unga, sköna och utomordentligt välväxta. Deras dräkter voro förfärdigade af siden och purpursammet, och dyrbara smycken prydde deras bröst och armleder.

I detsamma tittade äfven Aladdins mor ut på gården, ty bullret och trampet därnere hade stört henne i hennes göromål.

Hon slog ihop händerna och måste sätta sig ner af förvåning. Men Aladdin gick in och bad henne åter taga på sig slöjan för att gå till sul-

tanen och öfverlämna guldurnorna och de åttio slafvarne som bröllopsgåfva åt prinsessan Bedrulbudur.

Hon efterkom äfven genast hans begäran, och sedan slafvarnes lysande tåg vandrat ut genom porten, slöt hon sig till det och gick efter det sista paret. Men på gatorna blef det snart folkskockning omkring dem, ty allas ögon bländades af den ståtliga skaran, och man trodde, att det var någon främmande sultan, som med sitt följe tågade in i staden. Då de hunnit till det kungliga palatset, fingo också vakterna brådtom och kommo utskyndande för att under stora vördnadsbetygelser fråga, hvilket hof som skickat ut så förnäma sändebud, ty de förmodade, att slafvarne minst voro ministrar.

Men anden hade gifvit den första hvita slafven sina förhållningsorder, och denne svarade bugande:

— Vi äro endast slafvar, och vår herre skall infinna sig, när tiden är kommen.

Aladdins moder trädde för öfrigt strax fram och förklarade saken. Hon fick gå först in i tronsalen, och slafvarne ställde upp sig i en halfcirkel omkring henne. På ett tecken föllo de så alla på en gång ned på golfvet och berörde det med sina pannor, hvarefter de fyrtio svarta slafvarne nedsatte guldurnorna framför den häpna sultanen.

— Allernådigaste herre och sultan, sade Aladdins moder, min son skickar mig till dig med denna skänk, ehuruväl han vet, att den är alltför ringa för att vara värdig prinsessan Bedrulbudur. Men han hoppas dock, att du i nåder vill emottaga den för hennes räkning

Sultanen var dock så öfvervåldigad af den öfverlämnade gåfvans storartade prakt och af den lätthet och skyndsamhet, hvarmed hans orimliga begäran uppfyllts, att han icke genast fann ord för att besvara den gamla kvinnans hälsning utan i stället vände sig till storvisiren för att inhämta hans mening.

— Hvad säger du om det här? frågade han. Måste det icke vara en märklig man, som kan skicka en sådan gåfva? Anser du honom ännu ovärdig att bli prinsessan Bedrulbudurs gemål?

Hur påkostande det än var för storvisiren att se en annan vinna den lycka, som kunde varit hans sons, så måste han likväl nu medge, att Aladdins bröllopsgåfva kunde betraktas som tillräcklig, och sultanen lät den gamla kvinnan komma närmare.

— Min goda fru, sade han, gå och säg din son, att jag väntar honom med öppna armar!

Sultanen hade tagit ett sådant intryck af de omätliga skatter, som regnat ner öfver honom, att han verkligen icke kunde tänka sig någon fullkomligare måg, än den måste vara, som var i stånd att slösa på det viset. Och han upplöste strax konseljen för att gå in och visa prinsessan Bedrulbudur, hvad hennes nya gemål hade skickat henne.

Men Aladdins moder ilade hem, så fort hon förmådde, och meddelade sin son den glada underrättelsen, som försatte honom i hänryckning. Så fort han tackat sin mor för hennes hjälp, gick han åter in till sig, tog fram lampan och kallade på anden, ty han ville göra sina förberedelser för att värdigt uppträda inför sultanen.

— Bada mig, kläd mig, skaffa mig ridhäst och

en passande svit, gif mig tiotusen guldmynt i tio penningpungar, lämna min moder en präktig högtidsdräkt och sex slafvinnor, och låt alltsammans gå fort! sade han till anden, då denne infann sig.

Genast kände han sig upplyft af osynliga händer och infördes i ett badhus, byggdt af den hvitaste marmor. Osynliga tjänsteandar klädde af honom och betjänade honom i det välluktande badet, och då han kom upp, fann han i stället för sina gamla kläder en dräkt, som i praktfullhet öfverträffade allt, hvad han kunnat drömma om. Hufvudbonaden och sabelfästet blixtrade af

undersköna briljanter, och den tunga halskedjan af guld glänste än röd och än grön af rubiner och smaragder.

Sedan blef han åter förd till sitt hem, och där kom hans mor emot honom så fin och grann, att han höll på att icke känna igen henne, och sex vackra slafvinnor följde efter henne som uppvaktning.

Men ute på gården väntade sviten, som bestod af tjugu ståtliga hvita slafvar, ännu präktigare klädda och smyckade än de, som skickats till sultanen. Hvarannan af dem höll en tung guldpung i handen, och allesammans redo de på ädla, bruna hästar.

Hvad som mest fägnade Aladdins ögon var dock den mjölkhvita hingsten, som utan ryttare stampade och kråmade sig i spetsen för följet. Hans ögon sprutade eld, hans hals böjde sig behagfullt, och sadeln och remtyget voro besatta med guldsirater och juveler af ofantligt värde.

Med ett raskt språng satte sig Aladdin upp på honom och red i spetsen för tåget fram mot sultanens palats. Men han kunde icke skrida fram annat än steg för steg, ty gatorna voro packade med folk. Ryktet om det förra tåget med slafvarne och guldurnorna hade spridt sig kring hela staden, och man hade äfven hört, att sultanen ämnade skänka prinsessan Bedrulbudur åt den obetydlige köpmannen Aladdin. Det rådde därför en stor uppståndelse öfverallt. Hvar och en ville med egna ögon se den unge mannen, som tilldelats en så stor upphöjelse. Men när man varseblef honom, där han red fram på sin hvita hingst, var det ingen, som fann honom ovärdig, så skönt strålade

hans ansikte, och så ädelt och kungligt var hans skick.

Från alla munnar ropades det lefve för honom, och till svar lät han slafvarne kasta guldmynt till höger och vänster. Då blef det ett jubel utan all ända, och han kom fram till slottet hälsad och välsignad, som om han varit världens störste kejsare.

Men när han trädde in i tronsalen, reste sig sultanen för att taga emot honom, och de rätttrognas behärskare blef icke mindre betagen i den ståtliga ynglingen än hans folk.

Han omfamnade honom, bjöd honom sitta bredvid sig på tronen, och pukor och trumpeter stämde upp dånande fanfarer. Därefter började musiken att ljuda, och hela hofvet begaf sig in i den kungliga matsalen för att intaga en präktig festmåltid. Men sultanen och Aladdin åto ensamma vid det öfversta bordet, och sultanen blef nu lika förtjust i sin tillkommande mågs fina sätt och bildade tal, som han förut blifvit det i hans utseende.

Så fort middagen var slut, gjorde han honom på stället till prins, lät därpå sätta upp äktenskapskontraktet mellan honom och prinsessan Bedrulbudur och frågade, om han ville, att förmälningen skulle firas ännu samma kväll.

Men då bugade sig Aladdin djupt och svarade:

— Min herre och sultan, hur ifrigt mitt hjärta än yrkar på att få svara ja till ditt anbud, så ber jag dig dock att uppskjuta högtidligheten, tills jag hunnit uppföra ett palats, som är värdigt prinsessans höga rang och skönhet. Och ville du öka din godhet med att anvisa mig en byggnadsplats i närheten af ditt slott, så att vi så ofta som möjligt kunde råkas, så vore jag dig dubbelt tacksam.

— Min son, svarade sultanen, välj dig själf en plats! På den stora öppna slätten framför mitt slott finns det godt om utrymme. Men kom ihåg, att du skyndar på med arbetet, ty jag längtar efter att få kalla dig min måg.

Aladdin tackade honom och tog afsked med en hållning, som om han varit född och uppfödd till prins, red så hem igen med sina tjugu slafvar och hälsades liksom på bortfärden af folkets jubel. Men när han kom in i sitt rum, tog han fram den underbara lampan och kallade på anden.

— Ande, sade han till denne, då han stod inför honom, jag har allt skäl att vara nöjd med dig. Men nu vill jag be dig om ett ännu större prof på din makt, än du visat mig förut. På kortaste tid, som är dig möjligt, skall du bygga mig ett palats på den stora slätten midt emot sultanens slott. Af hvilket material det skall uppföras, öfverlåter jag åt ditt eget val, men i öfre våningen måste finnas en stor fyrkantig, kupoltäckt sal, hvars väggar skola vara belagda med fint arbetade rutor af guld och silfver. Tjugufyra fönster skola ge den ljus, och deras galler skola alla utom ett vara konstrikt smyckade med diamanter, smaragder och rubiner, hvilkas motstycken man ännu aldrig sett på jorden. Vidare önskar jag, att palatset får en yttre och en inre gård, en utsökt trädgård och en skattkammare fylld med skatter, rikare än någon konungs. Ett präktigt stall med ädla hästar; stallknektar och stallmästare får heller inte saknas. Och att du sörjer för kök, matvaror, betjäning och slafvinnor åt prinsessan faller af sig själft. Nu känner du mina önskningar. Gå, och kom igen, när allting är färdigt!

Solen hade nästan gått ner, när Aladdin utdelade dessa sina befallningar åt anden, men denne väckte honom redan i daggryningen genom att stå vid hans säng och pusta honom i ansiktet.

— Stig upp, herre, sade han, och kom och se, om du är nöjd med ditt palats, ty nu är det färdigt.

Och Aladdin hade icke väl hunnit gnugga sömnen ur ögonen och rest på sig, förrän han kände sig förflyttad genom luften och nedställd på slätten utanför sultanens slott. Men den var icke längre öde som förut. Där låg framför honom ett gnistrande och skimrande palats af hvit, ådrig marmor, prydt med pelare och kupoler. Och anden förde honom ditin och visade honom sitt verk.

Allt var efter Aladdins önskan och därutöfver. Trädgården med sina blommande träd och spelande springbrunnar var så härlig, som om féerna ordnat den. Den stora salen i öfre våningen lyste med en prakt så bländande, att man trodde, att sju solar skeno ditin. Skattkammaren var fylld till taket med idel guldsäckar. Från köket kommo redan dofter af läckra rätter, och rikt klädda slafvar och slafvinnor sprungo om hvarandra, upptagna af tusen bestyr.

— Jag tackar dig, sade Aladdin till anden, som hela tiden följt honom, du har öfver förväntan uppfyllt mina önskningar. Nu fattas det bara en sak, och det är en matta af finaste purpursammet, som skall utläggas från portarna till de båda slotten, sultanens och mitt, så att prinsessan icke smutsar sina fötter, då hon går hit.

— Det skall strax vara gjordt, svarade anden och försvann.

Och ögonblicket därpå såg Aladdin till sin förvåning en präktig, röd sammetsmatta ligga utlagd mellan de båda portarna, utan att han visste, hur det gått till.

Han återvände nu högst belåten till sitt hem och tillsade sin moder att kläda sig i sin högtidsdräkt för att gå och hämta prinsessan.

Så småningom började man emellertid vakna i det kungliga slottet, och det första sultanen tog sig för var att ställa sig och titta i fönstret för att se, om Aladdin var ute och mätte ut en tomt för att bygga sitt palats. Men då han fick syn på den härliga byggnaden rätt framför sig, trodde han icke sina ögon utan ropade på storvisiren.

— Ser du något märkvärdigt? frågade han.

Ja, storvisiren såg palatset, han med, och den röda mattan också.

— Du store Allah, sade han, det måste vara ett trolldomsverk!

Och han slog sig för bröstet och beskärmade sig. Men då blef sultanen förargad och sade rent ut, att han trodde, storvisiren var afundsjuk på Aladdin, för att denne skulle bli kunglig måg i stället för hans son.

— Trolldom och trolldom! brummade sultanen. Jag vill inte höra talas om någon trolldom! Liksom inte min måg, som visat sig vara en sådan mäktig man och äga sådana omätliga rikedomar, skulle kunna bygga ett hus på en natt! Har man bara pengar, så går allting. Det måtte man väl veta.

Och storvisiren kom riktigt i onåd för sitt tal om trolldom.

Men under det de tvistade, hade Aladdins mo-

der kommit till palatset, följd af sina slafvinnor, och nu blef hon mottagen på ett helt annat sätt, än när hon varit där de första gångerna. Hon infördes till prinsessan, fick närvara, medan hon gjorde toalett, och fick sitta till bords med henne och sultanen. Och under hela tiden spelade musikkårer, uppvaktningar fingo företräde för att aflägga sin hyllning inför de höga herrskaperna, och den ena festligheten aflöste den andra. Men allra högtidligast gick det till på kvällen, när prinsessan Bedrulbudur skulle begifva sig till Aladdins palats.

Sedan hon på trappan omfamnat sin fader och tagit afsked af honom, steg hon ut på den röda mattan tillsammans med Aladdins moder. Alla de förenade musikkårerna gingo före dem och spelade. Hundra slafvinnor, två hundra drabanter och lika många svarta slafvar åtföljde dem. Men på ömse sidor om dem gingo fyra hundra unga, förnäma pager, alla bärande flammande facklor, som lyste så, att de nästan gjorde natten till dag. Men ändå ljusare blef det dock, ju mera de närmade sig Aladdins palats, ty det var upplyst i alla fönster med vaxljus och lampor.

Aladdin själf stod i porten och förde in prinsessan Bedrulbudur och sin gamla mor. Och när prinsessan kom in i den stora pelarsalen, där den festliga kvällsmåltiden var dukad under blommande mandelträd, bjöd han henne sitta ned på de mjuka, purpurklädda ejderdynorna, kysste hennes hand och hälsade henne vördnadsfullt välkommen som härskarinna i hans palats.

— Dyraste prinsessa, sade han, jag hoppas du vill förlåta mig, ovärdige, som sträfvat efter ett så

högt mål som att göra mitt ringa hus till ditt hem.

Men prinsessan, som vid första anblicken af Aladdin hade fått honom kär, kastade upp slöjan och svarade:

— Min gemål, jag lyder endast min faders bud. Men jag lyder honom gärna.

Då blef Aladdin hjärteglad, satte sig vid bordet mellan sin gemål och sin mor, och gaf tecken till att festen skulle begynna. Medan de åto, tonade den ljufligaste sång och musik bakom de höga bladväxterna, och de skönaste, älflika danserskor tjusade dem med sin trolska dans.

Prinsessan hade aldrig trott, att jordiska varelser kunde dansa och sjunga så, och i själfva verket var det heller inga sådana, som fägnade deras ögon och öron, utan idel féer, som på andens befallning stigit ned för att göra festen ännu mera glänsande och oförgätlig.

Till sist dansade, enligt landets sed, äfven bruden och brudgummen en dans tillsammans, och de utvecklade därvid så mycket behag, att alla de närvarande tyckte, att de voro det vackraste brudpar, som de någonsin sett. Och så var det bröllopet till ända.

Men dagen därpå var det sultanens tur att få se Aladdins palats. Han begaf sig af, så tidigt han kunde på morgonen, och alla sina ministrar och visirer hade han i sällskap. Ju närmare han kom palatset, ju mera förvånad blef han öfver dess prakt och glans. Men när han kom in, och Aladdin visade honom omkring öfverallt, steg hans förundran öfver alla gränser. Mest hänryckt blef han dock öfver den stora kupolsalen med de juvel-

inlagda gallerfönstren. Men då han såg, att det tjugufjärde var ofullbordadt, föreföll det honom så besynnerligt, att han måste fråga om orsaken.

— Ack, min herre och sultan, svarade Aladdin, det är på min befallning, som handtverkarne icke afslutat detta fönsters utsmyckning. Jag tänkte nämligen utbedja mig som ett bevis på din gunst och nåd, att du ville låta utföra det och sålunda lägga sista handen vid detta verk.

— Jaså, är det på det viset, sade sultanen, som kände sig smickrad öfver att få vara med om att skapa ett sådant konstverk, så skall det snart vara klart.

Och han skickade strax ut befallning om, att stadens skickligaste guldsmeder skulle komma och fullborda fönstret.

De kommo också. Men sedan de arbetat i tre veckor, voro alla deras juveler slut. Sultanen, hos hvilken de klagat sin nöd, öppnade då sin egen skattkammare för dem, men efter ytterligare tre veckor var den också tömd, och ändå var fönstret icke mer än halffärdigt.

Då kom Aladdin in till juvelerarne, såg på deras arbete, och under föregifvande af, att de icke gjort det riktigt, tvang han dem att åter taga bort hvarenda sten och återlämna till sultanen, hvad de tagit ur hans skattkammare. De skyndade också upprörda till denne och berättade, hur Aladdin behandlat dem, hvarpå de rättrognes härskare genast steg till häst och red till sin måg för att höra, hur saken förhöll sig. Men hans bestörtning blef stor, då Aladdin icke svarade ett ord på hans frågor utan endast förde honom in i kupolsalen och till det fönster, på hvilket guldsmederna arbetat i så

många veckor utan att ha fått det färdigt. Fönstret var nämligen nu till punkt och pricka lika med de andra, och förvandlingen hade skett på mindre än en halftimmes tid.

Aladdin hade naturligtvis under denna halftimme kallat på anden och låtit honom fullborda fönstret. Och hans mening med alltsammans var endast att låta sultanen få ett riktigt begrepp om, hur ofantliga hans tillgångar voro, och hur väl han var betjänad.

Detta lyckades äfven. Sultanen stod mållös af förundran, och efter den stunden betraktade han sin måg med större vördnad, än han hyste för någon annan människa. Han gaf honom alla möjliga förtroendeuppdrag och gjorde honom till och med till öfverbefälhafvare för sin krigshär. Och Aladdin utmärkte sig, på hvilken post man än ställde honom. Han hjälpte till med att styra landet, och han drog ut i krig och kom ärekrönt tillbaka. Genom sin tapperhet, sin älskvärdhet och sin frikostighet mot alla gjorde han sig så allmänt älskad, att han hade flera vänner än sultanen själf. Och sålunda lefde han i flera år ett lyckligt och angenämt lif.

*

Men den afrikanske trollkarlen hade under hela denna tid suttit hemma i Afrika och grämt sig öfver den förlorade lampan och sökt trösta sig, så godt han kunde med sina vanliga trollerier.

Han trodde förstås, att Aladdin för länge sedan var död i den underjordiska bergshålan. Men en dag, då han satt och sysslade med sin punktérkvadrat, föll det honom i alla fall in att för ro

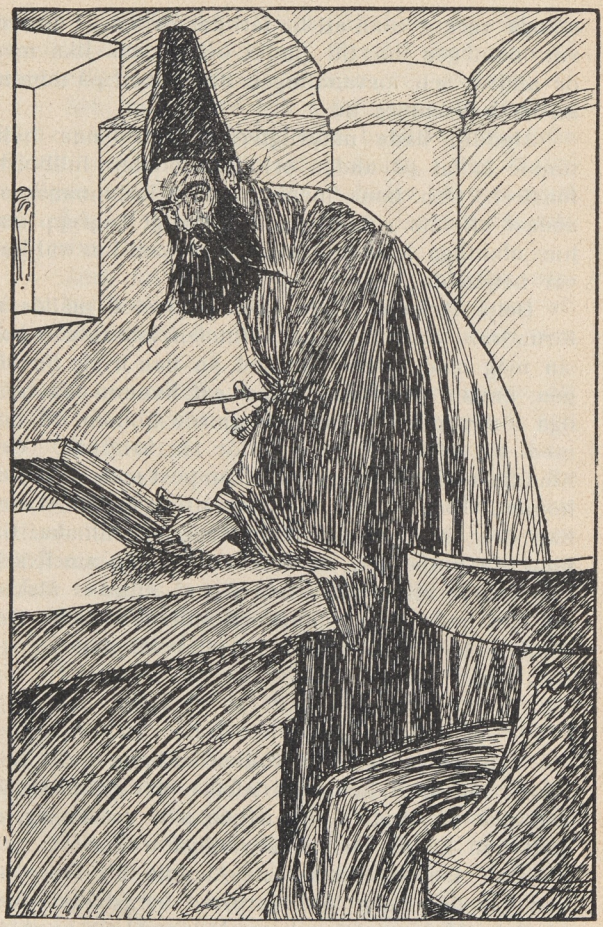

»Den afrikanske trollkarlen.»

skull se efter, hur det gått honom. Sedan han jämnat sanden i kvadraten, gjorde han sina hokus pokus och upptäckte då till sin outsägliga förvåning, att Aladdin alls icke var död utan i största välmåga och härlighet lefde i sitt palats tillsammans med prinsessan Bedrulbudur, och att det var lampan, som förskaffat honom all denna lycka.

När trollkarlen något hämtat sig från sin förvåning, steg blodet honom åt hufvudet af raseri.

Den eländige skräddaresonen hade således upptäckt lampans underbara kraft och njöt nu frukterna af de genomvakade nätter, som trollkarlen användt för att skaffa sig kännedom om henne. Men förr ville han dö än längre lämna honom i okvald besittning af den underbara klenoden.

Ögonblickligen vidtog han sina förberedelser för att resa, och följande morgon kastade han sig upp på sin berberhäst och unnade sig hvarken rast eller ro, förrän han var i den österländska staden, där Aladdin bodde. Då tog han in på ett värdshus, hvilade sig ett dygn och gick sedan ut och skaffade sig underrättelser om Aladdin.

Det var heller icke svårt att få sådana, ty öfverallt talade man om prins Aladdin och hvad han gjorde och sade. För tillfället var han emellertid borta på jakt. Det var tre dagar, sedan han farit, och det skulle dröja ytterligare fem dagar, innan han kom igen.

Denna underrättelse gjorde trollkarlen högst förtjust, ty han hoppades, att Aladdin icke tagit lampan med sig på jakten. För att försäkra sig därom gick han likväl genast tillbaka till värdshuset och tog fram punktér-kvadraten i afsikt att utröna saken.

Och mycket riktigt: kvadraten sade honom, att lampan fanns kvar i palatset. Och trollkarlen gnuggade händerna af glädje.

— O, du din bof! utbrast han, som om han haft Aladdin framför sig. Nu har jag dig! Vänta bara litet, så skall du nog bli nedstörtad i din ringhet igen!

Och han njöt så vid denna tanke, att han gaf till ett kraxande skratt för sig själf.

Efter att ha gjort upp en plan om hur han skulle få lampan i sitt våld, gick han åter ut i staden och begaf sig till en lamphandlare, hos hvilken han beställde tolf kopparlampor, som skulle skuras riktigt blanka och sedan skickas hem till hans bostad i värdshuset. De kommo också samma kväll, och morgonen därpå klädde trollkarlen ut sig till kringvandrande köpman, lade lamporna i en korg och begaf sig bort till Aladdins palats.

På torget därutanför ställde han sig så att ropa:

— Hvem vill byta ut gamla lampor mot nya? Hvem vill byta ut gamla lampor mot nya?

Barnen, som lekte i närheten, samlades omkring honom, skrattade och gjorde narr af honom.

— Han måtte vara litet tokig, den där, skreko de, som hellre vill ha gamla lampor än nya.

Och äldre personer närmade sig äfvenledes, ställde sig att gapa och gjorde sig lustiga öfver honom, och det blef en hel, stor folkskockning. Men trollkarlen lät sig icke bekomma utan gick på och ropade som förut, så mycket han förmådde, och till slut ökades oväsendet till ett sådant larm, att prinsessan Bedrulbudur, som händelsevis befann sig i kupolsalen med de tjugufyra fönsterna,

»Hvem vill byta ut gamla lampor mot nya?»

blef nyfiken på hvad det kunde vara fråga om, och skickade ut en af sina slafvinnor för att höra efter.

Flickan kom strax tillbaka, skrattande så hjärtligt, att alla inne i salen måste skratta med, fastän de icke visste, hvad hon skrattade åt.

— Ack, min härskarinna, sade hon till prinsessan, det är en sådan dum karl därute. Han har korgen full med de vackraste nya lampor, men han vill inte sälja dem utan bara byta ut dem mot gamla.

— Är det möjligt? sade prinsessan och alla hennes tärnor.

Det där tyckte de vara ytterst märkvärdigt, och prinsessan sade, att det skulle vara roligt att pröfva, om det kunde vara sant. Bara de nu hade haft en gammal lampa! Men någon sådan fanns väl icke i huset?

— Jo, min härskarinna, svarade en af slafvinnorna, det står en gammal ful en på fönsterkornischen under taket. Jag dammade den nyss och undrade, hvarför den skulle stå där och skräpa. Det kan väl inte vara någon skada, om man gör ett försök med att se, om han vill ha den.

Nej, det tyckte prinsessan inte heller, och slafvinnan tog ner lampan, som icke var någon annan än den, hvilken förhjälpt Aladdin till hans storhet. Annars brukade han alltid bära den på sig, men när han gick ut på jakt, var han rädd att skada den, och ställde den då alltid i den undangömda lilla vrån under taket, där han icke kunde tänka sig, att det skulle falla någon in att titta. Men prinsessan hade aldrig sett lampan, visste ingenting om dess betydelse och skickade därför helt lugnt ner

den till trollkarlen med en slaf, ty hon tyckte, att det hela var ett godt skämt.

Slafven gick bort till den falske köpmannen och begärde att få en ny lampa i stället för den gamla. Och verkligen, den gamle mannen lät honom välja, hvilken han ville, men själf tog han häftigt den gamla oskurade och stoppade den med darrande hand innanför sin rock. Trollkarlen kunde icke tvifla på, att det var den rätta, ty han hade hört sig för i palatset och fått veta, att alla andra husgerådskärl därinne voro antingen af guld eller silfver.

Nu hade han fått, hvad han ville, och han smög sig därför undan så fort som möjligt, ropade icke längre ut, att han ville byta bort sina lampor, utan ställde tvärtom ifrån sig hela korgen, så snart han kom in på en folktom gata. Sedan skyndade han med lätta steg ut ur staden och uppehöll sig på en aflägsen plats nära skogen, ända tills mörkret inbrutit. Då tog han fram lampan, gned henne med rockärmen, och genast infann sig anden.

— Hvad vill du? frågade han. Jag och lampans öfriga andar äro färdiga att som slafvar lyda dig och alla dem, som hålla lampan i sin hand.

— Jag befaller dig, svarade den afrikanske trollkarlen, att du genast låter upplyfta det palats, du och lampans andra andar byggt inne i staden, och att du flyttar det med alla dess innevånare och därjämte mig själf till den största staden i Afrika, där du ställer ner det på ett lämpligt ställe.

Strax försvann anden, och om några timmar var trollkarlens befallning utförd. Af palatset med dess gårdar och trädgårdar, människor och djur, syntes icke längre ett spår, där det hade stått.

Slottet förflyttas.

Men när sultanen morgonen därefter gjort sin toalett och som vanligt gick till ett af slottsfönstren för att roa sig med att betrakta och beundra Aladdins palats, blef han underlig till mods. Han såg och såg åt det håll, där han varit van att finna det, men hur han såg, kunde han den dagen icke se annat än en tom plats. Först trodde han, att det var någon dimma, som skymde utsikten, men han märkte snart, att detta icke kunde vara fallet, ty äfven långt aflägsna föremål såg han tydligt och klart. Så försökte han, om han kunde se bättre från ett annat fönster. Men det var likadant.

Då lät han i största hast hämta storvisiren, och denne kom andfådd springande.

— Säg mig, sade sultanen, hvar är Aladdins palats?

— Aladdins palats, svarade visiren, det står väl, där det står! Så stora byggnader lära väl inte flytta på sig så lätt.

Men med detsamma såg han ut genom fönstret och ryggade tillbaka af förskräckelse. Inte heller han såg ett spår af det.

— Som jag redan sagt dig, min herre och härskare, återtog han, så tycks trolldom vara förbunden med allt, hvad prins Aladdin tar sig för. Kan du fortfarande tvifla på det?

Nej, sultanen tviflade nu icke längre.

— Hvar är han, den bedragaren, den skurken! skrek han. Jag skall genast låta hugga hufvudet af honom.

Och när han kom ihåg, att hans måg dragit ut på jakt, lät han sända ut trettio af sina ryttare, försedda med järnkedjor för att fängsla honom och föra honom tillbaka. De träffade också på Aladdin

rätt snart, ty han var redan på hemvägen. Men så stor var deras aktning för honom, att de endast följde honom som en lifvakt, och först i närheten af staden meddelade de honom sultanens befallning att fängsla honom.

Aladdin blef så förvånad, att han icke trodde sig ha hört rätt, och frågade, hvad han förbrutit. Men det visste icke hans fångvaktare, ty de hade ännu icke sport, att palatset var borta, och på det sättet fördes han inför sultanen utan att ha en aning om vidden af sin olycka.

Då han kom till palatset, fick han emellertid icke ens träda dit in utan släpades till

borggården nedanför sultanens balkong. Ofvanpå denna stod de rättrognas härskare med sin storvisir, och nedanför väntade bödeln med ett draget svärd och höll just på att breda ut en blodfläckad djurhud, på hvilken förbrytarne brukade stå, när de halshöggos.

Så fort sultanen fick se sin måg, ropade han genast åt bödeln att fullgöra sitt värf, och till svar på Aladdins böner att få veta, hvarmed han förtjänat döden, knuffades han blott fram till djurhuden, och det fasansfulla svärdet svängdes hvinande öfver hans hufvud.

Men i samma ögonblick störtade en skränande folkmassa in på borggården, bröt sig igenom den beridna lifvakten och höjde hotande armarna mot sultanens balkong. Bödeln blef så rädd, att han sänkte svärdet, och storvisiren bleknade och darrade.

— Herre, sade han till sultanen, betänk dig, innan du låter döda honom! Han är folkets gunstling, och man stormar säkert ditt palats, om det sker honom något ondt.

Folkhop på folkhop trängde också in på borggården, och öfver gårdsmurarna sågos hufvuden och kroppar sticka upp. Vakterna försökte visserligen hålla dem tillbaka, men de voro vanmäktiga mot dessa människomassor, som packade sig allt tätare och skreko högt på, att Aladdin skulle gifvas fri. Ryktet om hans fängslande hade spridt sig som en löpeld, och folket glömde icke lika lätt som sultanen, att han varit deras vän.

Till och med de rättrognas härskare insåg nu, att det var fara å färde, och hellre än att man skulle rifva ner hans palats och slita honom själf

i stycken, lät han bödeln sticka svärdet i skidan igen och kungjorde, att Aladdin var benådad.

Men först då fångknektarne löst hans kedjor och dragit sig tillbaka, lugnade sig de påträngande folkmassorna.

Under lefverop för Aladdin veko de så småningom tillbaka, men en del stannade ännu kvar i portgångarna för att se, att intet ondt vederfors honom.

Aladdin kastade sig emellertid ned inför sultanen och lyfte upp händerna emot honom.

— Min herre och härskare, sade han, jag tackar dig för din nåd, men jag ber dig äfven bevisa mig en annan och säga mig, hvari mitt brott består.

— Hvad menar du, din skurk? svarade sultanen. Låtsas du vara okunnig? Kom med mig då, så skall jag visa dig, hvad som händt.

Aladdin fick komma upp i palatset, och sultanen förde honom till ett af fönstren, som vette åt den stora slätten.

— Hvar är palatset? Och hvar är min dotter? frågade han.

Den stackars Aladdin stod mållös af bestörtning och förskräckelse. Han hade svårt att fatta, att han såg rätt, och att slätten var tom. Men sultanen grep honom i axlarna och skakade honom.

— Palatset frågar jag inte efter, skrek han, men skaffa mig tillbaka min dotter, annars låter jag utan förbarmande halshugga dig, dina vänner må skräna så mycket de vilja!

Då återfick Aladdin besinningen.

— Det är icke jag, som fört bort prinsessan och palatset, sade han. Men bevilja mig fyrtio da-

gars anstånd för att söka vinna upplysningar, så försäkrar jag dig på mitt hedersord, att jag själf skall lägga mitt hufvud för din tron, om jag innan den tidens utgång icke haft framgång i mitt sökande.

— Godt, sade sultanen, jag beviljar din anhållan. Men tro inte, att du skall undkomma min vrede! I hvilken vrå af världen du än döljer dig, skall jag nog få tag på dig.

Aladdin gick sin väg så bedröfvad och tillintetgjord, att han väckte medlidande hos alla, som sågo honom. Men ingen vid hofvet vågade ändå visa

honom sitt deltagande af fruktan för sultanens onåd. Ingen öppnade sitt hem för honom eller räckte honom en vänlig hand, och han vandrade ut ur staden, så förvirrad af sorg, att han frågade alla människor, om de visste, hvar hans palats och hans prinsessa voro. Och det var verkligen hart nära, att han förlorat sitt förstånd.

Allt tydligare insåg han, hur omöjligt det var, att han någonsin skulle få reda på hvad han sökte, då han icke hade den minsta ledtråd, och efter flera dagars kringirrande i skog och mark greps han slutligen af en sådan förtviflan, att han beslöt förkorta sitt eländiga lif. Han skulle störta sig i den stora floden, som flöt igenom trakten, och sålunda finna glömska och ro.

Innan han utförde denna handling, ville han dock som en rättrogen muselman förrätta sin bön, och först måste han då enligt landets sed två sina händer och sitt ansikte. I denna afsikt steg han nedför flodstranden för att nå vattnet. Men stenarna voro hala, så att han halkade till, och när han tog emot sig för att icke falla, råkade han skrapa ringen, som han fått af trollkarlen, och som han ännu bar på sitt finger, mot en utskjutande klippkant.

Plötsligt stod då framför honom samma ande, som befriat honom ur den underjordiska bergshålan.

— Hvad vill du? frågade skepnaden. Jag och ringens öfriga andar äro färdiga att som slafvar lyda dig och alla dem, som bära ringen på sitt finger.

Aladdin blef så häpen, att han i första ögonblicket icke förmådde få fram ett svar. Men snart

»Hvad vill du? frågade skepnaden.»

hämtade han sig dock, och hans hjärta klappade af hopp och glädje.

— Ande, sade han, flytta åter tillbaka mitt palats!

— Hvad du nu önskar, svarade anden, står icke i min makt att utföra. Det kan endast lampans slaf. Vänd dig till honom!

— Om så är, så vill jag, att du strax förflyttar mig till det ställe, där mitt palats befinner sig, och nedsätter mig utanför prinsessan Bedrulbudurs fönster, sade Aladdin.

Knappt hade han uttalat dessa ord, förrän anden fattade tag i honom och förde honom till Afrika, där det bortförda palatset stod midt på en äng i närheten af en stor stad, satte ner honom alldeles under ett fönster och försvann.

Under deras färd hade det emellertid blifvit natt, så att Aladdin icke tydligt kunde urskilja, hvar han befann sig. Han hade ingen aning om, att det var i Afrika, och han grubblade förgäfves öfver, hur palatset kunnat föras bort, och hvad som var orsaken till olyckan. Att den skett genom att lampan kommit i en annans hand, misstänkte han nog, men att det var trollkarlen, som fått fatt i den, kunde han icke tro, då denne icke låtit höra af sig på så många år.

Trots mörkret kände han likväl igen sitt slott. Han gick hänryckt omkring och betraktade det, ty han hoppades, att han skulle finna någon utväg att åter bemäktiga sig sin egendom, och han var lycklig vid blotta tanken att befinna sig i närheten af prinsessan Bedrulbudur.

Nu ville han emellertid icke väcka henne utan satte sig ned under ett träd alldeles bredvid hen-

nes fönster för att vänta till morgonen. Där somnade han af trötthet och sof långt in på ljusan dag, då han slutligen vaknade vid att någon ropade:

— Prins Aladdin! Prins Aladdin!

Och när han slog upp ögonen, stod en ung slafvinna framför honom, hälsande honom med alla tecken till igenkännande och glädje. Men han såg icke länge på henne, ty i fönstret där ofvanför fick han med detsamma se prinsessan Bedrulbudur själf. Hon stod med glädjetårar i ögonen men med ett finger på munnen till tecken, att hon icke vågade tala, och vinkade åt honom att följa slafvinnan.

Denna förde honom till en löndörr vid baksidan af palatset och släppte in honom, under det hon hviskande berättade, hur hon nyss upptäckt honom ligga sofvande under trädet och strax talat om det för sin matmor.

Försiktigt smög han sig in genom de välkända rummen, mötte lyckligtvis ingen och var snart inne hos sin älskade gemål, som tog emot honom med öppna armar.

När deras rörelse något lagt sig, bad Aladdin henne berätta, hur allt gått till. Och hon sade honom då, att hon den olycksdigra natten märkt, hur palatset flyttades, och att hon på morgonen till sin bestörtning erfarit, att hon befann sig i Afrika.

— I Afrika! utbrast Aladdin, som med ens förstod allt. Den nedriga trollkarlen är således här?

— Ja, svarade prinsessan, jag tror, att han är en trollkarl, den förskräckliga människan, som kommer hit och plågar mig hvarenda dag. Han skryter med, att alltsammans är hans verk, och

att han kan göra allt, hvad han vill, tack vare en liten lampa, som han alltid bär på sig.

— Det är min lampa! Men hur har han fått tag i den?

Och Aladdin berättade för prinsessan om lampans underbara kraft och hur han kommit i besittning af den, att han annars alltid brukat bära den på sig men vid sin jaktfärd varit rädd att göra illa åt den och därför gömt den uppe under taket i kupolsalen.

Men då slog prinsessan händerna för sitt ansikte och grät.

— Å, det är mitt fel! Det är mitt fel! jämrade hon sig.

Och så fick Aladdin veta, på hvad sätt den underbara lampan blifvit bortnarrad. Och prinsessan ville icke låta trösta sig.

— Ack, sade Aladdin, anklaga dig icke! Det är mera mitt fel än ditt, eftersom jag icke bättre bevarat den. Låt oss nu bara tänka ut ett sätt att få igen den!

Det var prinsessan med om, ty hon hatade den elaka trollkarlen, som hvar dag kom till henne och pinade henne med begäran om, att hon skulle bli hans hustru. Han hade påstått, att Aladdin vore död, och att hennes far låtit halshugga honom. Och när prinsessan bara sörjt och klagat, hade han sagt, att han skulle ge henne några dagars betänketid, men ville hon sedan icke gifta sig med honom, skulle han i alla fall flytta till palatset och tvinga henne att bli hans gemål.

Aladdin rasade af vrede, när han hörde talas om alla dessa nedrigheter, och brann af begär att hämnas.

Han bad prinsessan skaffa honom en pung med guldmynt ur skattkammaren, och när han fått sin önskan uppfylld, smög han sig åter ut ur palatset för att göra förberedelser till utförandet af sina planer.

Först vandrade han omkring på landsbygden, tills han träffade på en bonde, hvilken han öfvertalade att byta kläder med honom, ty han var rädd att göra uppseende med sin präktiga dräkt. Och när hans utseende sålunda blifvit förvandladt, gick han in i den stora staden och begaf sig till en butik, där man handlade med salfvor och läkemedel.

Han nämde namnet på ett starkt sömnpulver, begärde att få en stor dosis däraf, betalade den dyra varan och begaf sig åter till palatset, dit han i skymningen blef insläppt af den trogna slafvinnan.

— Min älskade gemål, sade han, när han satt sig på divanen tillsammans med prinsessan, nu vill jag be dig om något, som kanske är dig motbjudande, men för vår välgångs skull måste du göra det. Bjud till dig trollkarlen i kväll, var så vänlig du kan mot honom, sitt till bords med honom och låt sätta fram vin! Men i något obevakadt ögonblick skall du kasta detta pulver i hans bägare. Det dödar honom icke men gör honom sanslös. Och resten öfverlämnar du åt mig.

Aladdin gaf henne därmed det pulver, han köpt, och fastän hon visste, att hon skulle få svårt att ens småle åt den afskyvärde häxmästaren, gick hon dock in på förslaget.

En slaf skickades att bjuda trollkarlen till fest, och denne infann sig mycket riktigt på aftonen, helt glad och förtjust, ty nu trodde han, att hon ändtligen besegrat sina betänkligheter och beslutat sig för att bli hans hustru.

I den stora kupolsalen var dukad en läcker måltid. Bordet doftade af blommor och de utsöktaste rätter, och prinsessan kom in klädd i en dyrbar festdräkt och med pärlor och juveler om halsen och bad sin hänryckte gäst att slå sig ned vid hennes sida. Hon var älskvärdheten själf, lade med egna händer för honom af alla rätterna och

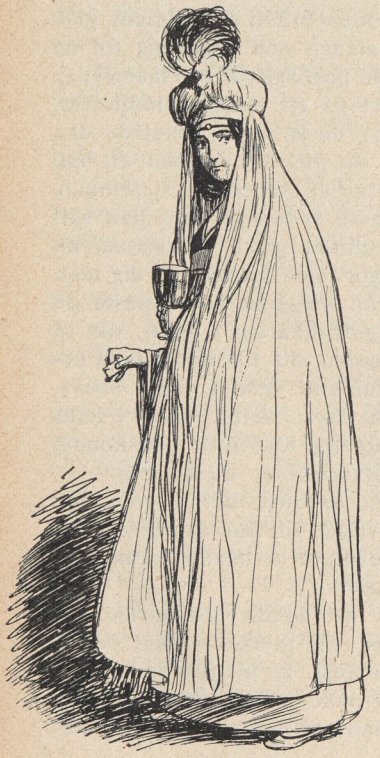

afbröt honom icke, när han pratade om hur mycket han beundrade henne. Det uttråkade henne emellertid förskräckligt, och hon satt hela tiden och funderade på, hur hon skulle bära sig åt med att få pulvret i hans bägare.

Slutligen fann hon likväl på råd.

Med sin bägare i handen gick hon ut på balkongen för att svalka sig, som hon sade åt trollkarlen. Men därute passade hon på att under mörkrets skydd kasta pulvret i pokalen, och då hon strax därpå kom in igen, fyllde hon den med vin, förde den till sina läppar utan att svälja något af

innehållet och räckte den sedan åt trollkarlen, för att han som en nåd skulle få dricka ur den bägare, hon sålunda kredensat.

Han tackade henne också på det hjärtligaste, satte den för munnen och drack ur vinet till sista droppen, så att han måste böja hufvudet långt tillbaka.

Men han höjde det icke igen. Tvärtom sjönk det allt längre bakåt, och han föll handlöst ned på divanen. Sömndrycken var så stark, att den ögonblickligen gjorde verkan.

Då skyndade prinsessan ut och kallade på Aladdin, som hållit sig gömd i ett angränsande rum och genast kom instörtande.

— Stäng dörrarna, och låt mig vara ensam med honom! sade han.

Befallningen blef genast åtlydd. Prinsessan drog sig tillbaka med sina slafvinnor, och Aladdin stod allena bredvid sin fiende, som låg orörligt utsträckt på divanen. Han böjde sig ned öfver honom, sökte ifrigt i hans kläder, och verkligen, där hittade han den underbara lampan insvept i en linneduk och omsorgsfullt gömd under trollkarlens skjorta. Skälfvande af glädje att åter ha den i sitt våld ropade Aladdin på slafvarne.

— Tag den där druckne uslingen, sade han, pekande på trollkarlen, och lämna honom åt hans slafvar, så att de få bära hem honom!

Slafvarne släpade ut den eländige, lade honom på trappan och ropade på hans slafvar. Men dessa, som varit säkra på, att trollkarlen skulle stanna länge i palatset, hade gått sin väg för att roa sig på egen hand, och Aladdins slafvar gingo åter in, förlitande sig på, att trollkarlens tjänare

snart skulle komma och taga reda på sin husbonde.

Under tiden tog emellertid Aladdin fram lampan och gned henne, och på stunden visade sig den väldiga anden.

— Hvad vill du? sade han. Jag och lampans öfriga andar äro beredda att som slafvar tjäna dig och alla dem, som hålla lampan i sin hand.

— Ande, sade Aladdin, jag befaller dig att genast låta upplyfta detta palats och ställa det med allt, hvad däruti är, på dess förra plats i min österländska fädernestad.

— Jag lyder, sade anden och försvann.

Och Aladdin, som ställt sig vid fönstret, såg efter ett par minuter, hur palatset lyfte sig och af osynliga händer fördes bort högt öfver trädtopparna. Men icke en skakning förnams inne i själfva byggnaden.

Då gick han efter prinsessan Bedrulbudur, och de ställde sig bägge ute på balkongen och sågo på, hur slottet i ilande fart flög öfver sjöar och berg. De tryckte sig intill hvarandra, rädda men lyckliga, och njöto med rysningar i hjärtat af den underbara färden.

Men plötsligt fick prinsessan se något svart, som låg på slottstrappan inunder dem, alldeles på det nedersta steget.

— Hvad är det där? frågade hon.

I detsamma började det underliga svarta att röra på sig, och då kände de igen, hvad det var. Det var trollkarlen, som höll på att vakna ur sin bedöfning.

Han satte sig upp och såg sig omkring. Först blickade han uppåt och gjorde en förfärlig grimas,

»*Han svindlade.*»

när han i den gryende dagern varseblef Aladdin och prinsessan på balkongen. Sedan skådade han nedåt. Men när han då märkte sig sitta på slottstrappans nedersta steg med benen dinglande i luften och nedanför såg det stora, vida hafvet, som de just foro öfver, gick det omkring i hans hufvud. Han försökte gripa tag i nästa steg och klättra högre upp, men svindlade och föll. Och hans kropp susade som en stor, mörk fågel ner i djupet.

Prinsessan skrek till af förskräckelse, men Aladdin kände sig lätt till sinnes, ty nu skulle den elaka trollkarlen aldrig mer kunna göra dem något ondt.

De gingo in och lade sig till hvila, medan palatset fortsatte sin färd, och de sofvo helt lugnt, när det, just som solen gick upp, sänkte sig ned på sin gamla plats midt emot det kungliga slottet.

Men när sultanen vaknade den morgonen och sin vana trogen gick och ställde sig vid sitt fönster för att med sorg och saknad se ut öfver den tomma slätten, där hans dotter förr hade bott i sitt ståtliga palats, spärrade han upp ögonen, så stort han kunde.

Där stod ju palatset igen!

Utan ett ögonblicks dröjsmål lät han sadla sin häst och red bort till det återkomna slottet för att se, om äfven hans dotter och måg vändt tillbaka på samma gång.

Och riktigt! Där stod Aladdin på trappan och välkomnade honom, bjöd honom stiga in och hälsa på prinsessan Bedrulbudur och öppnade alla dörrar på vid gafvel för honom.

Lika förtjust som förvånad steg han på, och

sedan han glädjestrålande omfamnat sin dotter, fick han höra hela deras äfventyr från början till slut. Och då måste han förstås be Aladdin vackert om förlåtelse. Han skulle aldrig misstro honom mer.

Men folket hade samlat sig i stora hopar kring slottet, jublande öfver Aladdins och prinsessans återkomst, så att det unga paret måste ut på balkongen och hälsande mottaga dess hyllning. Aladdin lät kasta ut guldpengar kring hela torget, och stadens innevånare stämde upp sånger och läto musikkårer spela till hans ära, klädde alla hus med girlander och vimplar och höllo fest hela dagen.

Efter sina genomgångna pröfningar lefde emellertid Aladdin hädanefter i ostörd lycka med sin älskade prinsessa och de vackra barn, hon skänkte honom. Och då den gamla sultanen dog, var det Aladdin, som besteg tronen och regerade landet till allas belåtenhet.

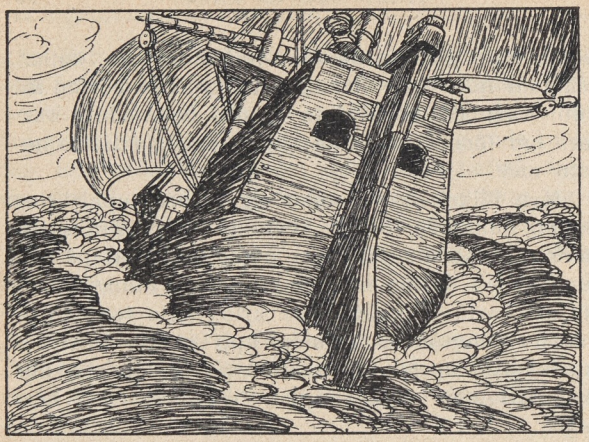

Sindbad sjöfararen.

Under kalifen Harun al Raschids regering lefde i Bagdad tvänne män, som båda hette Sindbad. Den ene var endast en fattig bärare, som genom tungt släp förtjänade ett knappt bröd åt sig och sin familj. Men den andre var sjöfarare och den rikaste mannen i hela staden.

Hans palats glänste af guld, silfver och sirater, så att det var mera värdigt sultanen själf än en undersåte. Där stänktes med rosenvatten i alla rummen och röktes med den finaste rökelse, fastän det kunde ha varit nog med doften af de otaliga blommor, som prunkade i kristallvaserna och

hängde i girlander kring väggarna. Och fastän gemaken voro flera än någon kunde hålla räkning på, voro de dock för få att rymma den rike mannens alla skatter.

En dag kom Sindbad bäraren knogande på några väldiga järnstänger, och just som han befann sig utanför porten till Sindbad sjöfararens hus, kände han sig så trött och medtagen, att han måste sätta sig ner på dörrtrappan och hvila ett ögonblick.

Som han nu satt där, hörde han sånger, skratt och skämtande röster tränga ut genom de öppna fönstren, och de läckraste dofter från maträtter och frukter kittlade hans näsa.

Det måste vara stort gästabud därinne, tänkte han, och det ginge nog muntert till i det fina, ståtliga palatset. Han blef nyfiken på att få veta, hvem som var så lycklig att äga det, och frågade slutligen en slaf, som sysslolös gick af och an och bara hade till sysselsättning att öppna porten för alla, som ville ut eller in.

— Vet du inte det? sade denne och sträckte på sig. Är du så okunnig, att du inte har reda på, att det tillhör den ryktbare sjöfararen herr Sindbad, som seglat öfver alla haf, känner alla land och på sina resor samlat ofantliga skatter?

— Sindbad, upprepade bäraren, tittade mörkt upp på det präktiga slottet och sedan ner på järntackorna, som gjort hans axlar så såriga och ömma. Sindbad heter jag med, och en människa är jag som han, men annars har ödet delat ganska olika emellan oss. Bara arbete, släp och lidanden åt den ena, och bara lycka, rikedom och sorglöshet åt den andra!

Han tänkte med bitterhet på, hur han sträfvade och slet ondt för att skaffa ett tarfligt kornbröd åt sig och sina barn, jämförde sig med den rike mannen däruppe, som utan bekymmer lefde glada dagar från morgon till kväll, och han grämde sig öfver, att oförtjänt fattigdom så ofta blef den enes lott och oförtjänt rikedom den andres.

Medan han ännu satt och re-

sonerade på detta sätt och grubblade öfver lifvets mening, kom en grant klädd tjänare ut ur porten, bugade sig höfligt för honom och sade:

— Min nådige herre, sjöfararen Sindbad, låter hälsa er och fråga, om det skulle roa er att se hans palats och deltaga i den fest, han ger för sina vänner. I så fall ber han er vara så god och följa mig.

Bäraren blef så förundrad och förskräckt, att han icke trodde sina öron. Han kunde icke begripa anledningen till denna bjudning. Men då tjänaren ännu en gång upprepade sin herres hälsning, steg han upp, lade sin börda i pelargången och följde sin ledsagare, darrande af både nyfikenhet och oro. De gingo genom en lång rad af praktfulla rum och kommo slutligen till en stor sal, smyckad med konstverk och dyrbarheter. En springbrunn spred en behaglig svalka, och kring väggarna ledde trappsteg upp till svällande divaner, hvarpå gästerna hvilade, under det slafvar kringbjödo utsökta rätter och gnistrande vin.

— Härligare kan det inte vara i paradiset, tänkte bäraren, bländad af all denna glans och prakt, och kastade sig ned på golfvet framför en man med milda, vackra ögon och silfverlockigt skägg, till hvilken tjänaren fört honom fram, och hvilken han därför trodde vara husets herre.

Så var det också. Med älskvärdhet och godhet bjöd han bäraren stiga upp, hälsade honom välkommen och bad honom sitta ned bredvid sig, hvilket Sindbad äfven gjorde, ehuru han kände sig så uppfylld af vördnad för den ståtlige mannen med det ädla, värdiga utseendet, att han knappt visste, hur han skulle våga närma sig honom.

Slafvarne nalkades på en vink af sin herre och serverade Sindbad bäraren af samma läckra rätter och samma ljufliga drycker som de andra gästerna, och efter att ha öfvervunnit sin skygghet åt han och lät sig väl smaka. Men när han var mätt och icke ville förtära mera, sade den rike mannen:

— Nå, min kära vän, du, som heter Sindbad som jag, skulle du inte nu för mig och mina gäster vilja upprepa de ord, du uttalade vid min port, och som jag händelsevis kom att höra, när jag nyss stod vid fönstret.

Då rodnade bäraren, blef pinsamt förvirrad och stammade fram ursäkter, så godt han kunde.

— Förlåt mig, herre, sade han, när en människa är nedtyngd af släp och fattigdom, vet hon ibland inte, hvad hon säger.

— Ja, du behöfver inte skämmas för dina ord, svarade Sindbad sjöfararen och log vänligt emot honom. Du trodde, att jag var en lyckans guldgosse, som stekta sparfvar flyga i munnen på, utan att han behöfver göra mer än öppna den. Och när du så tänkte på, hur tungt du själf måste arbeta för ditt bröd, gjorde jämförelsen dig bitter. Det var ju helt naturligt. Men jag lät kalla upp dig för att berätta dig om mitt lif och hur jag förvärfvat den rikedom, du afundats mig, så få vi sedan höra, om du tycker, att jag skaffat mig den utan möda, och att mitt lif endast varit en dans på rosor. Äfven ni, mina ärade gäster och bröder, tillade han, vänd till det öfriga sällskapet, skulle kanske ha lust att höra berättelsen om mina sju resor, ty den innehåller ganska märkliga äfventyr.

Vännerna svarade med glädje ja, och Sindbad sjöfararen tillsade sina slafvar att låta föra bärarens järnstänger dit de skulle, hvarefter han åter tog till orda.

— Ni veta, sade han, att min far var en mycket förmögen köpman. Han dog, medan jag ännu var ett litet barn, och efterlämnade åt mig ett stort arf. Men sedan jag vuxit upp, minskades det snart, ty jag var en nöjeslysten yngling, som lefde om med glada kamrater, liksom hvar dag varit den sista, och det dröjde icke länge, förrän jag såg bottnen på min penningpung. På samma gång hade jag emellertid blifvit led på mitt sysslolösa lif, och då jag en dag satt och grubblade på min framtid, runno mig i minnet skaldens ord:

»Den, som önskar sig pärlor, måste dyka ner i hafvets djup. Men den, som söker lyckan utan att vilja anstränga sig för att nå den, förspiller sitt lif med fåfängt sökande.»

Med ens sprang jag upp, ty jag hade fattat mitt beslut. Jag skulle icke längre förnöta min tid i fruktlös overksamhet. Och utan att betänka mig, sålde jag det lilla, jag hade kvar af gods och ägodelar, köpte in handelsvaror för de penningar, jag erhöll, reste till Balsora och inskeppade mig tillsamman med flera andra köpmän på ett fartyg, som låg där i hamnen, för att gå till sjös och idka byteshandel på främmande länder.

Så började

Min första resa.

Allt gick väl i början. Vi seglade ut med goda vindar, och på hvart ställe, där vi lade till, gick jag i land, sålde, bytte, köpte och skördade ganska

stor vinst, så att min förmögenhet växte betydligt, och jag gladde mig åt att inom kort kunna fara tillbaka till Bagdad för att slå mig i ro och njuta af mina förvärfvade skatter.

Då fingo vi en dag i sikte en vacker, obebodd ö, som icke höjde sig mycket öfver vattenytan. Där funnos inga berg eller höga träd, men marken var betäckt af den ljufligaste grönska, rosenbuskar blommade där i mängd, och deras dofter slogo lockande emot oss.

Vi trodde, att det var en jämförelsevis ny ö, som uppstigit ur hafvet och icke burit växtlighet i mer än ett par årtionden. Och nyfikna satte vi ut båtar från skeppet. Några af oss stego uti och läto

ro oss till den märkvärdiga ön, gingo omkring och beskådade de härliga blommorna, som vaggade för vinden, och så dukade vi upp mat, medförd från fartyget.

Kocken, som behöfde eld för att värma några af rätterna, tände på en brasa af drifved, och vi sutto allesamman omkring den, skämtade och åto och kastade oupphörligt ny ved i lågorna, ty det var tidigt på året och ännu något kyligt i luften, så att värmen från det flammande bålet kändes behaglig.

Men plötsligt märkte vi, att marken skälfde under oss. Den gungade. Den gick nästan i vågor, och med detsamma hörde vi rop från skeppet.

Yra i hufvudet sprungo vi upp och sågo då kaptenen stå på däcket och vinka åt oss, det ifrigaste han kunde.

— Gif er af på ögonblicket! skrek han. Det är ingen ö, ni befinna er på, utan en af de ofantliga hafsfiskarna, som gått upp och lagt sig att sofva på en sandbank. En sådan kan sofva i femtio år i sträck, men nu håller han på att vakna, för elden kittlar honom i ryggen. Han ruskar redan på hufvudet och vippar med fenorna. Skynda er, i himlens namn!

Vi sprungo till stranden, så fort benen buro oss, och där sågo vi någonting i vattenbrynet, som reste sig och slängde och slog som ett par klappande segel. Det var förstås fenorna, men vi hunno inte se närmare på dem, ty i detsamma välte hela ön med rosenbuskarna och elden och oss ner i hafvets djup.

Några af oss kommo upp igen, däribland jag, och från skeppet sattes det ut båtar för att rädda oss, men just som man skulle draga upp mig, kom

»Vi sprungo till stranden.»

en väldig våg och spolade mig långt bort. De andra trodde, att jag gick till bottnen, ty sedan jag försvunnit, sågo de mig icke dyka upp igen, och efter att ha sökt efter mig en stund läto de upptaga sig af fartyget, som hissade segel och fortsatte sin kurs.

Jag hade emellertid fått tag i en båtplanka och höll mig uppe, så godt jag förmådde. Men ångesten grep mig, då jag märkte, att skeppet seglade ifrån mig, och att jag var kvarlämnad ensam, kämpande med vågorna. I nästa sekund fick jag dock annat att tänka på. En fisk så stor som en roddbåt och med ett hufvud som en ugglas dök upp tätt intill mig, och på andra sidan såg jag ett ännu väldigare sjö-odjur, som hade snabel som en elefant.

Jag trodde mig naturligtvis förlorad, och det var mindre för att försvara mig än som uttryck för min förskräckelse, som jag slog ifrån mig med armen. Men då blinkade ugglefisken med sina runda ögon och for baklänges, och elefant-odjuret drog in snabeln som en snigel sina horn. De tycktes bli lika rädda för mig som jag var för dem.

Efter en liten stund voro de likväl bredvid mig igen, ty de kunde inte styra sin nyfikenhet utan måste se, hvad jag var för en ovanlig fisk. Men jag behöfde bara peka med ett finger mot dem, så voro de borta.

Allt eftersom de foro där fram och tillbaka, så gjorde de emellertid stora vågor och rullade mig på så sätt vidare och vidare hela kvällen och hela natten. Af ängslan, att de ändå till sist skulle sluka mig, och af ansträngning att hålla mig fast vid plankan hade jag likväl nästan blifvit sanslös, och jag skulle nog icke ha hållit ut lång stund till, då

»Jag slog ifrån mig med armen.»

morgonen ändtligen bröt in, och jag varseblef en klippig strand framför mig. Odjuren voro fortfarande bakom mig, och jag välsignade dem för det, ty de drefvo mig närmare och närmare. Till sist kom jag så nära klipporna, att jag kunde fatta tag i några nedhängande trädrötter, och med uppbjudande af mina sista krafter svingade jag mig upp och var räddad.

Länge låg jag där på marken, innan jag hämtat mig så mycket, att jag kunde resa mig, men då kände jag, att jag icke kunde stå. Medan jag for omkring på plankan, hade fiskarna gnagt af köttet på mina tår, utan att jag i min ångest känt det, och nu måste jag krypa fram på händer och knän för att söka efter någonting, som kunde stilla min hunger och törst.

Snart fann jag också några frukter, som jag åt med glupsk begärlighet, och sedan jag längre uppåt landet träffat på en källa med sött vatten, hvarmed jag läskade min strupe, lade jag mig dödstrött ned och somnade.

Då jag vaknade, stod en högrest, svartmuskig man bredvid mig. Han hade ruskat mig och ruskade mig alltjämt.

— Hvem är du, och hur har du kommit hit? frågade han.

Jag berättade för honom mina öden och bad sedan att äfven få veta, hvem han var, och hvar jag befann mig.

— Du befinner dig på en öde ö, sade han. Det är endast för tillfället här finns människor, ty jag, som är stallmästare hos kung Maharaja, härskare öfver hafsöarna, har blott kommit hit med mina slafvar för att se till kungens hästar, som

gå här på bete, och hämta hem de ädlaste. Du har tur, ty hade du kommit hit i morgon, skulle du icke ha träffat på en lefvande själ, och hvem vet, när du då kommit härifrån, ty det är långt till bebodda trakter.

Vänlig och medlidsam stödde han mig och hjälpte mig bort till en grotta, som med mattor och kuddar blifvit inredd till ett slags bostad. Flera slafvar sysslade däromkring med en stor hästhjord. Man gaf mig mat och dryck och lät mig åter hvila. Men tidigt följande morgon inskeppade sig stallmästaren med mig, slafvarne och hästarna på ett fartyg, hvilket låg för ankar i en af öns vikar, och efter flera dagars resa ankommo vi till konung Maharajas hufvudstad. Stallmästaren förde mig till konungen, som lät mig berätta om mitt äfventyr och min underbara räddning. Och hans goda hjärta bjöd honom att söka hålla mig skadeslös för ödets förföljelser genom att gifva mig kläder, bostad och andra nådebevis.

Sedan jag en tid vistats i hans närhet, gick han till och med ända därhän i ädelmod, att han utnämde mig till uppsyningsman öfver hafskusten, och jag skötte mitt ämbete så samvetsgrant, att jag åtnjöt hans fulla förtroende.

Men efter en tid började jag plågas af hemlängtan och gick ofta omkring vid hamnarna för att fråga efter något fartyg, som ämnade sig till Balsora. Då såg jag en morgon ett rikt lastadt skepp lägga till, och när sjömännen kommo i land, hörde jag dem ropa ut varor till salu, som hade tillhört en drunknad köpman.

Jag trängde mig fram, ty jag tyckte mig känna

igen både skeppet och besättningen, och frågade så, hvad den drunknade hette.

— Han hette Sindbad, svarade kaptenen, som just stod på landgången, och jag säljer hans kvarlåtenskap för att sedan lämna pengarna åt hans släktingar i Bagdad.

Och så berättade han om den vackra ön, på hvilken köpmännen gått i land, gjort upp eld och ätit sin festmåltid, och hur den börjat gunga och vagga.

— Och du stod på skeppsdäcket och ropade åt oss, att det var en fisk, fortsatte jag, afbrytande hans tal.

Men då stirrade både kaptenen och sjömännen på mig, häpna af förvåning, och på en gång utbrusto de:

— Hur vet du . . .?

— Därför att jag är Sindbad, sade jag.

Vid denna underrättelse förvånades de ännu mer. Under det jag omtalade mina öden, skockade sig hela besättningen omkring mig, och när jag slutat, omfamnade mig kaptenen och lyckönskade mig till min räddning.

Men strax därpå såg han misstroget på mig och drog sig tillbaka.

— Bara du nu är den rätte, sade han. Världen är full af bedrägeri, och som jag redan hunnit berätta både namnet och hela historien, innan du sade något, så kan du ju mycket väl utge dig för att vara Sindbad endast för att komma åt hans varor. Och vid Allah, vi sågo ju allesammans, hur han drunknade i hafvet!

För att skingra hans misstroende räknade jag då upp allt, hvad mina varupackor innehöllo. De

togos fram och öppnades, och när det befanns, att jag sagt sant, blefvo de öfverlämnade åt mig, och kaptenen omfamnade mig ännu en gång, i det han bad mig om förlåtelse för sin klentrogenhet.

Men jag tackade honom. Han hade ju endast gjort sin plikt genom att försäkra sig om, att jag var den rätta ägaren.

Så valde jag ut de förnämsta af mina dyrbarheter, gick med dem till kung Maharaja, anhöll som en nåd, att han ville taga emot dem såsom ett tacksamhetsbevis för alla välgärningar, han bevisat mig, och sade honom, genom hvilken märkvärdig ödets skickelse de återkommit i mina händer.

Kung Maharaja tog äfven nådigt emot mina skänker och gaf mig i gengäld ännu vackrare gåfvor, hvarefter jag bjöd honom farväl och begaf mig ombord på skeppet från Balsora.

Under hemresan fortsatte jag min byteshandel och förökade ytterligare min vinst, så att jag vid min återkomst till Bagdad var lika förmögen som under mina första storhetsdagar. Jag köpte igen mitt hus och lefde glada dagar, tills mina skatter ånyo förminskades, och jag, glömsk af mina lidanden, började tänka på en andra resa.

Men om denna hinner jag icke berätta i kväll. Om ni därför, mina vänner, vilja komma tillbaka i morgon och gästa mitt hus och äta vid mitt bord, så skola ni då få höra fortsättningen på mina äfventyr.

Sindbad sjöfararen lät därefter gifva Sindbad bäraren hundra sekiner och tillsade honom särskildt att komma igen.

Denne gick, utom sig af glädje öfver gåfvan, men nästan ännu lyckligare vid tanken på att åter få höra Sindbad sjöfararen berätta. Och följande dag försummade han minsann inte att infinna sig i rättan tid, iklädd en vacker dräkt, som han köpt sig för en del af de penningar, han fått af sin välgörare.

Sedan både värd och gäster förplägat sig på det bästa, gaf Sindbad sjöfararen tecken, att taffelmusiken skulle tystna, och fortsatte så att berätta.

Min andra resa,

sade han, hade äfven Balsora till utgångspunkt. Jag hade försett mig med nya varor och gick ombord på ett skepp, hvars kapten hade för afsikt att segla till aflägsna trakter. Vi hunno till vår bestämmelseort utan några vidare äfventyr, och jag och de andra köpmännen fingo god afsättning, lyckönskade oss till vår vinst och lade i land öfverallt, där det fanns någon hamn. Men en gång drōjde det flera dagar, innan vi kommo till någon hamnplats, och när vi då seglade förbi en kuststräcka, som tycktes tom på människoboningar men rik på örter och fruktträd, läto jag och flera med mig ro oss i land för att hämta dricksvatten och lustvandra en stund.

Vi gingo af och an och sågo oss omkring, åto af frukterna och drucko af det sköna vattnet, men jag tröttnade förr än mina kamrater, satte mig ned att hvila och smaka på min matsäck men öfverfölls plötsligt af en sådan sömnlust, att mina ögon föllo ihop. Innan jag visste ordet af, hade jag somnat, och jag sof så hårdt, att det redan var afton, då jag vaknade.

Af mina kamrater såg jag icke en skymt, och till min förtviflan märkte jag, att äfven skeppet var borta. Jag sprang omkring vid stranden, ropande och skrikande, fastän jag visste, att ingen kunde höra mig, och var nästan ifrån mig af bestörtning och förskräckelse.

Så småningom lugnade jag mig likväl och gick upp på en höjd för att få ett begrepp om, hvar jag befann mig, och kanske bli varse ett hus eller

Louis Moz

en seglare på afstånd. Något af hvad jag hoppats få se syntes dock icke till, men långt borta såg jag ett underligt, hvitt föremål, som hade formen af ett ofantligt klot.

Jag trodde, att det kunde vara något besynnerligt tält, och i hopp om att träffa på människor begaf jag mig ditåt. Men då jag kom fram, fann jag, att det icke hade något slags ingång, och att det var glatt och halt på alla sidor, så att man icke kunde bestiga det och taga det i närmare skärskådande.

Medan jag ännu stod där och undrade, fördunklades plötsligt den nedgående solen af ett stort svart moln, som hastigt rörde sig öfver himlen och nalkades allt mer. Slutligen sänkte det sig, och då såg jag, att det icke var något moln utan en oerhördt stor fågel, som icke kunde vara någon annan än fågeln Rock. Den for rakt ned mot mig, och jag tänkte, att den skulle svälja mig i en munsbit, men i stället märkte den mig icke alls utan lade sig endast helt stilla och beskedligt öfver det stora, hvita klotet. Och då förstod jag, att det var dess ägg, som den skulle rufva.

Men äfven jag fick värme och tak öfver hufvudet af den väldiga fågelns vingar, så att jag inte behöfde frysa om natten, och medan jag låg där och hade det riktigt skönt och godt, hittade jag också på ett sätt att låta fågeln Rock hjälpa mig ifrån den obebodda trakten, där jag säkert skulle ha förgåtts i min ensamhet.

Litande på att fågeln sof och icke skulle känna, hvad jag gjorde, löste jag min gördel och band mig med den stadigt fast vid fågelns högra ben, som var så tjockt som en stor ekstam. Fågeln lade

heller inte märke till det, ruskade bara på sig i sömnen, som om den trott sig kittlad af en myra, och sof som förut.

Så fort dagen grydde, putsade emellertid fågeln Rock sina fjädrar, sträckte på sig, och i ett nu for han som en pil upp i luften, med mig fastsurrad vid sitt ben. Men han kände icke, att jag fanns, ty han är stark nog att bära en elefant i hvardera klon. Det gick så fort, att andedräkten betogs mig. Jag darrade vid tanken på, att gördeln skulle brista, och jag svindlade, så att jag på en stund icke visste till mig.

Slutligen märkte jag, att det bar nedåt igen, och då var jag icke sen att lossa knuten på gördeln för att kunna frigöra mig, så snart det behöfdes.

Med detsamma blef det dunkelt omkring

mig. Vi foro ner som i ett hål och hamnade i en fruktansvärdt djup och trång dal, på alla sidor omgifven af skyhöga klippor. Just som jag kände fast mark under fötterna, knöt jag upp gördeln, så att jag blef liggande på jorden. Och det var hög tid, ty fågeln Rock hade blott gripit en jättestor orm och flög genast bort igen.

Nu hade jag då kommit lyckligt ner, och jag tackade himlen för den saken, men när jag såg mig omkring, blef jag illa till mods. Klipporna reste sig kala och tvärbranta så högt upp i luften, att man icke skulle kunnat skilja en människa från en råbock, om hon stått däruppe på topparna. Och ingenstädes fanns det en stig eller ens ett fotfäste för att klifva upp.

Jag gick och sökte och sökte efter en utgång, hittade ingen sådan men upptäckte i stället, att marken var beströdd med ett underligt grus, som jag vid närmare undersökning fann bestå af de härligaste diamanter, en del till storleken som grof sand, en del som ollon.

Detta gjorde mig dock icke stor glädje, ty jag började förtvifla om att någonsin kunna komma ut ur denna ödsliga klippdal, där det icke växte något annat än några magra buskar och litet gräs. Och min oro och förskräckelse stego, då jag öfverallt i bergsremnor och under stenar såg väldiga ormar skymta fram. De vågade sig icke ut, så länge det var dager, ty de voro tydligen rädda för fågeln Rock, men hur skulle det gå om natten?

Sedan jag ätit något af min matsäck, genomsökte jag återigen dalen för att skaffa mig ett gömställe och fann också en tämligen stor klipphåla, där jag kunde krypa in. Så fort det skymde, lade

»En *fasaväckande best.*»

jag mig i denna fristad och sköt en stor, flat sten för öppningen, så att ormarna icke kunde komma in. Men hela natten hörde jag dem hväsa och rassla öfver stenarna utanför, och då och då försökte en fasaväckande best sticka in hufvudet i min håla. Jag såg ögonen glindra och den klufna tungan röra sig af och an, och luften förpestades af hans giftiga andedräkt. Det var mig knappast möjligt att sofva en blund, och då det åter blifvit ljust och ormarna försvunnit, så att jag vågade mig ut ur mitt gömställe, var jag så trött och utmattad, att jag satte mig i gräset och somnade.

Men länge hade jag väl icke sofvit, förrän jag väcktes af en häftig duns och såg hälften af ett slaktadt får ligga bredvid mig.

Hvarifrån kom det? Jag tittade uppåt klippspetsarna och tyckte, att några föremål rörde sig däruppe. Men afståndet var så stort, att jag icke kunde se, om det var människor eller djur. Strax därefter dansade emellertid ännu ett köttstycke ner. och med detsamma kommo flera, märkvärdigt stora örnar flygande, slogo ner på köttstyckena och flögo upp med dem igen.

Då gick det upp ett ljus för mig. Ödet hade fört mig till den underbara Diamantdalen, om hvilken jag hört så många berättelser, hvilka dock tyckts mig så osannolika, att jag betraktat dem som sagor. Ryktet sade, att den skulle ligga i en svårbestiglig bergstrakt, och att den var omöjlig att komma ner i. Men en del köpmän hade ändå hittat på ett listigt sätt att bemäktiga sig något af dess rika skatter. För hvart år, då de stora örnar, som höllo till i trakten, häckade och fingo ungar, drogo de dit med en mängd får, slak-

tade dem och kastade de afskurna styckena ner i dalen. Diamanterna klibbade då fast vid det blodiga köttet och följde med uppåt, då örnarna grepo det läckra lockbetet för att föra det till sina ungar. Men då fåglarna kommo upp, klappade köpmännen i händerna, så att de släppte sitt byte, eller ock klättrade de upp till deras bon, drefvo bort dem och togo diamanterna, hvarefter örnarna fingo traktera sig med köttet.

Jag blef hänryckt, då jag nu fick klart för mig, att sagan var verklighet, och jag byggde genast en

räddningsplan på roffåglarnas glupskhet. Efter att ha plockat min matsäckspåse full af de vackraste diamanter, jag fick fatt på, tog jag det största af köttstyckena, som fortforo att dansa ner, och band det fast på ryggen med min långa gördel, lade mig så framstupa och väntade.

Om en liten stund hörde jag väldiga vingslag susa kring öronen. Ett par starka klor höggo tag i köttstycket på min rygg, och så följde jag med upp i luften, darrande af ångest, att min bärare skulle finna sin börda för tung och släppa mig, ty då hade jag ofelbart krossats mot klipporna. Men under det örnen mödosamt arbetade med vingarna, flög han allt högre mot den ljusa himmeln. Jag såg bergstopparna under mig, och efter ännu ett ögonblick låg jag i ett stort bo midt ibland en hög gapande örnungar.

De skreko och hackade mig med en sådan ifver, att jag hade all möda att öfvertyga dem om, att jag inte var någon vanlig stek, som de kunde pilla i sig så där utan vidare. Men under det jag försvarade mig med armar och ben, hörde jag andra skrik, som icke kommo från någon fågel utan från en människa, och mellan trädgrenarna, på hvilka boet var byggdt, dök det upp en karl, som började öfverösa mig med de värsta okvädinsord.

— Din spetsbof, din hund, din eländige tjuf! skrek han, tänker du stjäla diamanterna ur mitt örnbo? Men jag skall ge dig, jag!

Han höjde emot mig en stor påk, som köpmännen brukade begagna för att skrämma bort örnarna från bona. Men jag kastade till honom köttstycket, som jag löst från ryggen.

»Jag försvarade mig med armar och ben.»

— Var så god, där har Ni, min goda man! sade jag. Och bara jag hinner taga fram, hvad jag har i fickan, skall Ni få mer, eftersom Ert köttstycke räddat mitt lif.

Något blidkad men ännu misstrogen hjälpte han mig att stiga ner ur trädet, hvarefter jag öppnade min matsäckspåse och bad honom välja hvilken han ville af mina diamanter.

Men då han såg deras storlek och glans, ryggade han tillbaka af häpnad och frågade, hvar jag fått dem ifrån, ty deras make hade han aldrig sett, och på köttstyckena kunde några så stora tingestar icke fastna.

Jag berättade då, hur både jag och min skatt kommit upp ur dalen, och han slog ihop händerna af förundran och förde mig med sig bort till de andra köpmännen, för att också de skulle få höra den underbara historien. Hans kamrater trängde sig omkring mig, och jag måste förklara alltsammans om igen. Men de skakade på sina hufvuden, ty de hade svårt att tro mig. Och först när jag visade dem mina diamanter, medgåfvo de, att jag måste tala sant, ty sådana ädelstenar funnos ingenstädes att få i världen.

Jag gaf dem allesamman hvar sin sten i present, men den af köpmännen, i hvilkens örnnäste jag hamnat, uppmanade jag att välja sig så många, han ville ha. Han tog likväl endast en af medelstorlek och påstod sig vara mer än nöjd med den, ty den skulle göra honom så rik, att han skulle ha nog att lefva af i hela sitt lif, samt förskona honom från att behöfva göra flera besvärliga resor till Diamantdalen.

Under flera dagar stannade jag hos köpmän-

nen på bergen och njöt af deras gästfrihet, men då deras köttförråd tagit slut, begåfvo de sig hemåt, och jag följde med dem, glad åt att få se mig omkring i deras land, som var beryktadt för många märkvärdigheter. Där fanns bland annat stora noshörningar, som brukade strida med elefanterna, och när de voro som bäst i farten, så att blodet rann om deras hufvuden och ned i ögonen på dem, kom ofta fågeln Rock och tog dem, en i hvar klo, och förde dem med sig till mat åt sina ungar. Dessutom växte där

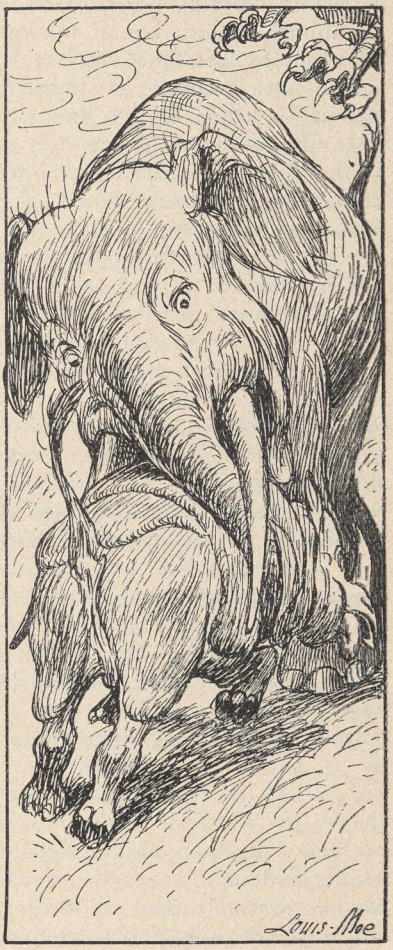

det stora kamfert-trädet, som är så väldigt, att femhundra ryttare kunna tumla om i dess skugga, och från hvilket man får den dyrbara kamferten genom att göra ett hål högt upp i stammen och låta saften rinna ut och stelna i skålar. Jag bytte mig till mycket af denna vara och en hel mängd andra saker för en del af mina diamanter, gick ombord på ett skepp, som jag köpte i en af hamnarna, och seglade utan vidare äfventyr tillbaka till Balsora, hvarifrån jag återvände till Bagdad, där jag lefde i prakt och härlighet på mina omätliga rikedomar, delade med mig åt de fattiga och gladde mina vänner med skänker.

På detta sätt förflöt en god tid, men jag var ung och hade fått smak på äfventyr, och så beslöt jag mig för att åter fara ut och se mig omkring. Historien om denna färd gömmer jag dock till i morgon.

Gästerna tackade och togo afsked, och Sindbad sjöfararen gaf åter Sindbad bäraren hundra sekiner med tillsägelse att återkomma följande dag. Denna inbjudning efterkom han också med stor glädje, och sedan alla församlat sig liksom de föregående dagarna, ätit, druckit och fröjdat sig åt dansen och musiken, började Sindbad sjöfararen åter berätta.

— Ja, sade han, nu komma vi till

Min tredje resa.

Jag lade ner nästan hela min förmögenhet i landtegendomar, köpte in en mängd varor för återstoden, skickade dem till Balsora för att lastas på ett afgående skepp och gick sedan själf ombord

på samma fartyg tillsammans med flera af mina bekanta yrkesbröder.

Vår resa gick i början ganska lyckligt. Väder och vind voro gynnande. Vi besökte trakter, där vi aldrig varit förut, och vår goda tur följde oss, ända tills vi voro på hemvägen, då det en afton blåste upp en storm så förfärlig, att ingen af oss varit med om en dylik. Utan att lyda roder dref skeppet omkring på hafvet under fyra dygn, och vi voro ofta nära att förgås. På femte dagen var emellertid ovädret öfver, och vi kastade ankar i ett sund mellan tvänne öar för att reparera de skador, som fartyget hade lidit.

Bäst vi lågo där, fingo vi då se, hur det på den ena ön började vimla och kräla af några underliga små varelser, som af alla krafter sprungo ner till stranden emot oss.

Vi ropade på kaptenen och gjorde honom uppmärksam på dem. Men när han fick se dem, slog han sig för sitt bröst och jämrade sig i full förtviflan.

— Allah vare oss nådig! utbrast han. Vi ha kommit till ett ohyggligt ställe. På den ena ön bo de minsta människor i världen, på den andra de största. Och lika farligt är det att råka ut för de ena som för de andra. Jättarne ha lyckligtvis ännu icke sett oss, men dvärgarne tycks ha gjort det. Få de tag i oss, så äro vi förlorade, ty de äro de starkaste små uslingar, som gå på två ben.

Och kaptenen lät genast sätta till segels och styrde ut igen. Men som vinden mojnat, kommo vi icke långt, och inom några minuter var vattnet i hela sundet betäckt af en myllrande massa små människor, som hade ansiktet och kroppen be-

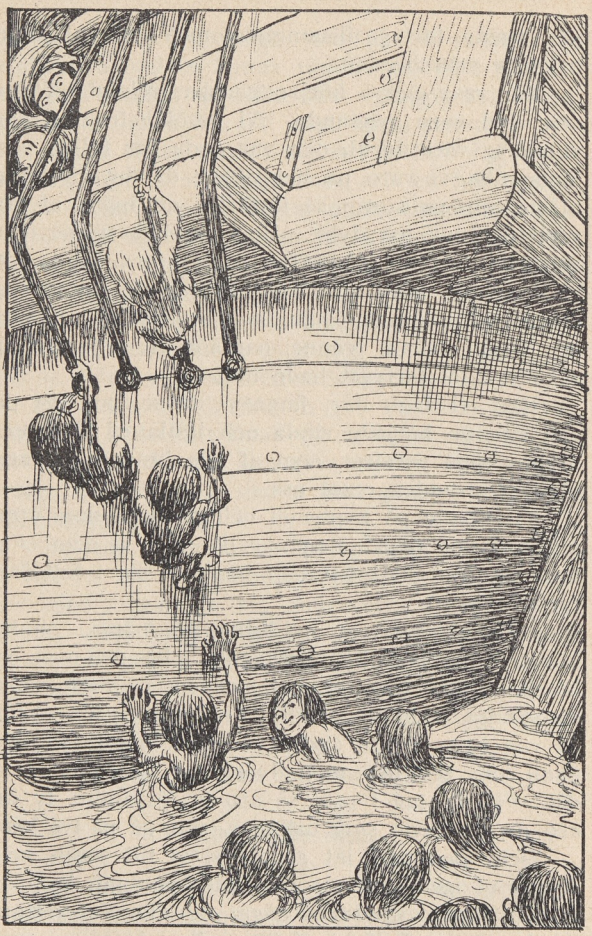

»Klättrade som kattor uppför skeppssidorna.»

täckta af rödt, raggigt hår. De hade snart hunnit upp oss, klättrade som kattor uppför skeppssidorna och öfversvämmade däcket, utan att vi kunde hindra det, ty den, som försökte mota dem, kastade de sig öfver som vilddjur, beto honom, knäckte lemmarna på honom och slängde honom i hafvet.

Efter en liten stund hade de undersökt hela fartyget, öppnat våra varupackor, klädt ut sig i våra dräkter och sprungo omkring, mumsande på våra sydfrukter och andra goda saker. En af dem kastade om rodret och styrde mot jättarnes ö, och då vi voro helt nära, tvingade de både besättningen och passagerarne att stiga upp på relingen och slogo och bultade oss, tills vi måste störta oss i vattnet och simmande rädda oss upp på den främmande stranden. Därefter vände vildarne åter om fartyget, styrde det emot sin ö och lade det på den sidan af kusten, som icke var synlig för oss.

Emellertid hade vi ingenting annat att göra än att ruska oss som våta hundar, torka våra kläder i solen och gå upp på ön för att se oss om efter skydd och något att lifnära oss med. Att trakten var bebodd syntes tydligt på de breda stigar, som voro upptrampade åt flera håll, och sedan vi vandrat uppför en brant backe, stodo vi midt framför ett kolossalt hus med en dörr mycket högre än porten till någon moské.

Vi gissade genast, att här bodde en af jättarne, som kaptenen sagt skulle finnas på denna ö, och vår första tanke var att springa vår väg. Men så besinnade vi oss och insågo, att han i alla händelser skulle få tag i oss och nog skulle bli förfärligt ond, om vi mättade oss med några frukter eller annat, som tillhörde honom. Därför beslöto

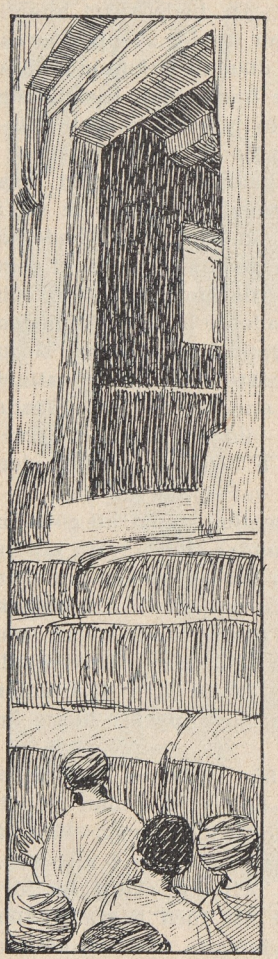

vi att gå in och bedja om gästvänskap. Kanske skulle han då bemöta oss hyggligt och hjälpa oss mot våra fiender dvärgarne, så kunde han få sin belöning i våra varor.

På detta sätt intalande oss mod, stego vi in genom den höga dörren och sågo oss omkring i den ofantliga bostaden. I matsalen var bordet så högt och stort, att vi kunde byggt oss ett hus under det. För att komma upp på stolarna skulle vi behöft trappstegar, och inne i sängen i sofkammaren kunde ett helt regemente ha legat i syskonbädd. Men ingenstädes sågo vi till jätten. Inte heller i köket var han. Därinne gjorde vi emellertid märkliga upptäckter.

I den ofantliga spiseln glödde ännu kolen efter en stockeld, och en mängd väldiga stekspett stodo resta mot muren. På ett af dem satt till och med kvar ett stort stycke kött, som vi uthungrade kastade oss öfver och började äta upp.

Men vi förlorade snart aptiten, ty när vi tittade oss omkring, lågo benknotor och hufvudskålar efter människor undanslängda öfverallt i vrårna.

Vi blefvo stela af förskräckelse, och i detsamma hördes utifrån ett underligt dån. En af oss sprang ut för att se, om det var åskan, som mullrade, men han kom genast in igen, skrikande:

— Det är ingen åska! Det är jätten, som kommer! Göm er! Göm er!

Vi sprungo om hvarandra för att hitta ett kryphål och trängde slutligen in oss under spiseln bakom veden, där vi hoppades, att han icke skulle märka oss.

Knappt sutto vi där och höllo andan för att icke förråda oss, förrän jätten trädde in med så tunga steg, att hela huset darrade. Hans åsyn skrämde nästan lifvet ur oss, så hisklig såg han ut. Lång var han, så han räckte ända upp i taket, och tjock var han som ett fastage. Hans eldröda hår stod i vädret som piggsvinsborst. Hans öron liknade en elefants och hängde som stora skinnlappar ned på axlarna. Underläppen var utsvälld, så att den dinglade som en köttklump mot bröstet. Tänderna stodo som betar ut ur munnen på honom, och midt i pannan satt ett enda öga, stort som ett kopparlock och glödande som ett eldkol.

Så fort han kommit in i köket, gick han rakt fram till spiseln, och då han såg, att man ätit af steken på spettet, blef han utom sig af raseri.

— Hvem har naggat på mitt kött! skrek han.

Och så började han leta öfverallt i huset, drog fram möblerna och kastade dem tillbaka igen, så att det var ett väsen, som om man skjutit med kanoner. Till slut kom han åter in i köket, brum-

mande som tjugu björnar. Men så stannade han midt på golfvet, fnyste till och vädrade med sin valkiga näsa.

— Här luktar människokött! sade han.

Och hur han gick och vädrade med näsan kring väggarna och nere vid golfvet, så fick han korn på oss,

rafsade undan veden och plockade fram oss ur spishålan, den ena efter den andra.

— Åhå, era små kräk! gnisslade han, är det ni, som kalasat på min stek! Men vänta ni, jag ska allt ta betalt!

Därmed tog han mig i nacken, satte mig på bordet och började klämma på mig öfverallt, så som en slaktare gör, när han undersöker, om en kalf är lagom fet. Men han tycktes icke vara belåten med mitt hull, ty han grinade till, satte ner mig och tog upp en af mina kamrater i stället för att känna och klämma på honom efter samma metod. Denne gillades emellertid inte heller, och så gick det med allihop, tills det blef kaptenens tur. Han var en stadig och korpulent karl, och jätten smackade med tungan, så fort han fick honom mellan fingrarna.

Med en knyck vred han nacken af honom, som om han varit en höna, trädde honom på ett af de stora spetten och stekte honom öfver elden, som han friskade upp med ny ved. När han så var mjuk och mör, satte jätten sig ned midt emot oss, spisade vår olyckliga vän till kvällsvard med god aptit och slängde benen i vrårna.

Mätt och belåten låste han sedan igen porten, gick in i sängkammaren och lade sig att sofva, så att huset skakade af hans snarkningar.

Förlamade af skräck sutto vi hopkrupna bredvid hvarandra, men till slut sansade jag mig och sade till mina kamrater:

— Att sitta här och jämra oss tjänar ingenting till. Det är bättre att försöka tänka ut något sätt att rädda oss, och om ni vilja göra, som jag säger, så tror jag mig ha funnit ett. Därnere vid stranden

»Jätten smackade med tungan.»

ligger fullt med drifved från förolyckade fartyg, och här finns rep att sammanbinda den med, så att vi lätt skulle kunna göra oss en mängd små flottar, på hvilka vi kunde komma öfver till en annan ö. Det gäller nu bara att komma ut härifrån och laga, att jätten inte förföljer oss.

Jag satte mig åter att fundera, och både jag och de andra kommo fram med en hel hop förslag, som vi dock måste förkasta, därför att de icke kunde utföras. Men så sprang jag upp och bad två af de modigaste sjömännen följa mig in i jättens sofrum. Vi måste först och främst tänka på att förskaffa oss dörrnyckeln, och jag hade sett, att jätten stoppat den under hufvudkudden, när han lade sig.

Med stor försiktighet hjälpte jag de båda sjömännen att klättra upp på sängen vid hufvudgärden och gömma sig mellan bolstrarna. Min plan var att få jätten att resa på sig, så skulle de andra passa på och draga fram nyckeln under kudden. När de voro väl dolda, kröp jag därför upp vid fotändan, lyfte på täcket, nöp människoätaren i stortån, det hårdaste jag kunde, och var så undan i en blink

Jätten satte sig halfvaken upp och kliade sig på tån utan att så noga tänka efter, hvad det kunde vara, som stört honom, och vips hade de båda sjömännen kört in armarna under kudden och makat till sig den stora nyckeln. Vi väntade tysta, tills jätten lagt sig igen, men då firade vi ner oss, buro ut nyckeln emellan oss, och kamraterna dansade af glädje, när vi passade den i låset och fingo upp dörren.

Nu var det att skynda sig ner till stranden

»Jag nöp människoätaren i stortån.»

och bygga flottarna i månskenet och så upp igen för att hämta matvaror ur jättens skafferi, ty annars skulle vi ha svultit ihjäl på hafvet.

Då vi hade klättrat upp på en hylla och höllo på att taga ner ett bröd, som var tre alnar långt, buro vi oss emellertid inte bättre åt, än att vi tappade det, och det dunkade med en faslig smäll i golfvet.

— Hvad nu, era små kanaljer! skrek jätten inifrån sängkammaren, jag ska ge er, jag, för att väsnas om nätterna och inte låta folk få sofva!

Och bums kom han utklampandes. Men vi hade i en faslig fart krupit tillsammans i vår vrå, så att vi lågo alldeles stilla, då han stod i rummet. Jag och några andra snarkade till och med, allt hvad vi orkade, så att han trodde, att vi sofvo. Då plockade han upp brödet och tänkte väl, att det ramlat ner af sig självt. Men när han fick se dörren stå öppen, ref han sig i hufvudet.

— Det var för märkvärdigt, sade han, jag tyckte ändå, att jag stängde den.

Därmed låste han åter till den och tog nyckeln med sig in, men den gången lade han den för säkerhets skull inte under hufvudkudden utan på sängbottnen, kastade sig själf ofvanpå bolstrarna och somnade lika tungt som förut.

Nu hade vi det värre ställdt än någonsin. Men då fick jag åter en idé och uppmanade mina kamrater att hjälpa mig utföra den. Min afsikt var att glödga ett spett och sticka det i jättens öga, så skulle vi sedan kanske lyckas undkomma honom, då han ingenting såg.

Sagdt och gjordt. Vi tände upp en duktig eld. Sex af oss höllo ett af de största spetten öfver

elden, tills det var rödglödgadt, buro det därefter in i jättens kammare, klättrade upp på sängkanterna och stötte det så med förenade krafter i jättens enda öga.

Blod och vatten forsade omkring oss, och jätten störtade upp med ett vrålande så hiskligt, att vi trodde, vi skulle mista öronen. Han höll ena handen för pannan och famlade med den andra omkring sig för att fånga oss, ty han förstod nog, att det var vi, som voro skulden till olyckan.

Men vi undveko honom skickligt, hoppade från plats till plats och slingrade oss alltjämt undan. Slutligen blef han så utom sig af smärta och raseri, att han icke längre kunde stanna inom fyra

väggar utan sökte rätt på nyckeln, öppnade dörren och sprang ut, tjutande och ropande på hjälp.

Olyckligtvis hade han också låst dörren efter sig och tagit nyckeln med sig. Men nu, då vi voro lämnade för oss själfva, togo vi åter ett af spetten och bände och bände i dörrspringan, tills vi fingo ett hål stort nog för oss att krypa igenom. Inom några minuter voro vi alla ute och sprungo i full fart ner till flottarna, delade dem emellan oss, så att vi blefvo tre på hvar flotte och satte ut till sjös, roende med brädlappar.

Men knappt hade vi hunnit några famnar från land, förrän vi fingo höra jättens vrålande, som ljöd allt närmare, och snart sågo vi honom komma rusande till stranden, följd af två andra jättar, som tycktes vara hans släktingar, ty de liknade honom som ett par bär, så när som på att de hade sina ögon i behåll. Vår för detta värd tog upp ett klippstycke så stort som en lada och kastade det efter oss, men som han, tack vare oss, icke såg, hvar han hade oss, så slog det ner långt på sidan om våra farkoster, och vi hånade honom och skrattade åt honom, så mycket vi orkade. Det var emellertid litet för tidigt att jubla, ty strax därpå slungade de båda andra jättarne sina två klippstycken, stora som herrskapshus. Dessa hade riktats bättre, och med brak och dån föllo de ner midt ibland oss.

Alla flottarna utom min stjälpte, och de ombordvarande krossades eller drunknade. Endast jag och mina två kamrater, som befunno oss längst ut, kommo undan, och hur många klippblock jättarne än kastade efter oss, nådde de icke fram.

Under tre dygn drefvo vi hungrande och törstande omkring på hafvet, ty det lilla förråd lifs-

»Det var litet för tidigt att jubla.»

medel, vi hunnit taga med oss från jättens bostad, var snart slut. På fjärde dagen sågo vi dock ändtligen land, och sedan vi fallit på knä och tackat Allah för den nåd, han lät oss vederfaras, rodde vi med förnyade krafter mot den efterlängtade stranden, sprungo upp på den och funno, att vi kommit till en härligt grönskande ö, där mogna frukter öfverallt vinkade i träden och klara källådror sorlade i bergskrefvorna. Men att trakten var obebodd, märkte vi snart, och efter att ha ätit af frukterna och läskat oss med källvattnet började vi söka efter en skyddad sofplats, ty vi kunde ju icke veta, hvad det fanns för vilda djur omkring oss.

Ingenstädes funno vi likväl någon håla eller klippremna, där vi kunde lägga oss, och jag och den ena af mina kamrater höllo just på att klättra upp i ett träd i brist på bättre tillflyktsort, då den andra af kamraterna kom störtande emot oss, med öppna armar, skrikande och halfkväfd af ångest:

— Rädda mig! Rädda mig!

I detsamma sågo vi en förfärlig, vidunderligt stor orm slingra sig efter honom. Odjuret höll gapet öppet, och det var bredt som en bakugn. Den klufna gadden vaggade girigt utsträckt, och ögonen glimmade som ett par lyktor.

Vi andra voro redan en god bit uppe i trädet, och sedan jag skrikit åt min kamrat att hjälpa mig, böjde vi ned en gren mot den förföljde mannen.

— Hugg i! ropade jag.

Ögonblickligen grep han tag i grenen, vi upphörde att trycka ned den, och där dinglade karlen i luften högt öfver det fasansfulla vidundret,

som genast reste sig i vädret med halfva kroppen, hväste och vrängde på käftarna och snodde sig åt alla håll af ilska att ha gått miste om sitt rof. Vi hjälpte under tiden vår kamrat att klättra högre upp, men hela natten sutto vi där darrande och utan att få en blund i våra ögon, ty ormen lämnade oss icke. Efter att flera gånger ha varit halfvägs uppe i trädet men halkat ner igen, lade han sig i ring omkring stammen och tycktes vilja vänta ut oss. När morgonen grydde, låg han kvar, och ännu när

det lidit långt fram på dagen, hade han icke rört sig.

Men plötsligt började hans ögon tindra, som om han skymtade ett rof. Han reste sig åter på stjärten, med öfverkroppen vaggande fram och tillbaka, och nu sågo vi anledningen till hans uppmärksamhet. Ett stycke ifrån oss kom en elefant helt lugnt gående sin väg fram, men ormen passade på honom, och just då elefanten skulle förbi vårt träd, kastade den lurande fienden sig öfver honom, omslingrade honom med sin jättekropp och pressade ihop honom, så att den stackars elefanten utstötte jämmerliga klagoskrin och segnade ned på knä. Inom några sekunder var han emellertid krossad och låg i dödsryckningarna. Då släppte ormen sitt tag, ringlade ut sig igen och krälade med upplyft hufvud flera hvarf omkring honom, liksom dansande af segerglädje. Därefter började han slicka honom, tills han var alldeles våt och hal öfver hela kroppen, spärrade så upp sitt väldiga gap, som blifvit ännu större än förut, och lät elefanten med hufvudet först glida ner i sin mage.

Men detta var ett duktigt mål mat äfven för en jätteorm. Han låg nu helt stilla, alldeles oförmögen att röra sig, och det blef vår räddning.

— Följ med mig, sade jag till mina kamrater, så ska vi bereda honom en liten öfverraskning!

Och vi halade oss ner ur trädet, midt för hans ögon, utan att han kunde göra något annat än se på oss. Med några språng var jag nere vid stranden och började lösgöra repen, hvarmed vår flotte var hopbunden. De andra hjälpte mig, sedan de fått veta, hvad jag hade i sinnet, och ef-

»Inom några sekunder var han krossad.»

ter en liten stund voro vi tillbaka igen hos ormen. Hållande en i hvardera ändan af repet sköto vi det under hans hals, lagade så till en rännsnara och strypte honom, utan att han ens förmådde så mycket som vända på sig. Det var bara stjärten, som slog, och ögonen, som blängde, och så var han död.

Vi promenerade nu i lugn och ro omkring på ön, ty vi öfvertygade oss snart om, att ormen icke hade några anförvanter. Icke heller funnos där några andra vilda djur än elefanterna, hvilka gingo där i hjordar och visade sig fredliga som lamm. Frukter och kokosnötter voro vår mat, och vi ledo ingen nöd, men det var dystert att tänka på, att vi säkert aldrig skulle återse vårt fädernesland.

En morgon, då jag gick nere vid stranden, såg jag emellertid liksom ett hvitt moln stiga upp vid horisonten, och strax därpå märkte jag, att det lilla molnet var ett skepp. Vi togo af oss våra kläder, viftade med dem, gjorde upp en rykande eld och lyckades slutligen bli sedda.

Skeppet styrde mot ön, och vi blefvo tagna ombord och bemötta med den största vänlighet. Kaptenen var just på väg till Balsora, min utskeppningsort, och min glädje öfver att bli räddad förökades genom utsikten att snart få komma hem. Sjöresan gick också mycket fort, och efter att ha tagit ett hjärtligt afsked af mina räddare såväl som af mina olyckskamrater strövade jag en dag omkring i Balsora för att söka mig en lägenhet att fortsätta färden till Bagdad.

Då träffade jag händelsevis på en man, som ämnade sig dit med tjugu kameler, på hvilka han skulle forsla fram en mängd packvaror. Jag beslöt att göra honom sällskap och gick fördenskull med honom ner till det skepp, hvarifrån han skulle lasta på sina varor. Då såg jag på en af packorna mitt eget namn, och när jag undersökte varorna, fann jag, att de voro mina egna, som jag förvärfvat mig på min andra resa. Äfven skeppet kände jag igen som det, hvilket seglade ifrån

mig, när jag somnat in på ön, där fågeln Rock höll till.

För att pröfva kaptenens ärlighet gick jag då fram till honom och frågade, hvad det kunde vara för en Sindbad, som rådde om så många kistor och balar.

— Ack, kära herre, svarade han, de där sakerna tillhöra en köpman, som en gång seglade med mig. Men han gick en dag i land på en ö tillsammans med flera andra resande, och då de återvände till skeppet, var han icke med. Vi saknade honom likväl icke, förrän vi voro långt ute på sjön, och då var det omöjligt att segla tillbaka, ty vi hade både vinden och strömsättningen emot oss. Och nu har han troligen omkommit i ensamheten. Därför skickar jag hans saker till hans släktingar i Bagdad, så att de skola få sitt rättmätiga arf.

När jag sålunda märkte, att kaptenen var en hederlig karl, ställde jag mig midt framför honom och sade:

— Se på mig, kapten, om ni inte känner igen mig!

Då såg han noga på mig och utbrast:

— Vid Allah, det är ju Ni själf, Sindbad!

Han tog mig i famn, bad mig om förlåtelse för sin försummelse, och sedan jag för säkerhets skull räknat upp innehållet i packorna, öfverlämnade de allesammans till mig, så att jag äfven efter denna resa kunde återvända till mitt hem med förökade rikedomar.

Härmed slutade Sindbad sjöfararen att berätta för den kvällen. Han gaf tecken åt musiken att spela, och gästabudet fortsattes ännu en stund.

Men innan Sindbad bäraren gick, erhöll han åter hundra sekiner på samma gång som en inbjudning att komma igen dagen därpå.

Följande eftermiddag, sedan Sindbad sjöfararen förplägat sina gäster och på deras miner sett, hur otåligt de väntade på, hvad han vidare skulle förtälja dem, återtog han också sin berättelse.

Min fjärde resa,

började han, företog jag, sedan jag varit hemma några år och åter ledsnat vid ett stillsamt lif. Men jag mindes mina olyckor under de förra resorna och beslöt att denna gång icke inskeppa mig i Balsora, ty den orten tycktes mig vara en dålig utgångspunkt, och jag tänkte, att det kanske skulle bringa mig mera tur, om jag styrde kosan åt annat håll. Jag afreste därför till en persisk hamn, där jag gick ombord på ett godt skepp med alla de varor, jag medtagit för att idka handel.

De första dagarna gick allt väl, och jag prisade redan min lycka, då det helt oväntadt uppstod en förfärlig storm. Vi litade dock på vår kapten, som var en skicklig sjöman och hade räddat sitt skepp ur många faror. Men stormen växte till orkan. Seglen sletos i trasor, masterna gingo öfver bord, fartyget höjdes än upp på de skyhöga vågtopparna och sänktes än ner i de afgrundsdjupa vågdalarna samt drefs redlöst omkring, tills det slutligen slungades mot en klippa och gick i tusen spillror.

Hafvet hyste dock medlidande med oss och kastade oss upp på stranden af en ö, där vi halfdöda blefvo liggande i timtal och endast långsamt

»Fartyget drefs redlöst omkring.»

hämtade så mycket krafter, att vi kunde resa oss och gå omkring för att skaffa oss någon föda. Det enda, vi funno att stilla vår hunger med, var emellertid några omogna, sura frukter, men vi förtärde dem i alla fall, lade oss att sofva under buskarna och njöto hela natten en ostörd hvila, som stärkte oss efter våra svåra lidanden.

Sedan vi på morgonen rådplägat om hvad vi skulle företaga oss, kommo vi öfverens om att tillsammans gå uppåt landet för att försöka träffa människor, som, att döma af åtskilliga tecken, tycktes finnas i trakten. Då vi vandrat ungefär en timme, kommo också en skara negrer emot oss, vänligt leende och välkomnande oss på bästa sätt.

De togo oss med sig till sina hyddor, bådo oss sitta ner och ställde genast en stor kittel på elden för att tillreda en måltid åt oss. Men när maten var färdig, och en grinande, afskyvärd gammal negergubbe satte den framför oss, luktade den så illa, att jag trots min hunger icke förmådde äta en bit. Jag varnade också mina kamrater, ty jag trodde, att man lagt något gift i den. Men de voro så utsvultna, att de icke frågade efter annat än att få något att sticka i munnen, och trots mina böner slukade de fatets innehåll på ett par minuter.

Följderna visade sig äfven snart. Deras ansikten fingo ett slött uttryck, och med fåniga blickar sutto de och stirrade framför sig utan att kunna svara på mina frågor. De hade blifvit vansinniga af den besynnerliga maten. Men när negrerna sågo dem sådana, började de dansa och hoppa omkring oss, och föste ut oss i ett stall, där de stängde in oss, sedan de först gifvit oss stora skå-

lar ris med kokosnötolja att äta. Mina kamrater kastade sig med lika god aptit öfver denna föda. De tycktes icke ha någon tanke på annat än att äta, men jag kunde icke heller nu förtära stort, fastän den nya maten icke hade samma vedervärdiga lukt som den första. Jag undrade, hvad det skulle bli af oss, och hvad som var meningen med allt detta.

I flera veckor höllos vi sålunda fängslade, men det oroade icke alls mina vänner. De blefvo endast allt fetare och fetare och allt slöare och slöare. Jag däremot magrade nästan till ett skelett.

Då kommo en dag några af negrerna och tittade och kände på mina kamrater. Men mig slängde de föraktfullt undan i ett hörn. Så valde de ut tre af de fetaste köpmännen och motade ut dem som man motar ut svin, och sedan såg jag dem aldrig mer. Ett par dagar därefter upprepades samma sak. Ytterligare tre valdes ut och fördes bort, utan att jag fick veta, hvad som hände dem. Men af allt mitt grubbel öfver vår hemska belägenhet hade jag blifvit så mager och tunn som en bräda, och när jag föll på den idén att se, om jag kunde tränga mig ut genom fönstergluggen i vårt fängelse, var det icke mycket, som fattades i att jag lyckats.

Nu tog jag upp min fickknif och täljde och täljde, tills jag en natt fick gluggen tillräckligt stor. Då knuffade och puffade jag mina olyckliga kamrater för att få dem vakna.

— Kom! sade jag, så skall jag rädda er alla!

Men de stirrade bara på mig utan att begripa, och till slut måste jag ensam krypa ut. För öfrigt hade de säkert varit för feta för att kunna följa

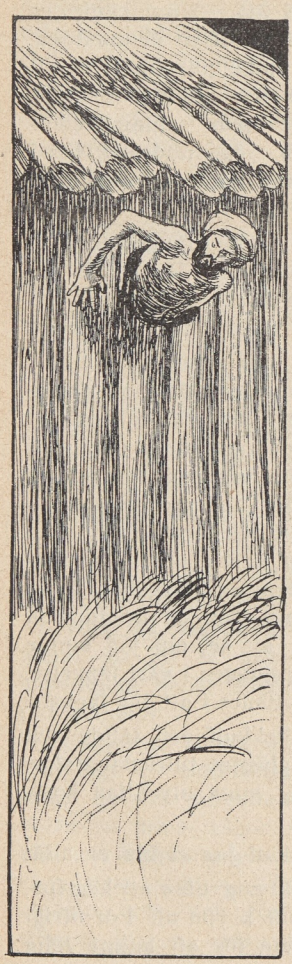

mitt exempel, och med svidande hjärta måste jag lämna dem åt deras öde.

Jag sprang, allt hvad jag orkade under hela natten, lifnärde mig dagen därpå med örter och gömde mig i skogarna af fruktan att råka ut för flera negrer. Men på tredje dagen efter min flykt fick jag på afstånd se några hvita män, som gingo och samlade in peppar. Full af glädje skyndade jag till dem, berättade dem allt hvad som händt mig, hur det gått mina stackars kamrater, och att jag icke visste, hvad man slutligen gjorde med dem.

Peppar-insamlarne slogo ihop sina händer.

— Vid Allah, sade de, du måste vara en listig man, som undgått dessa förfärliga svartingar, ty du skall veta, att de äro människoätare, och de göra sina offer vansinniga bara för att lättare kunna göda dem. Dina kamrater äro förlorade. Dem ser du aldrig mer.

Jag stannade emellertid hos peppar-insamlarne, tills de voro färdiga med sitt arbete. Sedan följde jag dem till deras land, och de förde mig till sin konung, för att jag själf skulle få berätta honom min märkvärdiga historia. Denna intresserade honom också så mycket, att han skänkte mig en ny, vacker dräkt och lät mig stanna i sin närhet.

Men det var ett underligt land, jag kommit till, helt och hållet olikt mitt i afseende på seder och bruk. Bland annat upptäckte jag, att, fastän man hade de präktigaste hästar, fanns det dock ingen, som kunde rida väl, och det kom sig endast däraf, att man begagnade hvarken sadel eller stigbyglar. Jag uttalade min förvåning däröfver för konungen, men han begrep icke alls, hvad jag talade om. Och för att visa honom, hvad jag menade, gick jag då till åtskilliga handtverkare, beskref noga för dem, hur de omnämda sakerna skulle göras, och när jag fått dem färdiga, gaf jag dem till present åt landets härskare.

Han blef mycket nyfiken på att få veta, hur de användes, och då jag lärt honom det och han tumlat om på sin nu ordentligt sadlade häst, föll han i en sådan hänryckning, att han öfverhopade mig med nådebevis, och efter den dagen uttänkte han det ena sättet efter det andra att för alltid fästa mig vid sitt hof.

En morgon kallade han mig till sig, betygade mig åter sin vänskap och sade, att han ytterligare ville bevisa mig den genom att gifva mig en god och vacker flicka, hans egen brorsdotter, till gemål.

Denna ära kunde jag icke gärna afböja och hade heller ingen lust därtill, eftersom jag hört den unga prinsessans skönhet och behag prisas

på det allra högsta. Bröllopet blef således firadt med stor högtidlighet. Jag flyttade in i det ståtliga hus, som konungen låtit inreda åt mig, och lefde en lång tid i glans och härlighet med min hulda och sköna gemål, som jag lärde mig att varmt älska. Det enda, som störde min lycka, var den hemlängtan, som oupphörligt plågade mig, och som jag af tacksamhet mot konungen icke kunde yppa för honom. Men i hemlighet beslöt jag dock att, så fort tillfälle bjöds, fara hem och taga min gemål med mig.

Då hände det en dag, att hustrun till min bäste vän där i landet häftigt insjuknade och helt hastigt dog. Jag blef bedröfvad för hans skull, klädde mig i sorgdräkt och gick till honom för att visa mitt deltagande.

— Frid vare med dig, och må Allah förläna dig ett långt lif! hälsade jag, som bruket var där i landet.

Men den stackars mannen besvarade icke min hälsning. Han endast såg på mig så hjälplöst och sorgset, att det skar mig i hjärtat.

— Min vän, sade han, vet du då inte, att mitt lif nu måste räknas i timmar, och att jag icke får lefva längre än till morgondagen?

Jag förstod inte, hvad han menade, utan tänkte, att han talade i bilder och var så förtviflad öfver hustruns död, att han ansåg sitt lif slut, då hon var borta. Och för att trösta honom började jag tala ömma och lugnande ord. Men då förklarade han för mig, att hvad han sagt var bokstafligt sant.

Där i landet var det sed, att när en man dog, skulle hans hustru lefvande begrafvas med honom,

och när en hustru dog, skulle hennes man lefvande begrafvas med henne.

— Så i morgon, klagade den arme mannen, är det sista gången solen skiner på mitt ansikte, ty då komma de att föra mig upp på Dödsberget, och sedan de först hissat ned min hustrus lik, hissa de också ner mig i den stora grafven, som slukar allt lefvande.

— Komma de att göra detsamma med mig, om min hustru dör? frågade jag.

— Ja, säkerligen.

Denna underrättelse försatte mig i förtviflan, och sedan jag dagen därpå bevittnat, huru min vän under stora ceremonier verkligen blef lefvande begrafven tillsammans med sin hustrus döda kropp, kände jag mig så uppskakad, att jag gick till konungen och frågade honom, om jag som främling äfven vore underkastad landets lagar och skulle begrafvas lefvande, om min hustru doge.

— Ja, min kära vän, sade konungen, det hjälper inte. Du är gift med en landets dotter, och man måste alltid taga seden, dit man kommer. Fastän jag är konung, måste också jag underkasta mig samma öde, så du får trösta dig med, att du inte är den ende, som hotas af den faran.

Nu började en förfärlig tid. Hade jag förut varit rädd om min hustru, så blef jag nu så öm om henne, att jag aldrig vågade släppa henne ur sikte. Så fort hon led af den minsta lilla opasslighet, blef jag halfdöd af förskräckelse och skickade efter alla doktorer, som funnos i staden. Jag såg själf efter, att hon inte fick äta för mycket och inte heller för litet, och det fanns ingen uppmärksammare äkta man än jag i hela landet. Från

morgon till kväll stod jag till reds med min hustrus kappor och schalar, och det var ingen, som såg den ena af oss, utan att den andra var med.

Men alla dessa försiktighetsmått tjänade ingenting till. En vacker dag insjuknade min hustru i feber, och två dagar därefter var hon ett lik. Jag ropade på henne och skakade henne för att väcka upp henne, men hon öppnade aldrig mera sina ögon, och jag måste till slut inse, att hon var död.

Då satt jag som förstenad och kunde icke tänka någon annan tanke än den öfver all beskrifning förfärliga:

— I morgon skall du lefvande begrafvas!

Om jag också försökt att fly, skulle det varit

omöjligt, ty så fort det blifvit bekant, att min hustru var död, hade konungen för att hedra mig låtit omgifva mitt hus med sin lifvakt. Det var bara att finna sig i och afvakta sitt öde.

Dagen därpå firades äfven min och min hustrus begrafning med största möjliga ståt. Både jag och den döda ikläddes våra präktigaste dräkter och smycken, och sedan bärarne lyft upp likbåren, måste jag stappla efter den, följd af konungen och hela hans svit, ty man ville trösta mig genom att bevisa mig riktigt lysande och ovanliga ärebetygelser.

Då vi efter en timmes promenad hunnit upp på toppen af Dödsberget, öppnade man en stor lucka, och den fasaväckande afgrunden gapade framför mig.

Vansinnig af förtviflan vid denna syn kastade jag mig för konungens fötter och bad och besvor honom att taga mig i sitt beskydd och låta mig få behålla lifvet. Men fastän han grät af rörelse och var olycklig för min skull, stod det icke i hans makt att hjälpa mig, och han uppmanade mig endast att vara stark och med jämnmod bära mitt öde.

Under det jag talat med konungen, hade emellertid min hustrus kropp blifvit nedhissad, och begrafnings-besörjarens drängar grepo nu tag i mig, släpade mig fram till hålet, pressade ned mig på en bår, på hvilken man förut ställt en vattenkruka och sju små bröd. Och så hissades äfven jag ned i afgrunden.

Af förskräckelse förlorade jag sansen, och jag vet icke, hur länge jag legat i dvala, då jag vak-

nade upp och blef medveten om min ohyggliga belägenhet.

Rundt omkring mig lågo en mängd halfförmultnade lik, och en fasaväckande stank gjorde det nästan omöjligt att andas. Jag önskade, att det åtminstone varit alldeles mörkt, så att jag sluppit se all styggelsen, som omgaf mig. Men en springa i bergväggen släppte in så pass mycket dager, att jag kunde skönja de hemska föremålen. Benknotor rasslade under mig, då jag rörde mig, och hufvudskålar grinade emot mig med sina tomma ögon och hvita tandrader.

— Och här är jag den enda lefvande! tänkte jag.

Men just i detsamma gled något

halt öfver min fot. Det var en orm, som var ute på ströftåg. Och där hoppade en klibbig padda upp på min hustrus bår. En råtta, stor som en katt, satt och höll måltid i ett hörn, och ingen generade sig för mig, ty de visste, att jag tillhörde dem, om inte nu genast, så snart nog.

Det tycktes mig också, som om jag hörde underliga ljud, kanske suckar från dem, som ännu icke voro riktigt döda.

Men om en stund förstod jag, att det icke var suckar från mänskliga varelser utan läten från några små rofdjur, som kalasade på de multnande kropparna. Jag såg deras ögon lysa i mörkret och hörde dem tassa och draga omkring benknotorna, såsom hundar bruka göra, när de äta.

Att jag icke blef vansinnig, kan jag ännu icke begripa. Jag slog mitt hufvud mot klippväggarna i hopp om att krossa det. Jag tjöt som ett vilddjur och önskade mig döden. Emellertid somnade jag af utmattning men vaknade strax därpå af att en råtta bet mig i handen. De afskyvärda djuren tyckte nu, att det kunde vara tid på att försöka ett närmande. Ormarna krälade omkring mig, och paddorna hade blifvit så förtroliga, att de hoppade upp på mina axlar.

Jag slog omkring mig, allt hvad jag orkade. Mina armar gingo som väderkvarns-vingar, och då var det också ett större djur, som hoppade till och skymtade förbi mig, som för att fly. Kanske var det en hyena, som blifvit skrämd af den ovanliga åsynen af en lefvande människa?

För att se hvad det var för ett djur, reste jag mig och skyndade efter. Det satt stilla, tills jag hunnit fram några steg, och jag såg två lysande

ögon glimma emot mig. Men så tassade det kvickt undan och stannade ett stycke längre bort. Jag följde efter, och sålunda gick jakten in i skrymslen och hörn.

Men plötsligt hejdade jag mig och stod stilla med klappande hjärta utan att längre tänka på det flyende rofdjuret. Jag hade sett en stråle af ljus nere vid marken.

Darrande af nyvaknadt hopp närmade jag mig ljusskenet, som blef allt starkare, och till min outsägliga fröjd varseblef jag, att det kom från en öppning i berget, till hälften fylld med jord, hvarigenom rofdjuren gräft sig en gång för att komma in i den stora grafhålan och söka sin föda. Jag störtade dit och lyckades verkligen tränga mig igenom.

Då jag åter befann mig ute i den rena, friska luften och såg den strålande solen, som jag trott mig aldrig mer få skåda, föll jag på knä och tackade Allah, medan tårarna strömmade öfver mina kinder. Men därefter blickade jag mig omkring.

Det stora hafvet låg framför mig, och jag befann mig på en sandig, ofruktbar strandremsa, på tre sidor omgifven af klipporna, så att den var alldeles otillgänglig från land. Jag insåg då, att min räddning måste komma från något fartyg, och satte mig ned att vänta. Men hafvet låg blankt och tomt, och jag började känna en sådan gnagande hunger, att jag fruktade att förgås af svält. Då erinrade jag mig vattenkrukan och de sju bröden, som man låtit mig få med mig ner i grafven, och fastän med yttersta motvilja begaf jag mig åter in i hålan, lyckades hitta vattnet och bröden, som råttorna försmått, eftersom de hade bättre

»Jag lyckades tränga mig igenom.»

föda, förtärde genast en del däraf och vände åter om. Eftersom jag nu gick med lugnare steg, såg jag mig emellertid nogare om, och då märkte jag, att på marken bland benen lågo glänsande smycken af gediget guld, prydda med de kostligaste pärlor och juveler. Det var alla de dyrbarheter, som de döda fört med sig på sin sista färd, och som nu fallit bort från deras ruttnade lemmar.

Jag kunde icke afhålla mig från att taga upp en del af smyckena i handen och beundra deras skönhet och glans. Några af de vackraste stack jag äfven i gördeln och tog med mig. Det var ju numera ingen, som rådde om dem. Och så kröp jag ännu en gång ut ur hålan, till hvilken jag hoppades aldrig mera behöfva återvända.

Så fort jag reste mig upp i fria luften, upptäckte jag också en seglare på hafvet. Den styrde så nära förbi stranden, att man ovillkorligen måste se mig, och när jag tog af mig min turban och viftade med den, satte man ut en båt och hämtade mig. Lyckligtvis hade skeppet redan besökt landets hufvudstad och var nu på hemfärd, så att jag icke behöfde vara rädd för, att man skulle utlämna mig åt innevånarna för att begrafvas på nytt, men af försiktighet uppgaf jag mig ändå blott vara en vilsekommen främling och talade icke om min historia, förrän vi voro långt ute på hafvet.

Då intogs kaptenen af medlidande med mig och satte mig i land i en hamn, dit fartyg från Balsora brukade segla. Jag gaf honom i gengäld ett af mina smycken och lyckades snart finna ett skepp, som förde mig hem. Den gången återkom jag till Bagdad med mindre rikedom, än jag medfört från mina andra resor, men i lärdomar hade jag vun-

nit mer än någonsin, och nu föresatte jag mig att slå mig till ro för alltid och icke mera utsätta mig för att kastas in i sådana hemska äfventyr, som dem jag upplefvat, och som jag ryste vid att minnas. I ett par år satt jag så hemma och förde ett gladt lif med mina vänner. Dock, hur det var, så kom reslusten igen. Men om den resan, jag då gaf mig ut på, få ni höra i morgon.

Sindbad sjöfararen nickade åt sina gäster, lät gifva Sindbad bäraren hundra sekiner och bad både honom och de andra att följande dag gästa hans hus vid samma tid som vanligt.

Min femte resa

— fortsatte Sindbad sjöfararen, så snart han åter ätit middag med sitt sällskap —

anträdde jag ombord på mitt eget skepp, som jag låt bygga och inreda så som jag själf ville ha det, ty jag ville göra mig alldeles oberoende och sålunda vara mera herre öfver mitt öde. Men icke heller detta räddade mig från farliga äfventyr.

Som fartyget var stort, kunde icke ensamt min last fylla det, och jag tog därför emot flera andra köpmän och deras varor. Vi seglade långt bort, sålde och köpte hos främmande folk, och allt tycktes gå oss väl i händer, tills vi en dag gingo i land på den så kallade Rockön, där det troddes, att fågeln Rock hade sitt egentliga hemvist. Detta tänkte vi dock icke på. Vår mening var endast att hämta friskt vatten och skaffa oss litet kroppsrörelse genom en promenad på land. Men bäst vi gingo där på stranden, fingo vi sikte på ett ofantligt, hvitt klot liggande i den mjuka sanden, och jag förstod genast, att det var fågeln Rocks ägg, ty jag hade ju sett ett sådant förut.

Det föreföll vara nära utkläckt, ty det hade stora sprickor, och just som vi kommo fram till det, knakade det i skalet, och ungen stack ut näbben, borrade fram hufvudet och tittade på oss med sina stora, blanka ögon.

Då tyckte köpmännen, mina kamrater, att de gjort ett rart fynd, och utan att bry sig om mina varningar togo de sina handyxor och slogo alldeles sönder skalet, drogo ut den hjälplösa, stackars ungen, höggo honom i stycken, gjorde upp eld och stekte honom.

Men knappt hade de satt sig ner att äta, förrän jag såg två mörka moln uppstiga vid horisonten och närma sig oss med förvånansvärd hastighet. Jag märkte med förskräckelse, att det måste vara

de båda gamla Rockfåglarna, och insåg, att våra lif sväfvade i största fara, om vi vore kvar, då föräldrarna finge reda på, hvad vi gjort med deras unge.

Ögonblickligen riktade jag mitt sällskaps uppmärksamhet på faran. Vi flydde ner till skeppet, allt hvad fötterna kunde bära oss, och lyckades äfven hinna ditut. Men det var ändå för sent. Medan vi seglade bort, hörde vi de stora fåglarnas gälla klagoläten. De flögo rundt omkring stället, där deras ägg legat, kretsade äfven liksom undersökande kring vårt öfvergifna läger, utstötte slutligen ett ursinnigt skri och döko blixtsnabbt ner mot marken.

Jag drog en suck af lättnad, ty jag hoppades, att de icke märkt oss utan på nytt vore i färd med att fånga rof. Men jag hade bedragit mig. I samma minut höjde sig åter de jättelika fåglarna, nu hållande hvar sitt väldiga klippblock i klorna, och med ett par vingslag voro de rätt öfver mitt skepp.

Då släppte den ena sitt klippstycke, men styrmannen, som märkt, hvad de hade i sinnet, kastade om rodret, så att blocket förfelade sitt mål och föll ned tätt bredvid oss, åstadkommande en sådan djup hvirfvelgrop i vattnet, att man kunde se ända ned till hafsbottnen.

Den andra fågeln hade emellertid sitt klippstycke kvar, och innan vi hunnit hämta oss från vår förfäran, släppte han det öfver oss. Styrmannen hann icke vända, och det träffade fartyget midskepps med hela sin tyngd. Skrofvet splittrades i småstycken, och alla, som voro ombord, krossades eller förgingos i vågorna utom jag, som stått i

»Klippstycket föll ned tätt bredvid oss.»

förstäfven och vid fartygets förlisning fått fatt i en mast, vid hvilken jag höll mig uppe.

På så sätt fingo de hjärtlösa köpmännen skörda lönen för sin grymhet mot den värnlösa fågelungen, men de drogo äfven med sig flera oskyldiga i sin olycka.

Hvad mig beträffar, så gynnade mig väder och vind, och jag flöt i land på en ö, som tycktes mig vara den härligaste i världen. Sedan jag hvilat mig en stund i det höga, mjuka gräset, gick jag och såg mig omkring och trodde, att jag befann mig i den allra skönaste lustgård. Palmerna lutade sig öfver mig med sina höga kronor, gyllene frukter skimrade öfverallt i träden, mogna drufklasar vinkade lockande, till hälften gömda under sina blad, och öfver den friska gräsmattan, inväfd med de underbaraste blommor, praktfulla och doftrika, hoppade en silfverglänsande bäck. Fåglar sjöngo, och lysande fjärilar fladdrade omkring som blommor, lösta från sina stänglar.

Jag gick och gladde mig åt allt det vackra, jag såg, åt af de läckra frukterna och sof under natten en lugn sömn i det doftande gräset. Men morgonen därpå strötvade jag längre omkring, och när jag då kom till en ny bäck, något bredare än den förra, fick jag se en gammal man sitta hopkrupen vid dess kant och stirra helt hjälplöst framför sig. Han var liten och torr och tycktes vara mycket ålderdomssvag.

Då han varseblef mig, vinkade han mig till sig, och, som det tycktes, oförmögen att tala, tecknade han åt mig med sin vissnade hand, att han gärna ville öfver bäcken för att komma åt några granna persikor, som lyste honom i ögonen på andra si-

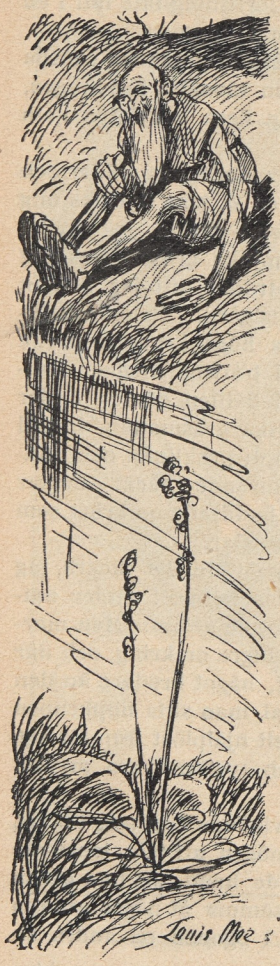

dan, och att det skulle gå lätt för sig, om jag ville taga honom på axlarna och vada öfver det lilla vattendraget.

Naturligtvis kunde jag inte neka en stackars gammal orkeslös gubbe en så liten tjänst. Jag lyfte upp honom och bar honom öfver, men när jag böjde mig för att sätta ner honom, ville han inte stiga af. Jag tänkte, han önskade, att jag skulle bära honom ända bort till fruktträden, och tecknade åt honom, att om han satte sig på gräset, skulle jag plocka persikorna och ge honom dem. Men han satt likafullt kvar.

Då skakade jag på mig för att få honom att begripa att jag inte fann mig trakterad af att längre ha honom sittande på min hals. Men han höll sig stadigt kvar, och nu märkte jag, att han alls icke var så bräcklig och svag, som han såg ut. Tvärtom hade han riktiga jättekrafter, klämde min strupe, så att jag var nära att kväfvas, och slog med ens till ett kraxande skratt.

»Hopp, hopp, min gosse!»

— Hopp, hopp, min gosse! skrek han. Nu är du min ridhäst, ska du veta.

Och så skrattade han igen och drog mig i vänstra örat för att få mig att gå till vänster.

Men då blef jag rasande. Det skulle väl vara en lätt sak att befria mig från det där lilla odjuret! Och så slängde jag honom hit och dit, nöp honom, ref honom och försökte åtskilja hans magra ben, som han nu slagit i kors öfver mitt bröst. Men allt var förgäfves. Den gamle dunkade mig bara i hufvudet, så att han var nära att spräcka det.

— Din falska usling! stönade jag och gjorde ett försök med att kasta omkull mig och rulla mig för att få honom bort ifrån mig.

Då tryckte han emellertid min hals, så att jag förlorade andan och måste ligga stilla, och han lät mig vara i fred för hugg och slag, tills jag hämtat mig en smula. Men sedan sparkade han mig, tills jag jämrade mig af smärta, tvang mig att stiga upp, hojtade åt mig och drog mig i hår och öron, så att jag måste gå åt det håll han ville. Jag hade verkligen blifvit hans ridhäst och fick lof att trafva omkring med min förhatliga börda utan rast eller ro. Det var knappt, att jag fick tid att plocka mig några frukter för att stilla min hunger.

— Nå, tänkte jag, när han sofver, skall han väl släppa mig.

Kvällen kom, och då jag lade mig ner för att hvila, lät han mig göra det, men han släppte inte sitt tag. Jag kunde höra, hur han snarkade och sof, men vid min minsta rörelse klämde han ihop benen, och jag befann mig som i ett skrufstäd. Det var omöjligt att bli fri.

Nästa dag tillbragtes på samma sätt. Jag måste

gå, trafva och galoppera på kommando, precis som en häst. Han dresserade mig till och med att göra konster, såsom att hoppa under träden, för att han skulle nå frukterna och gå på alla fyra, för att han skulle få byta ställning. Så gick tiden, och jag tror, att jag hade härdat ut i flera veckor med det gamla missfostret på nacken, då jag händelsevis kom på en god idé, därigenom att jag hittade en torr kurbits bredvid en vinranka.

Jag öppnade den stora kurbitsen, gjorde den väl ren, plockade sedan en mängd drufvor och fyllde skalet med deras saft, som jag pressade ut med mina händer. Så ställde jag drycken i solen för att jäsa, och när jag dagen därpå kom tillbaka och satte kurbitsen till munnen, fann jag, att innehållet förvandlats till det härligaste vin.

Jag drack en god del, och det lättade mitt humör, så att jag började sjunga, hoppa och dansa, och det gamla odjuret på min rygg förvånade sig öfver min munterhet. Han märkte slutligen, att orsaken därtill måste vara drycken i kurbitsen, eftersom jag blef allt gladare, ju mera jag drack, och utan att säga något slet han plötsligt kärlet ur min hand och satte det till läpparna.

Först smakade han bara litet och smällde med tungan, men så drack han ur alltsammans på en gång, och det var inte litet, ty jag hade icke tagit mer än fjärdedelen af vinet.

Det dröjde icke heller länge, förrän verkningarna började visa sig. Först tog han sig för att hoppa och dingla på mina axlar, fäktade helt lekfullt med armar och ben och slog till det ena gapskrattet efter det andra. Så gaf han sig till att sjunga med full hals, så att det lät som om tusen

ugglor, kattor och hundar jamade och tjöto. Sedan smekte han mig, som om jag varit hans allra käraste hjärtevän, och till sist lallade han och vacklade af och an.

Då märkte jag, att han inte längre var den starkaste. Med ett kraftigt ryck fick jag bort hans ben från mitt bröst, riste på mig, och — himlen vare lofvad — jag var åter fri. Gubben låg på marken som en klump och så berusad, att han knappt kunde titta upp.

Men jag var inte sen att döda honom, ty jag hade för längesedan insett, att han icke var någon människa utan ett förfärligt vidunder, och att jag aldrig skulle komma ur hans våld, så länge han vore i lifvet.

Jublande öfver min frihet sprang jag sedan omkring och njöt af den sköna öns alla behag. Men i min ensamhet blef dock tiden mig lång, och jag höll mig mest nere vid kusten, där många farlyg seglade förbi på afstånd. Jag hoppades, att man från något skulle se mina viftningar, men jag ansträngde mig förgäfves. Ingen såg mig.

En morgon, när jag kom ner till stranden, blef jag dock gladt öfverraskad genom åsynen af en hop karlar, som gingo omkring och samlade frukter och hämtade vatten i stora kärl. Det var besättningen från ett skepp, som låg ankradt i viken, och jag skyndade förtjust fram till dem.

Men äfven de blefvo öfverraskade att få se mig, och när jag berättade dem om den gamle mannen, som jag råkat ut för, visade de ännu större förvåning.

— Prisa Er lyckliga stjärna, sade de, ty hittills har ingen kommit lefvande ur hans våld. Det var

den så kallade hafvets Scheik, som Ni gjort bekantskap med, och här på hans ö vågade man aldrig gå i land utan att vara flera i sällskap. Om Ni gått längre in i skogarna, skulle Ni snart ha träffat på benen efter alla dem, som han strypt och pinat lifvet ur.

De togo mig med sig till skeppet, och när deras kapten fick höra, att jag slagit ihjäl hafvets Scheik, blef han så vänligt stämd mot mig, att han erbjöd mig fri resa, så länge jag ville stanna kvar på fartyget, ty mindre kunde man icke göra för den, som befriat världen från ett sådant odjur, sade han.

Jag seglade således med honom från hamn till hamn, men en gång, då vi lagt i land vid en underlig gammal stad, glömde jag mig kvar, och när jag omsider kom ner till stranden, såg jag skeppet segla långt ute på sjön.

Min bedröfvelse var stor, och de kringstående fingo snart reda på min olycka. Men då kom en välvillig köpman fram till mig och gaf mig en stor säck med några stenar i bottnen.

— Se här, sade han, skall du få något att förtjäna ditt uppehälle med. Gå till skogen, du ser därborta! Den är full med apor. Ge dem de här stenarna, så får du kokosnötter af dem i stället, och kom sedan hit med dem, så skall jag köpa dem af dig!

Jag såg frågande på honom, men han skrattade och nickade åt mig.

— Kasta bara upp stenarna åt aporna! Det är allt, hvad du behöfver göra, sade han.

Och så gick han.

Jag begaf mig till skogen, som bestod af idel

skyhöga kokospalmer med så glatta stammar, att icke den vigaste sjöman skulle ha kunnat klättra upp och taga ner deras frukter, men apor skuttade i mängd upp och ner i träden och förde nästan värre väsen än pojkar på en skolgård.

Enligt köpmannens uppmaning tog jag en af stenarna och kastade på dem. Men då skulle ni ha sett! De tjöto yttervärre, grimaserade med sina små ansikten, som om de skällde ut mig, och med ens haglade en skur kokosnötter öfver mig, så att jag hade all möda att värja mig. Då förstod jag, hvad köpmannen menat, plockade nötterna i säcken, hvilken blef öfverfull, och bar den till min välgörare, som tog emot min vara och betalade den hederligt.

Dag från dag fortsatte jag på detta sätt att samla kokosnötter och sälja dem, så att jag till slut hade en ganska försvarlig sparpenning. Då skaffade jag mig ett stort förråd nötter för egen räkning och inskeppade mig på ett fartyg med denna last, for från kust till kust och bytte ut min vara mot annat, som jag åter sålde och fick förtjänst på. Under dessa färder kom jag äfven dit, där pepparträdet växer, med sina frukter skyddade af ett stort blad, som viker ned sig i regnväder och viker upp sig igen, då solen skiner. Jag skattade det flitigt, och det gaf mig dyrbara varor. Men största vinsten skördade jag på pärlfiske. När jag anlände till den trakt, där denna fångst bedrefs, tog jag många dykare i min tjänst, och de pärlor, de hämtade upp åt mig från hafvets botten, voro så stora och skimrande, att jag vann en hel förmögenhet, då jag sålde dem. Lycklig och nöjd vände jag så hemåt och kom utan vidare äfven-

tyr tillbaka till Bagdad med betydliga rikedomar gaf skänker åt de fattiga och föresatte mig att aldrig mera låta fresta mig att anträda några resor, då det tycktes vara beslutadt, att jag därvid alltid skulle råka ut för de svåraste lidanden.

Nå, jag lefde också rätt länge bland mina närmaste utan att längta bort. Men fastän det kan tyckas orimligt efter alla mina olyckor, började likväl reslusten så småningom komma igen, och trots mina vänners varningar och böner rustade jag mig till slut för

Min sjette resa,

om hvilken jag skall berätta i morgon.

Gästerna tackade sin värd. Sindbad bäraren fick ånyo hundra sekiner, och man skildes åt för att träffas följande dag vid samma tid. Det blef som de andra dagarna en glad middag, och sedan fortsatte Sindbad sjöfararen sin historia.

— Som sagdt var, sade han, gjorde jag mig ännu en gång i ordning att resa, men i stället för att gå till sjös från en närbelägen hamn följde jag med en karavan genom flera af Persiens och Indiens provinser, och först efter en lång färd, hvarunder jag besökt många städer och förvärfvat rika skatter, kom jag till en aflägsen sjöstad, där jag gick ombord på ett godt och starkt skepp. Men den tur, jag haft på land, öfvergaf mig snart, då jag kom ut på hafvet.

Kaptenen var en mycket oerfaren och oskicklig man, och efter att ha seglat några dagar råkade vi in i farvatten, där han icke kände sig hemmastadd. Sjökorten förstod han sig icke på, och

ingenstädes sågo vi land. Så drefvo vi omkring i flera veckor, tills vi en morgon funno, att vi kastats in i en stark hafsström, hvarur hvarken roder eller segel kunde hjälpa oss.

Då ändtligen ropade kaptenen, att han visste, hvar vi voro. Men nyheten gladde oss icke vidare, ty han ref på samma gång af sig turbanen, slet sitt hår och sitt skägg och skrek, att vi vore förlorade.

— Vår olyckliga stjärna har fört oss till det farligaste stället i hela hafvet, tjöt han, medan han som en galning sprang rundt omkring däcket. Denna hafsström drifver fartyget med sig ända bort till en klippig, öde strand, där det kommer att splittras, och vi få alla vår död i vågorna eller förgås på klipporna, hvarifrån ingen väg finns.

Att han sagt sant, märkte vi också snart, ty ett högt berg höjde sig snart framför oss, och alla på skeppet började jämra sig och bedja böner till Allah.

Men bönerna hjälpte icke. Strömmen förde oss framåt med förökad styrka. Inom en timme voro vi alldeles invid det himmelshöga berget, och med ett brakande dån slog skeppet mot klippan. Så till vida hade vi ändå lyckan med oss, att det icke genast gick i spillror, ty det satt fast vid en utskjutande bergklint, som det törnat emot, och innan vågorna rådde med att rycka det loss, fingo vi tid att alla gå i land och äfven rädda en stor del lifsmedel och det dyrbaraste af lasten.

Men nu stodo vi där maktlösa på den öde klippstranden, som endast här och där i bergsskrefvorna hade att uppvisa en liten jordfläck med några tynande örter och för öfrigt bestod af idel

»Skeppet slog mot klippan.»

klippspetsar, som tvärbranta och oöfverstigliga tornade upp sig, den ena öfver den andra. Vi voro som i ett fängelse. Och öfverallt lågo kringströdda hvitnade människoben och rester efter dyrbara varulager, förtäljande oss, att vårt skeppsbrott icke var det första på detta ställe, och förutsägande, hvad vi hade att vänta.

Kaptenen vred sina händer och sade:

— Det är ute med oss! Vi ha ingenting annat att göra än att reda våra grafvar, ty härifrån kommer ingen lefvande.

Dessa ord uppmuntrade oss icke särdeles, och fastän vi funno sanden mellan stenarna vara blandad med de underskönaste pärlor och ädelstenar och sågo smaragder och rubiner hänga som stora skimrande droppar vid bergväggarna, slog hjärtat tungt i våra bröst. Vi föraktade dessa skatter, ty hafsströmmen skulle hindra hvarje försök af oss att återvända till den öfriga världen.

Emellertid delade vi redligt lifsmedlen oss emellan, och sött vatten fingo vi ur en väldig källa, som sprang upp strax vid stranden. Märkvärdigt nog ledde dess källåder icke ner till hafvet utan försvann i stället i en trång bergshåla, hvarifrån den fortsatte sitt underjordiska lopp genom klippans innandömen. Så lefde vi dag för dag utan hopp, bådo den högste förbarma sig öfver våra själar och beredde oss att dö. Lifsmedlen togo till sist slut. Den ena efter den andra försmäktade, dog, blef tvagen och begrafven af de efterlefvande, och en dag fann jag mig vara den enda af oss alla, som ännu var vid lif, ty jag hade hushållat bättre än mina kamrater med de matförråd, som kommit på min lott.

Men jag gladde mig ingalunda öfver att vara den siste. Tvärtom önskade jag, att jag dött förut. Då hade jag åtminstone blifvit tvådd och ordentligt jordad. Jag vandrade förtviflad omkring, ångrade min olycksaliga reslust, som ställt mig inför så många fasansfulla dödar, och tog mig slutligen för att gräfva min egen graf. När jag kände mig riktigt svag, ville jag lägga mig uti den, så skulle nog vinden och vågorna skotta igen den med sand.

Sedan detta bestyr var utfördt, dref jag emellertid vidare omkring och kom på min vandring till den underliga källan, som sänkte sitt flöde ner i klipphålan. Då fick jag se, att dess vatten minskats betydligt, och den lilla ån fyllde icke som förut hela öppningen i bergväggen utan lämnade ett tomrum, så att man kunde se in i hvalfvet. Jag gjorde mig en fackla af ett stycke ved och lyste, så långt jag kunde, under bergtaket. Det såg nästan egendomligare ut därinne än i öppningen, och när jag kastade en spån i vattnet, flöt den stilla och lugnt framåt, tills jag förlorade den ur sikte.

Detta förde mig på tanken, att om jag bara hade en farkost, skulle jag, liksom spånen, kunna flyta bort med strömmen i ån. Kanske skulle jag då komma fram någonstädes till leende ängder och bebodda trakter. Men äfven om jag med ån skulle störta ned i något underjordiskt djup och på det sättet förgås, så vore ju den döden icke värre än den, som nu väntade mig.

Jag beslöt att försöka denna utväg och började genast förfärdiga mig en flotte af de ilandflutna plankorna från förlista fartyg. Tåg och videkvistar hade jag att sammanfoga dem med, och

när flotten var färdig, satte jag den i den lilla ån, hvars hela bredd den nästan upptog, och fastgjorde den vid stranden, medan jag lastade på den återstoden af mitt lilla matförråd och samlade ett helt knyte fullt af de oskattbara pärlor och ädelstenar, som lågo kringströdda på marken. Komme jag någonsin ut i världen igen, så skulle de vara bra att ha, tänkte jag.

Sedan jag också yxat till ett par åror och ändtligen var i ordning, steg jag själf på flotten, lade mig på knä för att icke stöta emot hvalfvet, löste min farkost från land och anbefallde mig i Allahs beskydd.

Med god fart gled jag in genom klipp-porten, och strax därpå blef det alldeles mörkt omkring mig. Ingen ljusstråle kunde tränga in i det tusen meter höga berget, som reste sig öfver mitt hufvud, och dödstystnad rådde därinne, utom när den afbröts genom plaskandet af vattendropparna, som bildat sig af fukten på bergväggarna och då och då föllo ner i ån, eller af det dunsande ljud, som uppstod, när min flotte stötte emot något hörn i klippväggen. Ibland törnade äfven mitt hufvud mot ett utsprång eller mot hvalfvet, och jag måste lägga mig raklång på bräderna för att icke bli nedskuffad i vattnet. Ibland var åter grottegången så hög, att min uppsträckta arm icke kunde nå taket, och så vid, att jag bekvämt kunde ro.

En lång tid förflöt på detta sätt. Men att räkna den i dagar och nätter var mig omöjligt, eftersom min dag var alldeles lik min natt. Jag visste bara, att mitt lilla matförråd smälte ihop och tog slut, fastän jag icke åt utom när hungern blef outhärdlig, och sedan jag ätit upp min

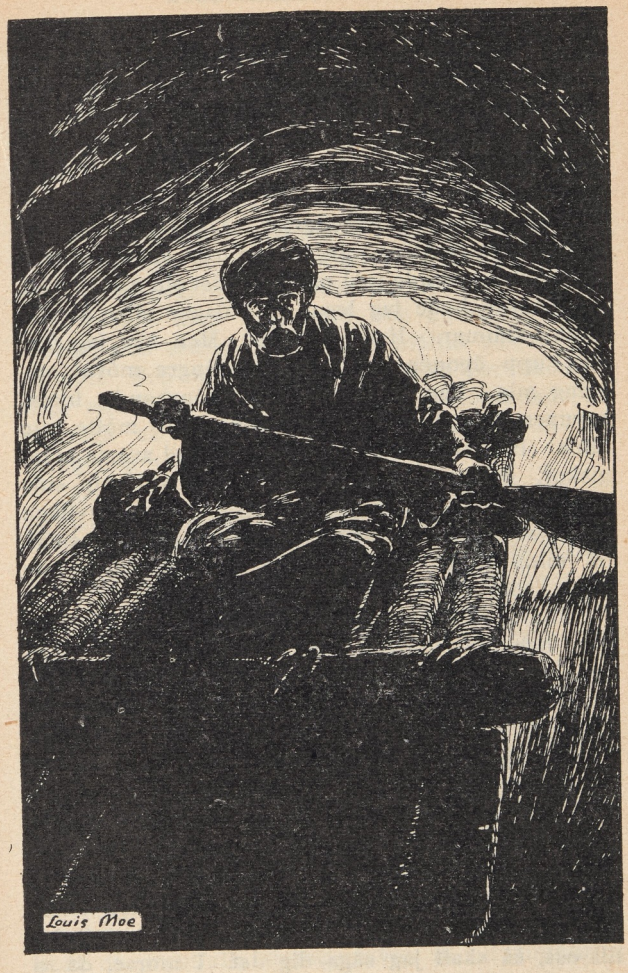

»Jag gled in genom klipp-porten.»

sista brödbit, varade mörkret ännu. Det tycktes mig, som om min färd redan räckt i åratal, och jag började tro, att denna underjordiska flod bildade ett band kring jorden. Förtviflan intog mig, och jag gnagde trävirket i flotten för att söka döfva hungerskvalen, hvilket dock icke lyckades. Till sist blef jag emellertid så svag, att jag låg orörligt utsträckt på min farkost, och en välgörande vanmakt beröfvade mig medvetandet om min olycka.

Kanske hade jag legat så i dagar eller kanske blott i timmar. Hvad vet jag? Men när jag åter slog upp ögonen, var det icke längre mörkt omkring mig. Jag hvilade på en grönskande, blombevuxen strand, och himlens blåa fäste mötte min blick. Bredvid mig sysslade en mängd svarta människor, och en af dem låg på knä vid min sida och höll tätt intill min mun en bägare, ur hvilken jag nyss måste ha druckit, ty jag kände vinsmak på mina läppar och förstod, att man gifvit mig något, som väckt mig ur vanmakten.

Förvånad reste jag mig upp, hälsade mina räddare och öfverhopade dem med tacksägelser. Men de förstodo icke mitt språk, logo endast och bevisade sitt vänskapliga sinnelag genom tecken och åtbörder.

Jag var likväl så glad öfver min räddning, att jag icke ville tänka på något annat, förrän jag prisat Allah, och så föll jag på knä och lofsjöng honom på mitt eget tungomål. Men då jag reste mig upp igen, trädde en af de svarte fram till mig.

— Jag förstår ditt språk, sade han, och eftersom jag ser, att du icke vet, hur du kommit hit till oss, så skall jag säga dig det. I morse, då vi kommo hit för att så och plöja på fälten, fingo

vi se dig flyta ut ur det höga berget där borta, hvarur ån rinner fram. Vi märkte, att du låg i vanmakt, skyndade ut i vattnet, drogo dig i land och väckte dig. Och här äro alla dina skatter välbehållna och orörda. Men säg oss nu, hur du kunnat komma hit på denna märkvärdiga väg!

Jag ville svara men kände mig alldeles för matt och bad dem därför först gifva mig något att äta.

Denna begäran blef strax uppfylld. Från alla håll räckte man mig bröd och annat matsäcksförråd, och aldrig hade någon måltid smakat mig så godt. Men så fort jag ätit mig mätt, berättade jag dem min historia, och de blefvo så förvånade, att ständiga utrop afbröto mitt tal, och skaran omkring mig växte oupphörligt.

— Det är det underbaraste vi hört, sade de, då negern, som kunde mitt språk, tolkade mina ord.

Och de ville ovillkorligen, att jag skulle begifva mig till deras kung och berätta alltsammans för honom, ty annars kunde han omöjligen tro det, för något så märkvärdigt hade ännu ingen hört talas om. De ledde fram två präktiga hästar, och på den första måste jag sätta mig upp, medan min flotte och mina skatter lastades på den andra. Och så gick tåget till hufvudstaden Serendyb, rakt mot det kungliga slottet. Efter mig hade jag allt skördefolket, som ökades med innevånarne från alla byar vi passerade, och när vi kommo in i staden, strömmade hela befolkningen till.

Utanför palatset stannade vi, och tjänare i dyrbara dräkter ledsagade mig på folkets begäran genom de praktfulla slottsgemaken in till konungen, som satt på sin tron.

Jag föll då ned framför honom och hälsade honom som sig borde.

— Hell dig, mäktige konung, som i din godhet tillåtit mig att komma inför dina ögon! Må dina dagar bli många och lyckliga!

Och konungen, som äfven förstod mitt språk, räckte mig sin hand och reste mig upp, hvarefter han bjöd mig sitta ner på en divan samt frågade efter mitt namn och hur jag kommit dit.

Då sade jag honom, att jag hette Sindbad med tillnamnet sjöfararen, som man gifvit mig på grund af mina många och märkvärdiga resor, berättade honom om mitt sista underbara äfventyr och måste sedan fortsätta att förtälja om allt, hvad jag upplefvat, ty han blef aldrig trött på att lyssna. Och när jag ändtligen slutade, befallde han sina skrifvare att med gyllene bokstäfver uppteckna allt, hvad jag sagt, så att det skulle bevaras åt eftervärlden.

Man hade emellertid burit in mina skatter, och när jag utbredde dem för konungen, blef han så hänryckt öfver deras sällsynthet och skönhet, att jag trodde, han upptändes af begär att äga dem, hvarför jag kastade mig till hans fötter och bad honom taga emot dem till tack för all den vänlighet, han visat mig.

Men han skakade leende på hufvudet.

— Nej, min vän, sade han, jag vill icke taga något från en man, öfver hvilken Allah så synbarligen håller sin skyddande hand. Han har gifvit dig dina rikedomar. Behåll du dem! Jag vill tvärtom öka dina skatter med en vacker gåfva.

Och han befallde sin skattmästare att gifva mig en rik skänk och inbjöd mig att dagligen gästa

hans hof och berätta vidare om mina äfventyr. Jag stannade också ganska länge hos den ädle konungen och gladde mig åt hans vänskap och nåd, men till sist greps jag af hemlängtan och tillkännagaf min önskan att resa tillbaka till Bagdad. Då lät konungen rusta ut ett skepp åt mig, och när jag var i ordning att fara, kallade han mig till sig, gaf mig ett bref till kalifen Harun al Raschid, hvilkens rykte nått fram till honom, och bad mig lämna det åt denne min härskare, tillika med en del skänker, som han låtit föra ombord på skeppet.

Jag tackade honom hjärtligt, gick ombord och seglade lyckligt till Balsora. Därefter lastade jag mina skatter och kungens af Serendyb skänker på kameler, och då jag slutligen anlände till Bagdad, gick jag genast upp till kalifen och framlämnade den storartade gåfvan, som bestod af de härligaste dyrbarheter.

Harun al Raschid betraktade dem, högeligen förvånad och förtjust. I synnerhet beundrade han en dryckesbägare, förfärdigad af en enda rubin, och hvilkens fotställning bestod af en knäböjande bågskytt, helt och hållet gjord af gediget guld. Men det värdefullaste af allt var ändå ett täcke, ganska alldagligt till sitt yttre, men som hade egenskapen att skydda den, som begagnade det, mot sjukdomar af alla slag.

Jag måste omständligt berätta kalifen om min resa och om konungens af Serendyb rikedomar och glänsande hof. Och när han slutligen afskedade mig, försäkrade han mig om sin nåd och förärade mig en vacker gåfva. Med denna begaf jag mig därefter hem och lofvade mig själf heligt och

allvarligt att aldrig mera gifva mig ut på äfventyr utan tillbringa mina återstående dagar i skötet af min familj. Jag var ju icke längre någon yngling och hade samlat nog med erfarenheter och rikedomar, för att min ärelystnad skulle vara tillfredsställd.

Men vårt öde ligger icke i vår egen hand, och ännu en resa skulle jag få göra. Vilja ni äfven höra historien om denna, så välkomna i morgon!

Härmed var gästabudet till ända. Sindbad bäraren begåfvades som vanligt med hundra sekiner, och nästa dag samlades han och de andra gästerna åter kring sin vördnadsvärde berättare för att med otålighet afhöra slutet på hans historia.

Min sjunde och sista resa,

sade Sindbad sjöfararen, sedan måltiden var öfver och musiken tystnat, gaf jag mig icke ut på af egen drift.

Jag satt en dag i mitt hus och åt och skämtade med mina vänner, som vi gjort nu, då plötsligt Giafar, kalifen Harun al Raschids storvisir, trädde in i salen, hälsade från sin herre och befallde mig att genast följa med till honom.

Hvad var att göra? Jag var iklädd högtidsdräkt, så jag kunde gå, som jag gick och stod, och lydde därför strax, ehuru jag nog anade oråd.

Så snart jag hunnit in i palatset till kalifen, kastade jag mig för hans fötter och frågade, hvad han önskade af mig.

— Min kära Sindbad, sade de rättrognas behärskare, i det han lät mig stiga upp, jag har låtit kalla dig för att be dig om en tjänst. De präk-

tiga skänker, som konungen af Serendyb skickat mig genom dig, kan jag icke låta förbli ogäldade. Jag har därför rustat ut ett skepp för att tillskicka honom mina gengåfvor, och jag har utsett dig att som mitt sändebud öfverföra dem, ty du har gjort dig förtjänt af denna nåd.

Vid dessa ord stod jag som slagen af åskan. Jag bäfvade vid tanken på ännu en resas farligheter, och djupt bugande bad jag kalifen att fordra hvad som helst af mig, blott icke att återigen utsätta mig för sådana förfärliga olyckor, som alltid tycktes förbundna med de färder, jag gaf mig ut på, och om hvilka han redan hört talas. Och slutligen omnämde jag det heliga löfte, jag afgifvit, att för alltid stanna hemma i min fädernestad.

Allt detta gjorde dock icke något intryck på kalifen. Han bara log och sade, att han i kraft af sin makt och myndighet löste mig från mitt löfte. Det beslut, han en gång fattat, ville han icke ändra, och resan till Serendyb behöfde ju hvarken bli så farlig eller så besvärlig som en handelsresa.

Att spjärna emot tjänade således till ingenting. Jag gick hem och beställde om mitt hus, och redan dagen därpå väntade kamelerna utanför min port för att föra mig till Balsora, och en budbärare från kalifen lämnade mig hans bref till konungen af Serendyb jämte ett tusen sekiner till bestridande af reseomkostnaderna. Med vemod gaf jag mig i väg, ty jag var rädd att aldrig mera få se mitt kära Bagdad, och ännu mera beklämd blef jag, då jag steg ombord på skeppet i Balsora och skulle anförtro mig åt hafvet, som så ofta visat sig förrädiskt emot mig.

Men hela bortresan gick utomordentligt lyck-

ligt. Hvarken stormar, klippor eller hafsströmmar lade hinder i vår väg, och snart ankrade vi i hufvudstaden Serendyb. Jag lämnade skeppet tillsammans med alla mina tjänare och följesvenner, som buro skänkerna till konungen, men själf gick jag främst och kastade mig ned inför landets härskare, som väntade mig i tronsalen.

— Nådigste och stormäktigste konung! sade jag. Min herre, kalifen i Bagdad, låter tusenfaldt hälsa Er och har sändt mig hit för att tacka Er för Edert bref och Edra vängåfvor och ber Er som bevis på sin vänskap emottaga dessa skänker.

Därmed öfverlämnade jag till honom alla de kostbara dräkter, smycken och andra dyrbarheter, som jag fört med mig, och han syntes på det högsta belåten, öfverhopade mig med gåfvor och nådebevis och sade mig, hur glad han var att återse mig. Fester och lustbarheter tillställdes mig till ära, och när jag slutligen bad att få anträda återfärden, skänkte konungen mig en lysande guldbroderad hedersdräkt och ledsagade mig själf ner till skeppet.

Hade jag varit orolig på bortresan, så var jag nu betydligt lugnare och gladare till mods, då det bar hemåt igen. Väder och vind voro fortfarande gynnsamma, och en dag hade jag just räknat ut, att vi inom en vecka skulle vara tillbaka i Balsora, då utkiken i masttoppen plötsligt utropade:

— En seglare i väster!

Kaptenen riktade sin uppmärksamhet åt det utpekade föremålet men rynkade snart ögonbrynen.

— Det är en kapare, sade han. Vi måste försvara oss.

Om en stund blef också det annalkande farty-

gets blodröda flagga synlig för oss alla, ty sjöröfvareskeppet seglade snabbare än vi, och en timme därefter äntrade dess besättning vårt skepp. Det blef en het strid. Vi försvarade oss tappert mot våra fiender, och många af dem måste färga vårt däck med sitt blod. Men de voro tre gånger så manstarka som vi, och slutligen måste de kvarlefvande af oss ge sig på nåd och onåd, ty sjöröfvarne voro flera om en, rusade på oss bakifrån och bundo våra händer och fötter.

I början tänkte vi, att de ämnade döda oss, men det dröjde icke länge, innan vi fingo se, att de hade förståndigare planer. Redan efter ett par dagar gingo de in till en sjöstad, i hvilken jag aldrig hade varit, och sedan de plundrat oss på alla våra ägodelar, föste de oss i land och förde oss till ett torg för att säljas som slafvar.

Man trängde sig omkring oss, kände på våra armar och ben, som om vi varit djur, titade på våra tänder, undersökte våra muskler och läto oss hoppa och springa för att se, hvad vi dugde till. Så började de bjuda, den ene högre än den andre, och mina kamrater såldes alla före mig, ty de voro yngre och utgjorde följaktligen en bättre vara.

Slutligen blef då också jag bortslumpad till en gammal elfenbenshandlare, som tog mig med sig hem, klädde mig som slaf och gaf mig mat och vänlig omvårdnad, så att jag snart hämtade mig från de svåra lidanden, jag genomgått hos sjöröfvarne.

När han såg, att jag var fullkomligt kry, kallade han mig till sig och frågade, om jag kunde något yrke. Jag svarade, att jag varit köpman

»Det blef en het strid.»

och icke någon handtverkare. Men då blef han bekymrad och lutade hufvudet i handen som för att utgrunda, hvad han i all världen skulle göra med mig.

— Nå, sade han, kan du handtera pil och båge då?

— Ja, svarade jag, det kan jag.

Jag hade nämligen i min ungdom öfvat mig mycket med detta vapen och hunnit till en rätt stor skicklighet.

Då blef han glad igen, tog ner en båge och ett koger med pilar från väggen, gaf mig dem och bad mig att följa sig ut på gården, där en tam elefant stod och trampade. Vi satte oss båda upp på hans breda rygg, och så bar det af till den djupa skogen, som låg flera mil från staden. Sedan vi kommit ganska långt in, stannade köpmannen vid ett stort träd och befallde mig att klättra upp i det.

— Sitt nu här och vakta! sade han. I skymningen och i gryningen bruka en hel massa elefanter draga här förbi för att komma ner till skogsgölen och släcka sin törst eller sällskapa på den gröna slätten däromkring. Skjut då på dem, och lyckas du fälla någon, så skynda dig hem, och säg mig till!

Efter att ha gifvit mig detta uppdrag räckte han mig en liten matsäckspåse, som han fört med sig, och trafvade så tillbaka till staden på sin tama elefant.

Men jag satt lydigt kvar i trädet och väntade. Så länge det var dager, såg jag icke skymten af en elefant, och natten bröt in, utan att någonting störde mig i min ensamhet. Jag lutade mig mot de breda trädgrenarna och fick då och då njuta

en smula sömn, men så fort det började ljusna, var jag klarvaken, och strax därefter hörde jag dånet och trampet af hundratals väldiga fötter.

Nu var jag säker på, att de skulle komma, och satt till reds med bågen spänd. Länge dröjde det heller icke, innan jag fick se dem. De marscherade fram i en lång rad, ståtliga och imponerande, med svängande snablar och då och då uppgifvande ett starkt trumpetande, som genast fick svar från flera håll. De togo vägen rakt under mitt träd, och jag kände mig uppfylld af en sådan respekt för dem, att jag icke genast fick mod att skjuta utan lät tre eller fyra gå mig förbi.

Till sist flög i alla fall min pil, och den förfelade icke sitt mål, men den träffade elefantens hud var så hård, att han knappast märkte det, han vände inte en gång på hufvudet. Nästa försök fick icke något bättre resultat och icke heller det därpå följande. Då blef jag förargad, föresatte mig att taga sikte på ömtåligare ställen, och när så åter en elefant passerade förbi, tog jag märke på hans öga och skötaf.

Pilen träffade rätt och gick rakt in i hjärnan, så att djuret störtade till marken med ett stönande och dog på fläcken. Men när de andra elefanterna sågo sin kamrat falla, började de trumpeta, tittade sig omkring för att upptäcka fridstöraren och skingrade sig därefter hastigt, under det de med stort brak trampade ned småskogen rundt omkring.

Men jag var nöjd med mitt skott, klef ned från trädet och skyndade mig hem för att berätta min bedrift för min herre. Denne blef också mycket belåten, och vi följdes åt tillbaka till sko-

gen, där vi gräfde ner den skjutna elefanten för att, sedan kroppen multnat, kunna taga reda på de dyrbara betarna, föra dem till staden och sälja dem.

Efter den stunden steg jag allt högre och högre i min herres gunst, ty nästan dagligen sköt jag en ny elefant, och till belöning för all den nytta, jag gjorde, behandlades jag mera som en medlem af familjen än som en köpt slaf.

Så gingo ett par månader. Men elefanterna hade blifvit misstänksamma af sig. Ibland trodde jag, att de sett mig, ty fastän jag dolde mig mycket väl i löfverket, tittade de åt det håll, där jag satt, och trumpetade hotande emot mig. Dessutom togo de andra vägar, när de gingo ner till skogsgölen, så att jag oupphörligt måste söka mig nya träd till bakhåll, och de bökade ofta i jorden, där vi gräft ner deras bröder, liksom ville de se, hvad vi gjort med dem. Det såg ut, som om de allt mera förlorade tålamodet med mig, och en dag, då jag satt högt uppe i en ceder och väntade på, att de skulle gå förbi, stannade de som på öfverenskommelse alldeles inunder mig, reste på en gång upp snablarna och trumpetade, så det genljöd i hela skogen.

Sedan började de trampa och böka upp marken kring trädstammen, fläktade med öronen och tittade argt på mig med sina små ögon. Men jag blef så förskräckt, att jag tappade både koger och båge, och väl var det, ty hade jag skjutit någon nu, skulle det nog varit ute med mig med detsamma. Då de märkte, att jag var obeväpnad, föreföll det emellertid, som om de blidkats en smula, ty de slutade med att väsnas och lutade

sina hufvuden ihop, som om de rådslagit om viktiga ting.

Slutligen var rådplägningen öfver. Den största elefanten skilde sig från de öfriga, slog sin snabel om stammen till mitt träd, och med ett ryck drog han upp det med rötterna och lät det brakande falla till jorden. Lyckligtvis föll det icke åt den sida, där jag satt, ty då skulle jag ofelbart slagit ihjäl mig, hvaremot jag nu endast fick några skråmor. Men räddad var jag ändå icke, ty i samma ögonblick närmade sig den stora elefanten, som väl visste, hvar han hade mig, slängde snabeln omkring mitt lif och lyfte upp mig.

Jag trodde, att hans nästa bestyr skulle bli att slunga mig i marken och trampa på mig, men till min häpnad satte han mig helt varligt på sin rygg och började marschera framåt, följd af alla sina kamrater.

— Godt, tänkte jag, man spar väl mitt aflifvande till ett högtidligt tillfälle.

Och jag darrade af ångest, där jag satt på min höga plats, prisgifven som ett maktlöst litet kryp åt mina herrars godtycke.

Ungefär en timme skredo vi fram på detta sätt, men då började det ljusna i skogen, och vi kommo ut på en stor slätt, där en oerhörd mängd betar och ben efter döda elefanter lågo hopade på hvarandra.

Tydligen var detta hela det stora elefantfolkets begrafningsplats.

Då vi hunnit midt fram på slätten, stannade den väldiga elefanten, kastade upp sin snabel på ryggen, lyfte försiktigt ner mig och satte upp mig på den största af benhögarna. Sedan gjorde han

»Elefanten drog upp trädet med rötterna.»

helt om och marscherade bort igen, alltjämt följd af alla de andra elefanterna, som också svängt om sina oviga kroppar och i god tågordning lunkade efter honom in i skogen.

Och där satt jag på min hög och funderade. Men plötsligt slog det mig som en blixt, hvad meningen var. De kloka djuren hade upptäckt, hvarför jag dödat deras kamrater, och att det icke var något annat än deras betar, jag ville åt. Därför hade de tänkt som så, att om de visade mig ett sätt att få hvad jag önska-

de utan att döda dem, skulle de sedan få vara i fred.

När jag såg mig omkring, förstod jag också, att hvarken min herre eller jag vidare behöfde jaga några elefanter i hela vårt lif. Här hade vi bara att plocka och plocka, ty här fanns elfenben för oräkneliga tunnor guld.

Med andan i halsen sprang jag hem och berättade om mitt fynd. Och min herre blef så hjärteglad, att han genast gaf mig friheten och lofvade att ärligt dela skatten med mig, ty han blef ju ändå en stormrik man. Därpå gick han tvärt ut i staden, skaffade sig femhundra elefanter med lika många förare och bad mig ledsaga hela skaran ut till elfenbenshögarna i skogen. Där lastades de dyrbara varorna på de stora djuren och fördes hem till min forne herres magasiner, hvarest de oerhörda skatterna ärligt delades mellan honom och mig.

Jag sålde emellertid snart min andel för sex millioner sekiner, köpte mig ett skepp för att hemforsla mina guldtunnor, tackade min vän elfenbenshandlaren för all hans godhet och begaf mig till mit' fädernesland, flerdubbelt rikare än förut.

Utan några olyckor kom jag också till Bagdad med mina skatter, och sedan jag hvilat en natt i mitt hem, gick jag upp till kalifen Harun al Raschid och redogjorde för mitt uppdrag.

Han tog emot mig med de största nådebevisningar och åhörde min berättelse med stor uppmärksamhet.

— Det gläder mig att se dig igen, min kära Sindbad, sade han, då han fått kännedom om alla mina äfventyr, ty när du dröjde så länge borta,

började jag bli rädd, att jag verkligen skickat ut dig till nya olyckor, som kanske blifvit mera ödesdigra än de förra. Men när du nu lyckligen kommit tillbaka, så lofvar jag dig att aldrig mera tvinga dig ut på resor utan tillönskar dig i stället att i lugn och ro få njuta frukterna af dina mödor och erfarenheter, ty efter så många lidanden förtjänar man också fröjder.

*

Med dessa ord slutade Sindbad sjöfararen berättelsen om sina sju resor och vände sig därefter med ett leende till Sindbad bäraren.

— Nå, min vän, sade han, afundas du mig ännu?

Då föll bäraren ned för hans fötter och kysste hans hand.

— Nej, herre, sade han, kalifen sade sant. Genom stora lidanden har du förtjänt stora fröjder.

Men Sindbad sjöfararen lyfte upp honom och bad honom sitta ner bredvid sig, kallade honom broder och sade, att han alltid skulle vara hans vän, ty han hade lefvat med i berättelsen om hans äfventyr, sörjt vid hans olyckor och gladt sig åt hans lycka. De kände sålunda hvarandra, som om de lefvat tillsammans, och Sindbad sjöfararens hus och hjärta stodo därför alltid öppna för Sindbad bäraren.

Hassan repslagare.

Två förmögna män, Saad och Saadi, hvilka båda voro bosatta i Bagdad, hade länge varit mycket goda vänner. De brukade hvarje dag göra långa promenader tillsamman och resonnerade då om all världens ting.

För det mesta stämde deras åsikter väl öfverens, men det fanns en sak, hvari de aldrig kunde bli af samma mening, hur mycket de än talade om den och skärskådade den från alla synpunkter.

Saadi, som var oerhördt rik, trodde nämligen, att man aldrig kunde vara riktigt lycklig utan penningar, med hvilka man var i stånd att tillfredsställa alla sina önskningar, och ansåg, att fattigt

folks olycka egentligen kom sig däraf, att de icke förmådde skaffa sig en tillräckligt stor penningsumma för att sätta fart på sina affärer.

Men Saad, som visserligen var välbergad, men alls icke i besittning af någon öfverflödig rikedom, påstod, att lyckan icke så där ofelbart berodde på och härledde sig från pengar. Första upphofvet till en människas framgång kunde mycket lätt förskrifva sig från något helt annat, en visad vänlighet, ett fintligt påhitt eller tusen andra orsaker.

Så tvistade de med hvarandra utan att någondera ville gifva med sig en hårsmån. En dag, när de återigen voro inne på detta outslitliga ämne, gingo de förbi en repslagareverkstad, som de flera gånger förut lagt märke till under sina promenader, och där en man vid namn Hassan stod från morgon till kväll och arbetade i sitt anletes svett.

— Se bara på den där stackars Hassan, sade Saadi och pekade på repslagaren. Hur hårdt han än arbetar, ser han lika fattig ut ändå. Men hade han en tillräckligt stor summa pengar att börja med, så att han kunde köpa in varulager och aflöna gesäller och lärgossar, så skulle han nog snart bli en rik man.

Då log Saad.

— Du är rik, svarade han. Ge honom du en summa pengar, så få vi väl se, om du har rätt!

— Godt, det skall jag göra, sade Saadi.

Och de båda vännerna närmade sig Hassans bod och slogo sig i språk med honom. De frågade, hurudana hans omständigheter voro, och om han var nöjd med sin lott.

Ja, Hassan tillstod, att han var mycket fattig. Hur han än trälade och sparade, ville hans förtjänst knappast förslå till det nödvändigaste, ty han hade hustru och fem barn, af hvilka intet ännu kunde hjälpa till med att försörja sig. Men han var vid godt mod, ty hans hustru var en duktig och ömhjärtad kvinna, och när han kom hem om kvällarna, och barnen stojade omkring honom af glädje, ryckte honom i kläderna och kröpo upp i hans knä, tyckte han ändå, att hans låga kammare var ganska ljus och lifvet värdt att lefvas. Man fick försöka att inte lägga bekymren så hårdt på sig, för

man kunde ju i alla fall inte göra något annat än att taga dagen som den kom.

— Nå, men hur tror du det skulle vara, om någon god vän skänkte dig två hundra sekiner att därmed hjälpa upp din ställning? frågade Saadi. Tror du, att du skulle kunna komma upp dig i världen genom det handtaget, så att du blefve lika välbergad som de förnämsta repslagarne här i Bagdad?

Hassan såg misstroget på Saadi och undrade, hvad han kunde mena. Skämtade han, eller hade han något allvar med sin fråga?

— Ja herre, svarade han emellertid, om en sådan lycka hände mig, tror jag nog jag skulle laga, att jag inom ett år vore den rikaste repslagaren i hela sta'n.

Då stack Saadi handen i fickan, drog upp en späckad penningpung och lade den i Hassans hand.

— Här har du då två hundra sekiner, sade han. Låt nu se, att du använder dem väl, så att det blir välsignelse med min gåfva! Om en tid komma vi hit igen och höra oss för, hur du har det.

Därmed gingo de båda vännerna sin väg, följda af Hassans tacksägelser och utrop af glädje.

Den fattige repslagaren var alldeles yr af hänryckning öfver sin lycka. Han stängde genast sin verkstad, ty det var honom omöjligt att arbeta ordentligt, när han bara tänkte på, hvad han skulle göra med sina pengar. Ute i fria luften skulle han fundera bättre. Och så gick han omkring på gatorna, tills han hade sin plan klar och satte den i verket.

Tio sekiner tog han af för att köpa förråder nere vid hamnen, och de öfriga hundranittio lin-

dade han omsorgsfullt in i ett tygstycke och gömde dem så i vecken på sin turban.

Sedan han skaffat sig så mycket hampa, som fyra karlar och han själf kunde bära, och stufvat in den i verkstaden, tyckte han också, att han kunde vara nöjd med sin dag och beslöt att gå hem. Men för att fira den glada händelsen tog han en omväg till torget och köpte ett duktigt stycke vackert kött. Och han gick och småskrattade för sig själf, när han tänkte på, hvilka stora ögon hans hustru skulle göra, när hon fick se det. Men han skulle bara säga:

— Se här, min gumma, stek och koka! Nu ska vi lefva lika godt som själfva sultanen!

Just som han gick och tänkte det där och blef rak i ryggen af pur stolthet, kom det en stor gam flygande, sköt rakt ned öfver honom, slog sina klor i hans köttstycke och ville flyga bort med det.

Men Hassan hade inte lust att förlora sitt präktiga kött. Han höll i af alla krafter, och hur mycket den uthungrade fågeln än ruskade i det, lyckades han inte kapa åt sig den utsedda läckerbiten. Under den häftiga striden råkade emellertid Hassan att tappa sin turban med alla guldmynten i, och gamen, som tyckte, att någonting skulle han ha, var inte sen att nappa åt sig den.

Och borta var han med både turbanen och sekinerna.

Den stackars repslagaren utstötte ett gällt skri, och folket på torget skrek med för att göra gamen rädd och få honom att släppa sitt byte. Men det var förgäfves. Han var redan så långt därifrån, att man knappt kunde se honom, och snart var han alldeles försvunnen.

Då började Hassan klaga och jämra sig öfver sitt hårda öde, berättade, att han haft en stor penningsumma gömd i turbanen, och tänkte, att han åtminstone skulle få en smula tröst af de kringstående. Men vare sig de trodde honom eller inte, så bara skrattade de åt honom.

— Hvem har någonsin hört, sade de, att man brukar gömma skatter i sin turban?

Den stackars Hassan skyndade sig bort för att undkomma deras speglosor och hade ingenting annat att göra än att köpa sig en ny turban för sina sista pengar. Hela hans behållning af den frikostiga gåfvan var således hampan, köttstycket och turbanen, och hans grämelse var stor, i synnerhet som han var orolig för, hvad Saadi skulle säga, ty denne skulle kanske inte tro på hans berättelse utan hålla honom för en lögnare.

När han kom hem till sin hustru och talade om,

hvad som händt honom, blef också hon mycket ledsen, och de satte sig att gråta och jämra sig i kapp. Men efter några dagar tröttnade de på den sysselsättningen. Hassan gladde sig åter åt sina barn och sitt hem, tog med friska tag uti med sitt arbete och sträfvade som förut, från det solen gick upp, till den gick ner.

Det enda, som ibland fördystrade honom, var tanken på, att Saadi skulle komma och fordra räkenskap för pengarna. Och en vacker dag såg han också både Saadi och Saad komma framåt gatan och styra rakt mot hans bod.

Saadi rynkade ögonbrynen, så fort han fick se honom. Hvarken boden eller Hassans utseende föreföll honom lofvande. Så när som på den nya turbanen såg repslagaren lika fattig ut som förut, och lika torftigt var det omkring honom.

Men Saad log.

— Hvad var det jag sade dig, Saadi? sade han. Dina pengar tyckas inte ha varit till mycken nytta.

Då blef Saadi ännu mera förargad och började strängt förhöra Hassan om, hvar han gjort af pengarna. Och denne stod först ödmjuk och försagd, men som han hade ett godt samvete, berättade han så omständligt och noga han kunde om den olyckshändelse, för hvilken han varit utsatt.

— Å prat, skrek Saadi. Försök inte att inbilla mig sådana där dumheter! Aldrig i mitt lif har jag hört, att gamar tycka om att stjäla turbaner. Nej, var nu uppriktig och bekänn, att du gjort dig glada dagar med sekinerna, så länge de räckte!

Hassan bedyrade sin oskuld, men Saadi ville ändå inte tro honom. Då blandade sig emellertid Saad i samtalet och tog Hassan i försvar genom

att berätta åtskilliga märkvärdiga historier, som han hade hört om gamar. Och till sist blef Saadi lugnare, ehuru han icke ville återtaga sina påståenden och erkänna sig besegrad af det prof, hvarpå de satt Hassan.

Han stack handen i fickan och tog upp en ny börs med guldmynt.

— Nå, sade han till Saad, vi skola inte tvista längre om den saken. Men ett enstaka exempel kan inte kullkasta min åsikt om penningens makt. Jag vill ännu en gång göra ett försök med Hassan.

Därpå vände han sig till repslagaren.

— Se här, min vän, sade han till denne, här har du återigen två hundra sekiner. Men använd dem nu bättre än de förra, ty bli inte heller de till någon nytta, så kan du inte räkna på något mer. Till och med min frikostighet har sina gränser.

Hassan öfverhopade honom med välsignelser, lofvade allt hvad han begärde, och när de båda vännerna gått, började han noga öfverlägga med sig själf, hvar han skulle gömma pengarna, ty nu hade han ingen lust att anförtro dem åt turbanen. Säkrare skulle det vara. Han var till och med så försiktig, att han inte nämde ett ord om tilldragelsen åt sin hustru, då han kom hem på kvällen, ty han var rädd för hennes pratsjuka. Därför måste han också hitta på ett gömställe för pengarna, där det både för henne och andra var rakt omöjligt att få tag i dem. Och slutligen funderade han då ut ett, som han tänkte skulle bli riktigt bra.

Uppe på en hylla i deras kammare stod en gammal lerkruka, fylld med kli, som aldrig användes till

någonting, och som stått där orörd i många, många år. När hustrun och barnen ett ögonblick voro ute, drog han upp penningpungen, tog undan tio sekiner och gräfde sedan ner pungen på bottnen af krukan, så att allt kliet låg öfver den.

Nu kunde inte pengarna vara bättre gömda, tyckte han. Och så lade han sig lugnt att sofva, steg upp tidigt följande morgon, gick till hamnen och köpte hampa för de tio sekinerna, som han tagit undan och satt sedan hela dagen glad och belåten vid sitt arbete.

Men under tiden gick hans hustru och sysslade i hemmet, och bäst det var, hörde hon det ropas från gatan:

— Kom och köp såpa! Köp såpa! Vacker såpa!

Då påminde hon sig, att hon mycket väl behöfde litet såpa, ty hon var alldeles utan. Men hon hade inga pengar och stod just och grubblade på, hur hon skulle bära sig åt, då hon plötsligt fick se krukan uppe på hyllan.

Hvarför skulle den stå där och skräpa till ingen nytta? Hon tog den i handen, ställde

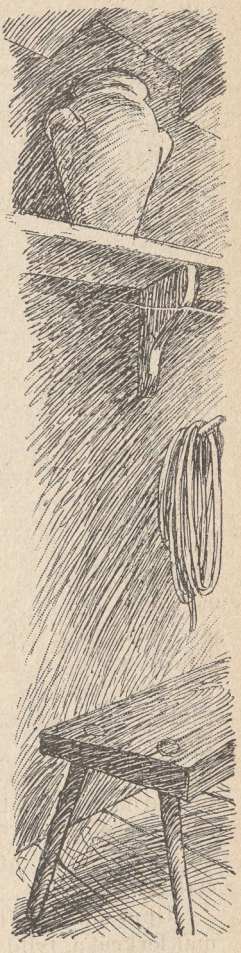

sig på dörrtröskeln och ropade till sig såphandlaren för att försöka göra affärer med honom. Och det lyckades verkligen. Han gaf henne ett stort stycke såpa för den gamla lerkrukan, och hon gick belåten in igen.

Det första Hassan gjorde, när han kom hem på aftonen, var emellertid att titta efter krukan, och när han saknade den, blef han alldeles hvit af förskräckelse.

— Hvar i all världen har du gjort af lerkrukan? skrek han till hustrun.

Men denna vände sig lugnt om och frågade, hvarför han tog vid sig så där. Och så berättade hon helt förnöjd om, hvilken god handel hon gjort, då hon bytt bort det gamla odugliga lerskrället mot en hel hop präktig såpa.

Då slog Hassan händerna öfver hufvudet och ref af sig sitt hår.

— Jo, det var en skön handel! skrek han. Ett stycke såpa för hundranittio sekiner! O, jag olycklige! O, jag eländige!

Och han började öfverhopa hustrun med förebråelser, under det han berättade om de två hundra guldmynten, som Saadi för andra gången gifvit honom.

Vid denna underrättelse blef också hustrun förtviflad samt grät och jämrade sig men skyllde hela olyckan på sin man, som icke haft förtroende för henne, och så grälade de och gräto hela den kvällen och de följande kvällarna med, tills de inte funno någon tröst i det längre. Hvad som skett kunde inte hjälpas. Såphandlaren fingo de icke tag i, hur mycket de än letade efter honom, och så måste de finna sig i sitt öde. Det tycktes vara

bestämdt i stjärnorna, att Hassan aldrig skulle bli annat än den fattige repslagaren.

Och så gaf han sig åter till freds. Hade han stått ut förut, kunde han väl göra det hädanefter också. Det värsta var att gå och vänta på Saad och Saadi och få lof att stå till ansvar igen.

Länge dröjde det heller inte, förrän han en eftermiddag såg de båda vännerna komma vandrande. I förskräckelsen tänkte han springa och gömma sig. Men han hann inte, ty de hade redan sett honom.

— God dag, sade Saadi. Hur gå affärerna? Nu har du väl fått det utmärkt?

Men han såg grym ut, ty han märkte nog, att det inte stod bättre till än förut.

Stackars Hassan gjorde sig så ödmjuk han kunde, berättade allting, som det var, hur hela hans hus stod öppet, så att det inte fanns en plats att gömma någonting på, och urskuldade sig, så godt han förmådde. Denna gång lät Saadi likväl icke blidka sig utan sade, att Hassan förtjänt sitt öde och kunde ha det, som han hade.

Medan Saad tyst hörde på, hur de andra pratade, hade han emellertid kastat sin blick på marken och varseblef där ett stycke bly, som han tog upp och vägde i handen.

— Min kära Hassan, sade han till repslagaren, du har haft otur med dina sekiner, som min vän Saadi skänkt dig. Nu skall jag på försök ge dig en annan present. Här har du ett blystycke, som låg föraktadt på marken. Kanske har det större lycka med sig.

Hassan smålog men tog i alla fall blybiten, tackade och stoppade den på sig.

Saadi däremot ryckte förargad på axlarna.

— Jaså, du tror, att din gamla blybit kan vara mera värd än mina fyra hundra sekiner! sade han till vännen.

— Det beror på. Människan spår, och Gud rår, svarade Saad.

Och så aflägsnade sig de båda vännerna, alltjämt tvistande om den sak, de icke kunde bli öfverens om.

Men Hassan var glad, att det fruktade besöket var öfver, satt vid sitt arbete, tills kvällen bröt in, gick så hem och talade om eftermiddagens händelse för sin hustru, åt sin aftonvard, lade sig och sof, bättre än han hade gjort på länge.

Efter ett par timmar blefvo likväl han och hans hustru väckta af en grannfru, som kom och knackade på.

Hennes man var fiskare och måste tidigt upp om morgnarna för att kasta ut sina nät. Men på kvällen hade han märkt, att det fattades ett stycke bly till tyngd i hans nät, och som det var för sent att få köpa något, hade han skickat ut sin hustru att fråga grannarna, om de inte händelsevis kunde stå honom till tjänst med hvad han behöfde. I en hel timme hade hon sprungit omkring utan att få, hvad hon begärde, och när hon så kom hem till sin man med oförrättadt ärende, måste hon räkna upp alla hon varit hos, för att han skulle se, att hon inte glömt någon. Men då befanns det, att hon inte varit hos Hassan, ty hos en sådan fattig stackare trodde hon sig aldrig kunna bli hjälpt. Mannen hade emellertid blifvit ond och skickat henne ut igen för att försöka äfven på sista stället, och nu var hon där för att höra, om

det till äfventyrs kunde hända, att de ändå hade något litet stycke bly.

Hassans hustru, som hon talat med, svarade just nej, då Hassan själf kom att tänka på Saads gåfva, sprang upp ur sängen och lämnade fiskarhustrun blybiten, glad åt att kunna göra sin granne en tjänst.

Kvinnan blef lika öfverraskad som förtjust, tackade hjärtligt och lofvade bedja sin man att till gengäld skänka Hassan all den fisk, som han fick i första notvarpet.

Detta gick fiskaren också in på, och frampå förmiddagen kom hans hustru in till Hassans hustru med en stor karp, som var nära en aln lång.

— Här har ni, hvad min man fick i första notvarpet, sade hon. Det är bara en enda fisk, men den heter duga, ska jag säga, så stor och fet och vacker är den. Och dessutom skulle jag hälsa och tacka så mycket för blyet. Det hade god tur med sig, för vi fick en faslig massa fisk.

Karpen var verkligen en riktigt grann fisk, och så snart den besökande gått, tog Hassans hustru och skar sönder den för att laga den till middagen och bereda sin man en öfverraskning med den sällsynta läckerheten. Men plötsligt stötte knifven mot något hårdt inuti fiskens mage, och hon såg någonting blänka och glänsa. Det var en stor rund klump, och när hon tagit ut den och tvättat den, glänste den ännu klarare.

— Nej se, en sådan vacker glasbit! sade hon och visade den för barnen.

Men det var alls ingen glasbit utan en den

allra största och härligaste karbunkel-sten, fastän hon inte förstod sig på det.

— Kasta bort den! sade hon åt barnen, när de hade sett på den. Ni kan skära er på den.

Men barnen voro så förtjusta i den, att de alls inte ville skiljas vid den utan lekte med den, ända tills det blef skymning och fadern kom hem. Till och med sedan det blifvit mörkt, och de sutto långt ifrån lampan i sin skumma vrå, kunde de inte släppa den ur händerna. De vredo och vände på den, och en af dem gjorde den märkvärdiga upptäckten, att om de höllo stenen i skuggan, så lyste den lika klart för det.

Då blef det förstås ett lif och ett kif. Allesamman ville de hålla stenen i skuggan och se, hur den sken alldeles för sig själf, och när de minsta och svagaste blefvo undanskuffade, skreko de, så att Hassan gång på gång måste säga till dem att vara tysta. För ett par ögonblick tego de också, men så började oväsendet på nytt, och till sist blef fadern ond och frågade, hvad de hade för sig.

Den äldsta kom då fram och berättade så ifrigt om den märkvärdiga leksaken, hur de fått den, och hvilka underbara egenskaper den hade, att Hassan själf blef nyfiken och tog stenen i handen. Men i samma stund måste äfven han ge till ett utrop af förvåning, ty hans hand upplystes så klart, som om han haft ett ljus i den.

Modern fick också lof att komma och se på undret, oeh föräldrar och barn roade sig nu tillsammans långt in på kvällen med stenen, och Hassan måste kommendera med tordönsstämma åt de små:

— Nu kan det vara nog! Marsch i säng med er!

»De vredo och vände på den.»

Barnen lydde och krŏpo snällt i sin syskonbädd, men de bara vände på sig och kunde inte sofva, ty stenen låg dem i tankarna.

Fadern lade den emellertid på spiselkransen, och slutligen gick också han till sängs och släckte lampan.

Men då han lade sig, frågade hustrun, hvarför han inte blåste ut lampan.

— Jag har ju redan gjort det! svarade Hassan.

— Det har du väl inte. Det är ju alldeles ljust, sade hustrun.

Och nu märkte Hassan, att hon hade rätt. Det var så ljust, som om lampan aldrig blifvit släckt, men ljuset kom inte från den utan från karbunkeln, som låg på spiselkransen och glänste och tindrade.

Det blef ny förundran och ny fröjd. Barnen, som icke somnat, sprungo upp ur sängen, dansade kring stenen och skreko och stojade, så att fadern icke var i stånd att tysta ner dem. Slutligen måste han ta den ena efter den andra i kalufsen och föra dem till bädden med sträng befallning att ligga stilla och inte störa grannarna midt i natten. Det hjälpte. Barnen somnade, och Hassan sade till sin hustru:

— Det var ändå en märkvärdig blybit! Tänk bara, hvad den redan har skaffat oss — en präktig fisk och lyse för vintern!

Så somnade äfven han in. Men vägg i vägg med dem bodde en rik köpman, som handlade med guld och juveler. Han hade sin sängkammare alldeles bredvid Hassans rum, och när barnen därinne stojade och bråkade midt i natten, väcktes

han af bullret, låg och lyssnade och väckte så också sin hustru.

— Hör, så det dansas och väsnas inne hos repslagarens! sade han. Där måste försiggå någonting ovanligt. Gå in i morgon, och hör efter, hvad det kan vara!

Hustrun lofvade att göra det, och så fort Hassan gått på morgonen, begaf hon sig in till grannens, pratade om hvarjehanda och frågade slutligen, hvad det varit för buller hos dem under natten.

— Å, sade repslagarehustrun, det var bara för den här glasbitens skull, som jag hittade i går i en fisk. Den lyser så märkvärdigt i mörkret, så man behöfver inte tända lampan, och barnen ha så roligt åt den, att de inte kunna hålla sig stilla.

Medan hon talade, hade hon tagit karbunkeln från spiselkransen och visade den för juvelerarefrun, som naturligtvis genast såg, att det inte var någon glasbit utan den vackraste ädelsten hon i sitt lif hade sett. Men hon var mycket knipslug och sade ingenting om den saken utan skrattade bara och frågade, om den var till salu.

— Den är väl egentligen ingenting värd, sade hon, men som jag har en likadan förut, så skulle jag kunna göra mig ett par ör-ringar, om jag fick köpa den.

Så bjöd hon några småmynt för stenen och låtsade sig inte alls vara angelägen. Repslagarhustrun tänkte också ge henne den, men när barnen hörde, att det var fråga om att sälja deras leksak, började de gråta och skrika och föra ett sådant oväsen, att deras mor hviskade till frun,

att det fick vara så länge, så skulle hon göra upp köpet litet senare, när barnen voro undan.

För att inte dyrka upp priset ville juvelhandlarens fru heller inte envisas utan gaf sig till tåls och lade blott repslagarehustrun på hjärtat att icke visa stenen för någon annan eller sälja bort den utan att underrätta henne. Sedan skyndade hon till sin man och berättade honom sin upptäckt, och juvelhandlaren blef genast så ifrig att göra upp affären, att han riktigt darrade af oro.

— Vi måste ha stenen, min gumma, till hvad pris som helst, sade han. För om det är, som du säger, så äger den inte sin like på hela jorden, och allt guld i Bagdad skulle inte förslå att betala den med. Men vi ska se till, att vi få den för godt pris. Gå in till dem i kväll igen, och bjud dem ett par sekiner för den! De äro fattiga, så de släppa den nog för en spottstyfver. Men nappa de inte på kroken, så bjud dem bara mer och mer!

När aftonen inbröt, gick således juvelerarefrun åter in till Hassans hustru och sade, att hon hade talat med sin man om stenen. Han tyckte det skulle vara lustigt nog att ha den, hade han sagt, och som barnen nu voro ute, kunde de ju afsluta handeln.

Men repslagarehustrun var litet betänksam.

— Det är ju ingen brådska, tyckte hon. Hassan kanske blir ond, om jag säljer den utan hans vetskap.

Detta uppskof var emellertid inte i köparinnans smak.

— Å, hvad är det värdt att vänta? sade hon helt ängsligt. Ni skall få tjugo sekiner för den.

»Hon berättade honom sin upptäckt.»

Men då drog repslagarhustrun öronen åt sig. Hon var inte så dum, att hon trodde, att någon ville ge tjugo sekiner för en vanlig glasbit.

— Å nej, jag väntar väl i alla fall, sade hon helt lugnt.

Och den andra gick på och bjöd henne först femtio sekiner och sedan sextio, sjuttio, åttio, ända till hundra utan att likväl få annat svar. Då kom Hassan, bäst som det var, och hans hustru vände sig genast till honom och talade om, hur gärna grannfrun ville köpa deras vackra sten.

— Hon har redan bjudit mig hundra guldmynt för den, sade hon. Men jag ville inte afgöra saken, förr än du kom hem, och nu kan du själf sälja den, om du har lust.

Hassan sneglade under lugg på juvelerarefrun och såg, hur hon brann af begär att få stenen.

— Jaså, är det på det viset! tänkte han. Och så tittade han helt lugnt i taket och hvälfde med ögonen.

— Hm, sade han, hundra sekiner för den ädelstenen! Det var just något, det!

Då blef köpmansfrun både kall och varm och bjöd tusen sekiner, så två tusen, så tjugo tusen, så femtio tusen.

Men Hassan skakade bara på hufvudet och stoppade tummarna i ärmhålen.

— Det är roligt att se, att ni sätter värde på stenen, sade han, och för gammal bekantskaps skull ska ni också få den, men inte under hundra tusen sekiner. Vill ni ge det, så var så god. Annars säljer jag den på annat håll och får mycket mera för den.

Frun vågade dock icke lofva en så stor sum-

»Där gick nu juveleraren och trampade.»

ma, innan hon frågat sin man, utan skyndade sig hem, det fortaste hon kunde, och tog honom med sig tillbaka, som han gick och stod, så att han själf skulle få göra upp handeln.

Och där gick nu juveleraren och trampade och bjöd åttiotusen och åttioettusen och åttiotvåtusen.

Men då blef Hassan ond, tog stenen och förklarade, att han skulle gå ut i staden med den, för han orkade inte längre höra på det där prutandet. Den skrufven tog, och i sitt hjärtas ångest gaf juveleraren med sig och lofvade Hassan allt, hvad han begärde.

Mer än två tusen sekiner kunde han emellertid inte lämna med detsamma. Men dagen därpå kom han med de nittioåtta tusen återstående, som han gått och lånat upp af alla sina släktingar och vänner i hela Bagdad.

Nu var Hassan så rik, att han kunnat lägga armarna i kors, om han velat, och ändå mått som pärla i guld och fått äta kött och dricka vin tillsammans med hustru och barn i hela sitt lif. Men det hade Hassan ingen håg till, för han var en frisk och duktig man, som icke tyckte om att ligga och lata sig.

Därför gick han till alla repslagare i Bagdad och talade vid dem, att de bara skulle arbeta för honom och icke sälja någonting själfva, så skulle de få det bra mycket bättre. All handeln med deras varor skötte han om. Och så byggde han stora, präktiga magasiner och salubodar, och alla, som ville ha repslageri-artiklar, måste de köpa af honom. På det viset skördade han en riklig vinst af de hundratusen sekinerna, som han lagt ner i sina företag, blef en af stadens förnämsta och ri-

kaste män och hette inte längre Hassan repslagare utan kallades med vördnad herr köpmannen Chogia Hassan Alhabbal. Det var alla hans namn och så titeln på köpet.

Efter en lång tids förlopp hände det sig så en dag, att de båda vännerna Saad och Saadi återigen voro ute och promenerade åt det håll, där Hassan haft sin repslagarverkstad och kommo öfverens om att göra honom ett besök, fastän de just icke väntade sig att få se hans ställning på något sätt förändrad. Men de gingo fram och tillbaka utan att finna boden, och slutligen frågade de en förbigående, hvart Hassan repslagare tagit vägen.

— Hassan repslagare, upprepade mannen fundersamt.

Det namnet kände han inte till, och ingen af de kringstående, som samlade sig på gatan, kände heller till det. Men slutligen var det en, som fick en idé.

— Kanske ni menar herr köpmannen Chogia Hassan Alhabbal? sade han. Han hade visst en bod här på gatan för ett par år sedan, men nu håller han inte till här utan i sitt palats, som ni ser därborta.

Och han visade de båda herrarne på en ståtlig, rikt utsirad byggnad, som reste sig ett stycke därifrån. Häpna undrade Saad och Saadi, om det verkligen kunde vara deras Hassan, man talade om, och fulla af nyfikenhet beslöto de öfvertyga sig om saken, begåfvo sig till det vackra palatset och bådo att få tala med herr köpmannen Chogia Hassan Alhabbal.

En slaf förde dem då in i en dyrbart inredd

sal, hvarefter han gick att anmäla deras besök, och de stodo ännu och tänkte öfver, hvad de skulle anföra för ursäkter inför palatsets herre, som säkert icke var den de sökte, då dörren öppnades, och en man, klädd i en praktfull dräkt, skyndade in, kysste deras kläder och omfamnade dem. Och den mannen var ingen annan än just deras Hassan repslagare.

Han berättade dem omständligt allt, hvad som händt honom, och tackade Saad med de varmaste glädjebetygelser för blybiten, som gjort hans lycka. Hade han bara vetat, hvar hans välgörare bott, skulle han nog för längesedan gått till honom för att visa sin erkänsla. Och äfven Saadi tackade han, ty hans mening hade ju varit lika god som Saads, fastän hans sekiner icke haft någon tur med sig.

Men Saadi smålog litet ironiskt för sig själf. Han hade svårt för att tro på historien om fisken och karbunkeln.

Emellertid var Hassan så förtjust att få se dem och bad dem så enträget att gästa hos honom, att de icke kunde neka att uppfylla hans bön. De präktigaste rum ställdes i ordning för deras räkning, de läckraste måltider dukades upp framför dem, och dagen därpå öfvertalade Hassan dem att också följa med honom ut till hans landtgård för att se hans hustru och barn och under några dagar njuta af den friska luften därute.

En gondol, sirad med vimplar och blomster girlander, väntade dem nere vid bryggan, och sedan de stigit i, foro de under skämt och glam uppför floden Tigris, tills de efter ett par timmars färd framkommo till landtgården. Den låg där så

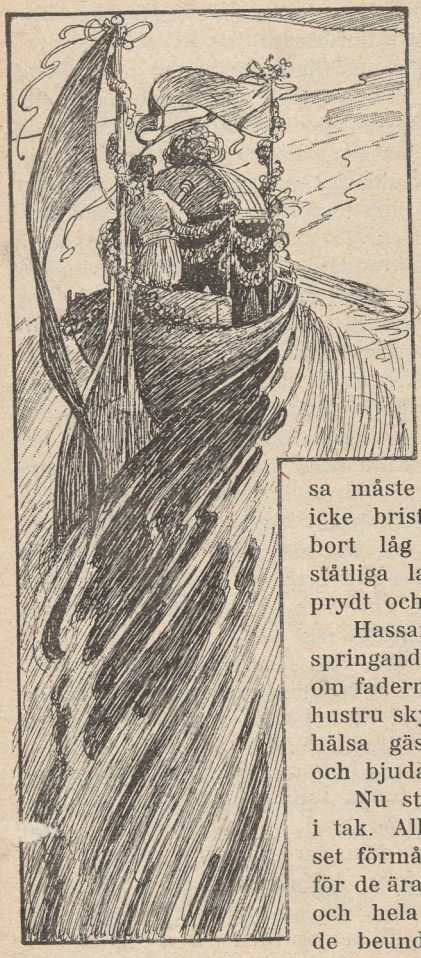

leende och vacker, att de aldrig sett något härligare. På ena sidan prunkade blomsterträdgården med sina sällsynta blommor och höga bladväxter. På den andra syntes fruktträdgården med de gyllene frukterna hängande så tungt på grenarna, att dessa måste stöttas för att icke brista. Och längst bort låg det nybyggda, ståtliga landthuset, tornprydt och flaggbehängdt.

Hassans barn kommo springande och kastade sig om faderns hals, och hans hustru skyndade ut för att hälsa gästerna välkomna och bjuda dem stiga in.

Nu stod glädjen högt i tak. Allt det bästa huset förmådde sattes fram för de ärade främlingarna, och hela dagarna måste de beundra och förvåna

sig öfver, hur präktigt Hassan hade det, och hur väl han förstått att inrätta allting åt sig.

När de så njutit af hans gästfrihet i åtskilliga dygn, skulle de omsider fara hem, och sedan de intagit den storartade afskedsmåltiden, satte de sig på landthusets tak för att en stund förfriska sig med frukter och vin, innan de i sin värds sällskap stego upp på de ädla persiska hästar, som han låtit sadla för återfärden.

Som de nu sutto där och med välbehag insögo de friska dofterna från trädgården och talade om ödets växlingar, kunde Saadi icke afhålla sig från att yttra sina innersta tankar.

— Min kära vän, sade han till Hassan, vi glädja oss af allt vårt hjärta åt din lycka, men säg oss nu i förtroende, om den ändå inte härleder sig från de fyrahundra sekinerna och inte från blystycket? Du hade väl ännu icke hunnit göra så stora affärer, då vi de två första gångerna kommo och hörde oss för, hur det gått dig, och därför ville du icke vara meddelsam. Bli nu inte ond på mig, men jag har så svårt att tro på allt det underbara, du berättat oss.

Hassan blef icke ond, men Saadis misstro sårade honom i alla fall rätt djupt, och han kände sig bedröfvad öfver att icke kunna bevisa sina ord på annat vis än genom försäkringar om sin sanningskärlek. Stämningen blef därför ganska tryckt, ända tills deras uppmärksamhet väcktes af skrik och oväsen i närheten.

Det var Hassans barn, som stojande sprungo hem ifrån skogen, de mindre trängande sig kring den äldste, som bar på ett underligt, rundt föremål.

— Titta ett sådant lustigt fågelbo vi ha hittat! ropade han, då de kommit närmare intill huset, och höll upp det runda föremålet mot sin far och hans gäster. Det är byggdt i en gammal turban.

Och för att riktigt visa sitt fynd sprungo de upp på taket till de tre herrarne.

Hassan tog fågelnästet, studsade och utbrast:

— Du store Allah, hvad ser jag! Om jag inte misstar mig, så är det ju min egen gamla turban, och då måste också de hundranittio sekinerna finnas kvar i den.

Han åtskilde kvistarna och riset, hvarmed turbanen konstrikt var omspunnen, och öppnade på vecken i tyget, som blifvit så urblekt och illa åtgånget af väder och vind, att ingen kunde tvifla på, att den i flera år varit utsatt för den fria luftens inverkan. Därpå plockade han ur fjädrarna och halmen, hvarmed boet var fylldt, och som genom sin egendomliga hoppackning nogsamt bevisade, att det hela icke kunde vara ett verk af människohänder. Slutligen vecklade han också upp turbanen.

Och se, då rullade alla sekinerna ut och dansade klingande omkring på bordet. Ingen enda fattades, när man räknade dem. De voro där alla hundranittio.

Saad och Saadi stodo stumma af förvåning men undersökte sedan själfva turbanen och måste erkänna, att något bedrägeri icke kunde komma ifråga, utan att det obestridligt måste ha varit en gam, som hopfogat detta underliga bo. En tydlig förlägenhet afspeglade sig i Saadis ansikte. Men han ville ändå icke tillstå sig alldeles besegrad. Uppgiften om, hvart de första två hundra sekinerna

tagit vägen, var nu bekräftad, men icke så historien om de sista två hundra. Det var ännu icke bevisadt, att det icke var med dem, som Hassan gjort sin lycka.

När han yttrade denna sin mening, blef emellertid Saad så ond öfver en slik envishet, att han steg upp och ville gå, men Hassan lugnade honom.

— Jag är så glad, sade han, öfver det bevis, himlen redan lämnat på sanningen af mina ord, att jag icke längre känner mig sårad. Saadi skall nog så småningom bli öfvertygad om min ärlighet, då han får tänka närmare på, hvad som skett.

Det hade nu blifvit tid att gifva sig af, och sedan de tagit afsked af Hassans hustru och barn, satte de sig upp på hästarna och anträdde sin resa till staden. Men dagen var solig och varm, och när de kommit halfvägs, voro de så trötta och törstiga, att de stannade vid ett litet värdshus och satte sig därutanför att hvila och intaga några förfriskningar.

Sedan de sörjt för sig själfva, tänkte de också på hästarna, som gnäggade strax bredvid dem, och Hassan tillsade ridknekten att gå till värden och skaffa dem korn. Men värden blef helt förlägen vid denna begäran, ty just den dagen hade hans förråd af korn tagit slut, och han hade heller inga grannar i närheten att låna något af.

— Vänta litet, sade han likväl efter ett ögonblick. Inne i vedboden har jag visst en gammal kruka med kli. Kanske det skulle stryka med, eftersom det inte finns något annat att bjuda på.

Och ridknekten fick bära ut krukan med kliet. Men när han slog ut det framför hästarna och

vände upp och ner på krukan, föll någonting klingande till marken.

— Hvad var det? undrade Saadi, och eftersom han satt helt nära, lutade han sig ner och tog upp det tappade föremålet.

Han vände det i handen och bara stirrade på det. Det var en tung läderbörs, och han satt där slagen af häpnad, ty han kände igen den. Den hade en gång varit hans.

Under tiden hade de andra också närmat sig, och när Hassan fick se börsen, skrek han till, utom sig af glädje:

— Det är min börs med de hundranittio sekinerna! Räkna bara! Det är min kruka och min börs!

Man öppnade börsen, guldmynten rullade ut, och de voro verkligen hundranittio. Hassan kallade nu ut värden för att få reda på, hvarifrån han fått krukan, och denne gjorde slut på det sista möjliga tvifvel, som kunde återstå. Han berättade nämligen, att han för ett par år sedan köpt det gamla lerkärlet af en såphandlare för att göra en god gärning, och att det stått bortglömdt sedan dess.

— Hvad säger du nu då, Saadi? frågade Saad triumferande, tror du ännu, att det blott och bart är penningen, som hjälper en människa fram här i världen?

Då blygdes Saadi, gick fram till Hassan, omfamnade honom och bad honom tusen gånger om förlåtelse för den orätt, han gjort honom. Och Hassan förlät honom gärna, ty han visste, att det är mänskligt att fela, och dessutom var han så glad, att han skulle ha förlåtit all världens syndare, om de kommit till honom.

Han köpte krukan af värdshusvärden och gömde den som ett kärt minne i hela sitt lif. De trehundraåttio sekinerna, som han återfått på ett så underbart sätt, lät han däremot utdela åt de fattiga, och deras historia talade han om för en hvar, som ville höra på. Och hvem ville inte det?

Men Saad, Saadi och Hassan voro från denna stund oskiljaktiga vänner, så länge de lefde.

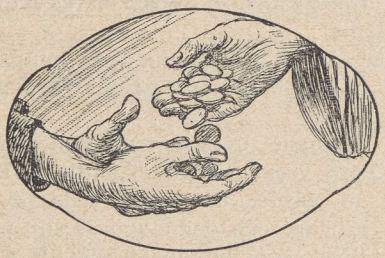

Ali Baba och de fyrtio röfvarne.

Uti en folkrik stad i Persien lefde en gång två bröder, Kassim och Ali Baba, som voro mycket fattiga, ty de hade ingenting ärft efter sina föräldrar.

Kassim, den äldste, blef dock snart rikt gift, hvaremot Ali Baba, som tagit sig en hustru lika fattig som han själf, fortfarande hade ytterst svårt att draga sig fram i världen, ty hans bror, som nu kunde ha hjälpt honom, var hård och ville icke ens kännas vid honom, sedan han själf blifvit förmögen och tyckte sig vara en framstående person. Hvarje dag måste Ali Baba bege sig till skogen med sina tre åsnor, lasta dem med den ved, han kunde hugga, och sedan sälja den i staden för att få något att lifnära sig med.

En morgon, då Ali Baba åter var i skogen och just höll på att lägga de hopbundna vedknipporna på åsnornas ryggar, hörde han ljudet af en mängd hästhofvar, som närmade sig, och snart såg han också en hel ryttareskara skymta fram och spränga rakt mot det ställe, där han befann sig. Af deras grymma utseende och de många vapen, de buro på sig, märkte han, att de voro röfvare, och för att rädda sig lämnade han åsnorna, som betade i småskogen, åt sitt öde och klättrade upp i när-

maste träd, där löfverket skyddade honom, och hvarifrån han kunde höra och se mycket bra.

Just som röfvarne nådde trädet, där Ali Baba satt, gjorde de halt och stego af. Ali Baba kunde nu räkna, att de icke voro färre än fyrtio stycken. Hvar och en betslade af sin häst, kastade ner kornsäcken, som han haft bakom sig, och allesammans lossade på sina ränslar, hvilka tycktes innehålla idel guld och silfver, så klingade det om dem. Den resligaste af männen, hvilken Ali Baba ansåg vara anföraren, gick därpå fram till en klippvägg, öfvervuxen af slingerväxter, och ropade:

— Sesam,* öppna dig!

Då öppnade sig klippan som en port, och alla röfvarne med sina tunga ränslar på axlarna gingo in. Sist gick anföraren, och porten slöt sig efter honom.

Ali Baba hade stor lust att stiga ner ur sitt träd, kasta sig upp på en af hästarna och fly till staden, men fruktan för att bli öfverraskad afhöll honom därifrån, och han beslöt att tills vidare stanna kvar i sitt gömställe. Slutligen öppnade sig klippan ånyo, och alla röfvarne trädde ut, nu med tomma ränslar. Anföraren gick som nyss sist, och när han väl var ute, vände han sig om och ropade:

— Sesam, slut dig!

Strax slöt sig porten, hvarefter röfvarne gjorde sina hästar i ordning, kastade sig i sadeln och redo i sporrsträck därifrån.

Så snart trakten åter var säker, steg Ali Baba ned från sin utkik, och naturligtvis var det första

* Sesam är namnet på ett österländskt sädesslag.

»Sesam, öppna dig!»

han gjorde att ställa sig framför klippan och pröfva makten af den hemlighetsfulla trollformel, han fått lära sig.

— Sesam, öppna dig! ropade han.

Och genast öppnade sig porten på vid gafvel.

Darrande af nyfikenhet trädde han in, och till sin öfverraskning befann han sig icke i en trång håla, som han väntat sig, utan i ett rymligt hvalf, som fick ljus och luft högt uppifrån genom någon öppning i klippan. Hvart han såg, möttes hans ögon af hopade skatter, köpmansvaror, såsom sidentyger, guldbrokad och dyrbara mattor samt praktfulla dryckeskärl, vapen och glänsande smycken. Hvad som mest slog an på honom var dock en massa prägladt guld och silfver, som dels var uppstapladt i blänkan-

de högar, dels låg förvaradt i lädersäckar eller penningpungar. Vid denna syn förstod han, att hålan icke kunde ha tjänat till förvarings- och gömställe åt röfvarne under blott några få år. Äfven deras förfäder måste under århundraden hållit på med att samla och hopa skatter för att få den fylld med sådana oerhörda rikedomar.

Nu betänkte han sig icke längre. Röfvadt gods var det ingen synd att taga ifrån röfvarne, sade han för sig själf, och han släpade ut en stor mängd af guldsäckarna, lastade dem på sina åsnor, öfvertäckte alltsammans med ris, och sedan han uttalat orden, som tillslöt klippdörren, begaf han sig skyndsamt hem till sin hustru, för hvilken han utbredde sina glänsande skatter och omtalade, hur han åtkommit dem.

Hustrun blef utom sig af förvåning och glädje, och när hon hämtat sig något, ville hon räkna guldmynten. Detta lyckades dock icke, ty det skulle utgjort flera dagars arbete, och när hon insåg det, ville hon åtminstone mäta dem. Men som de voro mycket fattiga, hade de ingenting i huset att mäta med, och hon sprang därför öfver till sin svägerska, Kassims hustru, för att låna ett vanligt fruktmått utan att likväl säga henne, hvartill hon skulle använda det, ty Ali Baba hade strängeligen förbjudit henne att för någon omtala hans äfventyr.

Svägerskan lämnade henne också måttet helt beredvilligt, men som hon var nyfiken på, hvad hennes släktingar, de fattiglapparna, kunde ha att mäta, så smetade hon litet deg i botten på måttet, i hopp att något af det uppmätta skulle fastna vid. Hennes uträkning slog heller icke fel. Då hon fick igen måttet och blifvit ensam, synade hon

det och såg till sin häpnad, att ett guldmynt klibbat fast vid degen.

På ögonblicket sprang hon till sin man och berättade den märkvärdiga upptäckten, hvarpå Kassim genast gick till sin bror för att taga reda på förhållandet.

— Hvad vill det säga, sade han till Ali Baba, att du hycklar och ger dig ut för att vara fattig, när du är mycket rikare än jag och inte en gång kan räkna dina pengar utan får lof att mäta dem med fruktmått?

Ali Baba blef ledsen, när han erfor, hur hans hustru i sin ifver och sitt oförstånd blottställt deras hemlighet genom att låna måttet. Men när misstankarna nu en gång voro väckta, tyckte han det kunde vara så godt att berätta alltsammans för sin bror med villkor, att denne skulle hemlighålla saken. Rikedomarna räckte ju mer än väl till ändå, äfven om de delade dem. Och så talade han om för brodern, både hvar klippväggen var belägen, och hvad det var för ord, som öppnade den, och de kommo öfverens om att dagen därpå följas åt för att hämta nya skatter.

Men Kassim tänkte för sig själf, att om han ginge ensam, skulle han kunna komma åt mycket mer af rikedomarna, än om Ali Baba vore med. Därför underrättade han honom nästa morgon om, att han måste resa bort i ett angeläget ärende, så att besöket i hålan fick uppskjutas till en annan dag, men begaf sig strax därpå till torget, köpte sig tio mulåsnor, lastade dem med tomma kistor och drog med dem till skogen, där han snart fann den omtalade klippväggen.

— Sesam, öppna dig! ropade han.

Och se, då öppnade sig verkligen klippdörren. Han steg in och häpnade öfver alla de oerhörda dyrbarheter, han fann därinne. De voro tusen gånger större än han slutit sig till af Ali Babas beskrifning, och med en girigbuks förtjusning gick han omkring och vände på smyckena och lät guldet rinna genom sina fingrar. Men till slut fann han det vara tid att gå, samlade ihop så många säckar med guldmynt, han orkade bära, och släpade dem till dörren.

— Hirskorn, öppna dig! sade han.

Men dörren gick icke upp. Då förstod han, att han icke uttalat rätta ordet. Men ett sädesslag visste han, att det skulle vara, och så försökte han med hvete och ris och många andra sorter. Nej, ingenting hjälpte. Han hade tänkt så mycket på skatterna, att han glömt bort det, som var viktigast för honom att komma ihåg. Till sist blef han full af förtviflan och gick af och an, ropande och ropande allt möjligt, som föll honom in. Rikedomarna tittade han inte en gång åt, och han skulle velat afstå från dem allihop, om han bara kunnat påminna sig, hvad det var för ett märkvärdigt sädesslag, som kunde öppna dörren. Men att det var »sesam», kunde han alls icke komma på.

Under tiden hade emellertid röfvarne återvändt för att införa flera röfvade skatter i sitt gömställe.

Då de sågo de utanför betande mulåsnorna lastade med kistor, i hvilka Kassim tänkt bortföra det dyrbara godset, fattade de genast misstankar och störtade in i hålan.

Kassim, som stod alldeles bredvid öppningen, rusade ut och försökte tränga sig emellan dem,

men de fingo strax tag i honom, och ursinniga stucko de ögonblickligen ner honom.

Hur han kommit in, kunde de icke begripa, ty att någon kände deras besvärjelseformel, ansågo de

omöjligt, och det enda, de gissade på, var, att mannen på något vis förstått att praktisera sig ner genom öppningen i hvalfvet, ehuru det var besynnerligt, att han icke slagit ihjäl sig.

För att nu skrämma hvarje annan, som möj-

ligen också fått kännedom om deras håla, styckade de Kassims kropp i fyra delar och hängde upp dem innanför dörren, hvarefter de redo sin väg, ty blodlukten var dem obehaglig.

Kassims hustru, som satt hemma och väntade på sin man, blef emellertid allt oroligare, ju längre han dröjde, ty hon visste, i hvilket farligt ärende han gifvit sig ut. Och när han icke kommit hem till midnatt, greps hon af en sådan ångslan, att hon sprang öfver till sin svåger och berättade, hvart hennes man hade gått.

Ali Baba kände sig djupt bedröfvad öfver detta nya bevis på broderns elaka och svekfulla sinnelag, men han tröstade dock hans hustru, så godt han kunde, och drog i gryningen ut med sina tre åsnor för att efterforska hans öde. Redan då han såg blodfläckarna utanför klippdörren, anade han dock sanningen, och när han uttalat trollformeln och sluppit in i hålan, förstod han genast, att de fyra upphängda köttstyckena var Kassims kropp.

Full af fasa skar han ned dem, ty fastän brodern aldrig visat honom någon kärlek, ville han i alla fall göra honom den sista tjänsten och låta hans kropp få hvila i vigd jord. På en af åsnorna lastade han Kassims kvarlefvor, och på de båda andra lade han så många guldsäckar de rådde med, täckte öfver bördorna med ris och vände tillbaka till staden.

Hemkommen lämnade han de båda guldlastade djuren åt sin hustru att taga hand om och begaf sig med det tredje till Kassims bostad.

Lyckligtvis var det så tidigt, att ingen annan där i huset var vaken än Morgiana, en ung slafvinna, som var mycket omtyckt för sin fyndighet

och pålitlighet. Åt henne anförtrodde sig Ali Baba och invigde henne delvis i hemligheten, för att hon skulle vara honom behjälplig med att få hennes husbonde anständigt begrafven, utan att

det väckte något uppseende, ty då kunde röfvarne lätt få veta, hvem det var, som bedrog dem.

Morgiana var också genast villig att stå honom till tjänst. Sådana uppdrag, som fordrade

förslagenhet och list, voro just i hennes smak, och medan Ali Baba gick in och försökte trösta hennes matmor, begaf hon sig

ut i staden oeh öfvertalade en skomakare vid namn Mustafa att med förbundna ögon följa henne hem och sy ihop de fyra styckena af Kassims kropp, hvarefter hon gaf honom ett guldmynt, band för hans ögon och följde honom tillbaka igen. Sedan tvättade hon den hopsydda kroppen, klädde den i snygga kläder, lade den i sängen och sprang så ut och jämrade sig med händerna för ansiktet.

— Ack, ack, ack! skrek hon, min goda, snälla husbonde har blifvit slagen af pesten. Han är redan döende. Kom och hjälp mig att sköta honom!

Men då flydde alla människor, som om de haft elden efter sig, och när hon en stund därefter kom ut och ropade, att han var död, och att hon måste ha en kista att lägga honom i, var det knappt, att snickaren ville forsla den till porten. Hon fick själf tillsammans med slafven Achmed lyfta liket uti den, och när man bar bort den till grafven, var Morgiana den enda sörjande, som följde den döde.

Under tiden hade emellertid Ali Baba lyckats ganska bra med att trösta sin svägerska. Han hade erbjudit sig att taga äfven henne till sin maka, eftersom det i deras land var tillåtet att äga flera hustrur, och hon hade mottagit anbudet, ty Ali Baba var en god och älskvärd man, och när allt kom omkring, saknade hon icke så mycket den elaka Kassim. Det blef sålunda bestämdt, att Ali Baba med sin familj skulle flytta till hennes hus. Och sedan detta var gjordt, lefde de alla tillsammans i frid och ro, glädjande sig åt att hemligheten var så väl bevarad, att ingen i staden ens misstänkte, att Kassim dött en våldsam död, och att röfvarne därför skulle få svårt att hämnas.

Men röfvarne hade ändå beslutat att göra det. De hade suttit inne i sin bergshåla och räknat efter, hur många guldsäckar, som voro försvunna, och förstått, att den döde måtte haft en medbrottsling, eftersom både liket och guldet blifvit bortförda. Kosta hvad det ville, måste de få tag i honom, dels för att skydda sitt gods, dels för att hämnas. Och en sådan ära satte de i att göra det, att de kommo öfverens om, att den, som fick förtroendeuppdraget att efterforska honom, skulle plikta med sitt lif, om han ledde sina kamrater på falskt spår.

En af dem blef därpå utsedd att fullgöra spionvärfvet, förklädde sig till köpman, begaf sig om natten i väg och anlände i daggryningen till staden. Där gick han och såg sig omkring på torget i hopp om att påträffa några människor, som kunde gifva honom några viktiga upplysningar, men då han icke såg till någon annan än en flitig gammal skomakare, som redan satt i sin bod med sylen i hand, gick han bort till denne för att språka.

— Goddag, min gubbe! sade röfvaren. Men, hvad vill det säga, inte kan väl du med dina gamla ögon se att lappa skor så här i daggryningen?

— Nog är jag gammal, svarade skomakaren, som icke var någon annan än Mustafa, men min syn är ännu utmärkt. Det var inte länge sedan, som jag till och med sydde ihop en död, och det på ett ställe, där det inte var mycket ljusare än här.

Röfvaren blef själaglad öfver att strax ha träffat på en man, som af sig själf gaf honom upplysningar om, hvad han ville veta.

— En död? upprepade han, spelande förvånad, du menar väl svepningen åt en död?

— Nej, nej, återtog Mustafa, jag vet väl, hvad jag säger. Men om du vill försöka få mig att sladdra om saken, så ska jag tala om för dig, att det icke lyckas, för jag kan tiga, jag.

Röfvaren lät emellertid icke afspisa sig med det, och som han hade fickorna fulla med guld, gaf han Mustafa ett guldmynt, och denne berättade då så mycket han visste och lät därefter röfvaren binda för sina ögon, ty han trodde sig om att hitta till huset, där han sytt ihop den döde, om han finge leta sig fram med känseln. Den seende och den icke seende togo hvarann i hand, och så trefvade skomakaren sig fram gata efter gata, tills han tvärt stannade framför ett hus.

— Här är det, sade han.

Och i själfva verket hade han också letat sig fram till Kassims hus, som Ali Baba nu tagit i besittning.

Men röfvaren gjorde ett kritstreck på porten, utan att Mustafa märkte det, och frågade, om denne visste, hvem som bodde i huset. Om detta kunde dock skomakaren icke gifva något besked, ty han kände icke till denna stadsdel, och nöjd med att ha fått veta så mycket, som han fått, gaf röfvaren honom en riklig belöning och gick förtjust till sina kamrater för att omtala sin lyckade bragd.

Men han skulle ha varit så lagom glad, om han sett, hvad Morgiana tog sig till, sedan han gått. Hon gick tidigt ut i något hushållsärende, och då hon kom tillbaka, märkte hon kritstrecket på porten.

— Hvad kan det betyda? tänkte hon. Är det ett skämt, eller har någon ondt i sinnet mot min

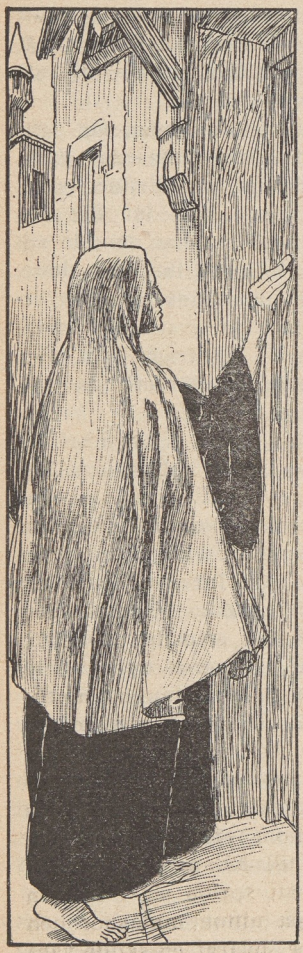

husbonde? I alla händelser är det så godt att taga sina försiktighetsmått.

Och så skaffade också hon sig en bit krita och ritade likadana kritstreck på sju portar i närheten, som hade tycke af hennes husbondes.

Emellertid blef det stor fröjd bland röfvarne, när de fingo del af den viktiga upptäckten, och när kvällen kom, smögo de sig förklädda från olika håll in i staden för att vänta på det stora torget, tills deras anförare skulle komma och gifva dem vidare order, ty han ville först gå ensam med den röfvare, som utspionerat huset, för att taga det i betraktande och se, hur man bäst skulle kunna tränga in i det.

Men när de båda röfvarne kommo fram, fingo de se icke mindre än sju hus med kritstreck på, och där stodo de med långa näsor. Det

var ingenting annat att göra än att uppsöka de andra och gå tillsammans bort till hålan, där de svalkade sin förargelse med att hänga den röfvaren, som förgäfves narrat dem ut i natten.

Dagen därpå var det likväl en annan, som ville försöka sin lycka. Han gick likaledes i dagbräckningen till skomakaren och fick honom mot rundlig betalning att med förbundna ögon göra om samma promenad, som han gjort morgonen förut. Men i stället för att som den första röfvaren märka porten med hvit krita, märkte den andra den med röd. Det tyckte han skulle synas mindre. Och så gick han belåten tillbaka till kamraterna, som beslöto att om natten samla sig i staden alldeles som natten förut.

Men när röfvaranföraren och den andre utskickade kommo till ort och ställe, funno de icke mindre än fjorton portar utprickade med rödkrita.

Det var återigen Morgiana, som varit framme med sin retsamma försiktighet.

Ja, röfvarne måste förstås återvända hem till sig igen och hade ingenting annat att trösta sig med än att hänga den andra olyckliga spionen. Men dagen därpå var det röfvaranföraren själf, som åtog sig efterforskningarna. Han lät äfvenledes Mustafa leda sig till Ali Babas hus, men i stället för att rita något streck på porten betraktade han det så noga, att han inpräglade dess utseende i sitt minne, och dessutom tog han reda på dess ägares namn genom att fråga en liten springpojke. Återkommen till hålan, befallde han därför de andra röfvarne att sprida sig i trakten och på olika håll uppköpa nitton mulåsnor och trettiåtta oljesäckar af läder, hvaraf en skulle vara

fylld med olja, de öfriga tomma. När det så led mot kvällen, lät han alla röfvarne krypa in hvar och en i sin säck, snörde igen om dem och lämnade endast så stor öppning, att de kunde andas. Sedan lastade han två säckar på hvar mulåsna, förklädde sig själf till oljehandlare och drog med sina lastdjur till staden. Men den första mulåsnan bar endast en röfvare. Hennes andra säck var den, som fyllts med riktig olja.

Utan att gå vilse hittade han till Ali Babas hus och träffade denne sittande framför porten för att hämta frisk luft.

— Herre, sade röfvaren och bugade sig. Som du ser, kommer jag här med en hel oljefora, som skall säljas på torget i morgon. Men det är re-

dan sent, och som jag är långväga ifrån, vet jag inte, hvar jag skall kunna få något natthärberge. Jag ber dig, skulle du inte vilja hysa mig öfver natten, i fall det icke faller sig olägligt för dig?

Den godhjärtade Ali Baba, som icke kände igen röfvaranföraren i hans förklädnad, kunde icke säga nej utan hälsade främlingen välkommen som sin gäst, upplät sitt stall åt mulåsnorna och sin gård till att ställa in oljesäckarna på. Sedan förde han in oljehandlaren i sitt hus, förplägade honom väl och sällskapade med honom ända till sängdags.

Men innan röfvaren begaf sig till det sofrum, man anvisat honom, gick han ned i stallet för att, som han sade, se till sina mulåsnor, och när han återvände, tog han vägen öfver gården, där oljesäckarna lågo. Här gick han från säck till säck, lutade sig ned och hviskade:

— När jag kastar ner småsten från mitt fönster, som ligger hitåt gården, så skär upp säcken med din knif och kryp ut, så ska jag snart vara hos er!

Och glädjande sig åt att ändtligen få stilla sin hämndtörst begaf han sig till sitt rum och sträckte påklädd ut sig på sängen.

Det fanns likväl ännu en i huset, som var vaken, och det var Morgiana. Ali Baba, hvilken tidigt påföljande morgon ämnade taga sig ett bad, hade bedt henne att ställa allting i ordning därtill, och för den skull var hon fortfarande uppe och stökade. Men bäst hon styrde och ställde, slocknade hennes lampa, ty oljan var slut. Och hennes ledsnad blef stor, ty det fanns inte en droppe hemma att fylla på med.

— Gå ned och tag en smula ur oljesäckarna

på gården, rådde Achmed, slafven, som väckts af hennes klagan.

Och det rådet tyckte hon var godt. Med sin lampa i handen gick hon ned på gården och började famla efter öppningen på första bästa oljesäck. Då hörde hon en röst, som lät, som om den kom därinifrån. Och rösten hviskade:

— Är det tid nu?

Hade det varit en vanlig flicka och inte Morgiana, så hade hon nog skrikit och sprungit sin väg för att väcka upp hela huset, men Morgiana tappade aldrig hufvudet, och hon anade genast sammanhanget, behärskade sin rädsla och mumlade hastigt:

— Nej, inte än, men snart.

Därefter gick hon till nästa säck, och när hon där möttes af samma fråga, gaf hon samma svar och fortsatte så att lyssna och svara hela raden utefter, ända tills hon kom till sista säcken, där allt var tyst, och hvilken, som hon snart upptäckte, var fylld med riktig olja.

Nu hade hon klart för sig, hur allt stod till, såväl att det var röfvarne, som lågo i säckarna, som att det var oljehandlaren, som var deras anförare, och att de i natt ämnade mörda hennes husbonde.

Här voro goda råd dyra, men hon *måste* rädda Ali Baba, kosta hvad det ville. Ett ögonblick besinnade hon sig och hade så sin plan färdig. Först fyllde hon på sin lampa ur den fulla oljesäcken, och sedan gick hon efter en stor kittel, som hon likaledes slog full med olja, bar upp den i köket igen och satte den öfver elden, tills oljan kokade.

Då släpade hon den åter ned på gården och

hällde så mycket af den sjudande oljan genom lufthålet i hvar säck, att de gömda mördarne storknade, innan de hunnit ge ett ljud ifrån sig. Allt hade gått så tyst och hastigt, att knappt en hund skulle ha väckts däraf, och sedan Morgiana blåst ut lampan och satt kitteln på sin plats, lade hon sig att hvila efter sitt dåd.

Men när röfvaranföraren icke längre hörde något buller i huset, antog han, att alla somnat in, och att det var tid att utföra, hvad han hade i sinnet. Han tog upp några stenar, som han samlat i fickan, lutade sig ut genom fönstret och kastade ner dem på gården. De smällde mot marken, och han väntade att få höra sina kamrater prassla i säckarna. Men allt var tyst.

Kunde de kanske sofva?

Han kastade nya stenar och hörde, att några träffade själfva säckarna, men ändå var allting lika stilla.

Då blef han orolig, skyndade ned på gården, öppnade på säckarna och fick till sin fasa se sina döda kamrater.

Hur det gått till, begrep han icke, men att han nu icke längre hade något att göra i huset, det förstod han. Och hals öfver huf vud flydde han till sin håla, där han satte sig att grubbla öfver nya hämndplaner, ty hämnas skulle han, det hade han föresatt sig. Han skulle inte få någon ro, förrän han gjort det.

När morgonen kom, steg emellertid Ali Baba upp, såg ut genom fönstret och märkte, att oljesäckarna stodo kvar.

— Det var märkvärdigt, tänkte han, att inte oljehandlaren redan gifvit sig af till torget!

Men under det han ännu förundrade sig öfver sin gästs lättja, steg Morgiana in i rummet och bad honom följa sig ut på gården, ty hon ville visa honom något. Då han kom ner, öppnade hon på en af oljesäckarna, och han höll på att falla baklänges, då han såg ett svart röfvare-huf-vud sticka upp därur.

Nu berättade Morgiana om sin bedrift, hur hon räddat sin husbonde och hela hans familj från en förfärlig död, och Ali Baba lyssnade, förstum-mad af häpnad. Men då hon slutat, tackade han Morgiana på det hjärtligaste.

— Du har gjort oss en tjänst, som vi aldrig kunna betala dig, sade han, och från och med i dag har du din frihet.

Sedan skyndade sig han, Morgiana och slafven Achmed att gräfva gropar i trädgården och begrafva de trettiosju oljesäckarna med deras innehåll, så att historien icke skulle komma ut i staden och hemligheten med skatten bli röjd.

Men röfvaranföraren gick allt fortfarande och grubblade på, hvad han skulle taga sig till. Sedan han varit nere i staden och hört, att ingen visste om, hvad som händt om natten, tänkte han slut-ligen ut en ny plan. Han förklädde sig till köp-man, hyrde sig en bod midt emot en butik, som förut tillhört Kassim, och som nu innehades af en son till Ali Baba, skaffade sig en häst, med hvil-ken han afhämtade allehanda präktiga handelsva-ror ur hålan och bredde ut dessa i boden.

Det dröjde inte länge, innan han gjort sig be-kant med sin granne Tabet, Ali Babas son, och genom tjänster och artigheter tillvann han sig den unge mannens vänskap i så hög grad, att de dag-

ligen umgingos och Tabet till slut önskade bjuda honom hem till sin far, för att äfven denne skulle få göra hans bekantskap. Han talade så mycket godt om sin nya vän, att Ali Baba blef nyfiken. En viss dag bestämdes för hans besök, Morgiana fick i uppdrag att tillaga en festmåltid, och då röfvaranföraren infann sig, blef han med stora hedersbetygelser mottagen af sin värd, som icke heller denna gång kände igen honom under hans förklädnad. Han hade också gjort sig förvillande lik en hederlig köpman, och i det breda sidenskärpet hade han stuckit in sina dolkar så väl, att ingen kunde ana, att de funnos. Men själf skulle han nog hitta dem, när ögonblicket var inne och han enligt sin plan narrat far och son att dricka så mycket vin, att de blifvit för svaga att göra motstånd.

Den vaksamma Morgiana hade likväl misstänksamt betraktat honom, så fort han stigit öfver tröskeln, och beslöt att hålla ögonen på honom. Under det hon passade upp, märkte hon, att han icke åt salt och bröd, hvilket ingen mohammedan vill göra i sin fiendes hus, och då hon direkt bjöd honom både brödet och saltet, svarade han:

— Nej, tack, jag är för min hälsa förbjuden att äta salt och bröd.

Detta svar gjorde henne naturligtvis ännu mera misstrogen, och en gång, då hon gick förbi honom, böjde hon sig ned för att låtsas taga upp någonting, hvarvid hon rubbade hans skärp, och fick då se dolkspetsarna glittra fram. Nu visste hon, hvad hon ville veta, och började fundera på, hvad som var att göra. Men att varna husbonden och hans son tjänade ingenting till, ty de hade redan druckit så mycket vin, att de troligen icke kunnat

försvara sig mot röfvaren, om de också haft vapen på sig, hvilket de icke hade.

Efter ett ögonblick skyndade hon ut, iklädde sig en vacker danserske-dräkt, vid hvars guldskärp en skarp liten dolk var fästad medels en dinglande kedja. Sedan tillsade hon Achmed, slafven, att följa henne med sin tamburin och gick så in till det lilla sällskapet, knäböjde för sin husbonde och frågade honom, om han ville, att hon skulle förnöja dem med en dans.

Röfvaren drog förargad ihop ögonbrynen, ty det rätta ögonblicket för mordet föreföll honom just nu vara kommet, och han tyckte inte om att bli störd. Men Ali Baba, som visste, att Morgiana var en behagfull danserska, blef förtjust åt förslaget och uppmanade henne att dansa.

— Ni skall få se, min vän, sade han till röfvaren, hvilken liten förtrollerska hon är.

Och Morgiana dansade verkligen så väl, att själfva röfvaren höll på att glömma, i hvilket ärende han var kommen i huset. Hon intog de behagfullaste ställningar och utförde de djärfvaste språng. Men käckast och mest förtjusande såg hon ut, då hon drog sin dolk och under dansen gjorde låtsade utfall mot sina åskådares bröst.

Slutligen stannade hon flämtande, men strax därpå ryckte hon med vänstra handen till sig tamburinen från Achmed och höll den utsträckt framför Ali Baba, på samma sätt som kringvandrande gycklare göra, då de samla upp pengar af åskådarne.

Hennes husbonde kastade leende ett guldmynt i tamburinen. Detsamma gjorde Tabet, när hon

vände sig till honom, och då hon till sist kom till röfvaren, tog äfven denne upp sin börs.

Men Morgiana stod med dolken gömd i sin högra hand, och just som han tog fram guldmyntet, stack hon vapnet i hans falska hjärta, så att han föll död till golfvet.

Ali Baba och Tabet sprungo upp.

— Hvad har du gjort, olyckliga! ropade de, utom sig af vrede.

Till svar drog Morgiana endast undan röfvarens skärp, så att de skarpa dolkarna lyste fram, och sedan ryckte hon det falska skägget från hans ansikte, så att Ali Baba genast kände igen sin fiende.

Då förbyttes hans vrede i tacksamhet, och han omfamnade den kloka Morgiana, som nu för andra gången räddat honom och hans familj från döden. Ta-

bet tackade henne också med värme, och sedan far och son utbytt en blick af hemligt förstånd, fattade Ali Baba hennes hand och lade den i Tabets.

— Vi äro skyldiga dig våra lif, sade han. Vill inte du också tillhöra oss, Tabet som hustru, och

mig som dotter? Jag har länge älskat dig som en sådan.

Och så hände det sig, att den kloka, älskvärda Morgiana från att blott vara en slafvinna blef en ansedd köpmans älskade och aktade maka.

Vid klipphålan hade Ali Baba emellertid icke varit efter sin brors död, och det dröjde ännu länge, innan han vågade sig dit, ty han hade ju räknat röfvarne till fyrtio och visste icke om, att flera än trettioåtta voro döda. Således återstod det två, hvilkas hämnd han kunde frukta. Men sedan ett par år förgått, utan att några anslag mot hans lif förmärkts, förstod han, att äfven de måste vara döda, hvarför han en vacker dag tog sin son med sig, begaf sig till klippväggen och lärde honom de magiska orden: »Sesam, öppna dig!»

Kännedomen om klipphålan förblef dock en hemlighet inom hans familj, som släktled efter släktled ur den hämtade rikedom och välstånd.

Trollhästen.

Vid persiska hofvet i Schiras firades en gång en stor fest för den inbrytande våren. Alla upptänkliga lustbarheter höllos, och på en vid slätt i närheten af hufvudstaden satt konungen själf på sin tron, midt ibland allt folket och omgifven af sin familj, sin hofstat och alla rikets furstar.

En och hvar hade fritt tillträde till honom, kunde framföra sina klagomål eller bedja om en ynnest, och särskildt nådigt blef den emottagen, som kunde framvisa något nytt prof på yrkesskicklighet eller någon sinnrik uppfinning.

Då hände det sig, att en illfundig kinesisk man, som på grund af sin konstförfarenhet kallades den kinesiska trollkarlen, äfven trädde fram inför konungen och bad att få förevisa ett mästerverk, som han förfärdigat. Det var en präktigt

sadlad och betslad häst, så lik en lefvande, att alla väntade sig få höra honom gnägga, då han blifvit framledd och stod midt för konungen.

Men den kinesiska trollkarlen visade stolt på hästen.

— Allernådigaste konung och herre, sade han; utan att skryta vågar jag påstå, att du aldrig i ditt lif har skådat ett underbarare konstverk än denna häst.

— Åhå, svarade konungen och strök sig om skägget, visserligen är denna konstgjorda häst förvillande lik en lefvande, men det vore väl ändå icke omöjligt, att någon annan kunde göra en likadan.

— Det betviflar jag alls inte hvad det yttre beträffar, återtog kinesen. Men det är icke däruti hans värde består utan i hans förborgade egenskaper. Om jag sätter mig upp på honom, kan jag höja mig i luften och öfver land och sjö begifva mig, till hvilket ställe jag behagar. Sätt mig på prof, o herre konung, så skall du genast få se, hvad min häst duger till!

Konungen nickade och log, fastän han nog icke trodde mycket på det utlofvade undret. Men kinesen satte sig upp i sadeln och frågade, hvart han skulle rida.

— Rid till berget därborta och hämta mig ett blad af det sällsynta palmträdet, som växer vid dess fot, sade konungen och pekade mot randen af den stora slätten, där man såg det omtalade berget höja sina toppar.

— Som du befaller, sade trollkarlen, vred om en skruf vid sadelknappen, och ögonblickligen steg

han med hästen upp i luften och flög blixtsnabbt i riktning mot berget.

Alla de närvarande följde honom förundrade med ögonen, och när han efter en kvarts timme kom tillbaka med palmbladet i handen och lade det på trappsteget till tronen, bröt ett hejdlöst jubel ut från den stora folkmassan.

— Du har verkligen bestått ditt prof alldeles förträffligt, sade konungen. Din häst är ett underverk, och jag vill köpa den af dig, om den är till salu.

Då bugade sig kinesen smilande till jorden.

— Nådigaste herre och konung, svarade han jag är din tjänare, och allt, hvad som är mitt, är ditt, och jag skulle gärna gifva dig hästen som gåfva, om jag icke vore bunden af ett heligt löfte att hvarken sälja eller skänka den åt någon. Den kan endast bytas bort och det blott mot ett särskildt föremål, som jag knappt vågar nämna.

Konungen hade emellertid intagits af ett allt större begär att äga hästen, och han uppmuntrade nådigt trollkarlen att säga, hvad han önskade. Om det också vore ett slott eller en hel stad, så skulle hans åstundan beviljas.

Trollkarlen kastade sig till hans fötter.

— O, min härskare och konung, sade han, det är din dotter, prinsessan, jag önskar.

Vid denna orimliga begäran storskrattade hela hofstaten. Men prins Guri, tronarfvingen, skrattade icke, ty han fruktade, att hans far, till skam för sig själf och sin familj, ändå till sist skulle gå in på det förnedrande villkoret, om handeln icke kunde uppgöras på annat sätt. Han började också göra sin far föreställningar, men denne svarade

undvikande och föreslog, att prinsen själf skulle sätta sig upp på hästen och öfvertyga sig om dess förtjänster, innan man underhandlade vidare.

Till detta samtyckte äfven både prinsen och den kinesiska trollkarlen, den senare med största nöje, ty han var säker på, att prinsen skulle bli så förtjust i hästen, att han skulle hjälpa honom att få prinsessan. Han visade honom, hur han skulle sitta i sadeln, men innan han hunnit inviga honom i mekanismens alla hemligheter, vred prins Guri på skrufven vid sadelknappen, som han sett trollkarlen göra, då denne for bort, och strax höjde sig hästen genom luften, och den unge prinsen var snart så långt uppe, att man knappt kunde se honom.

Då kastade sig kinesen, full af ängslan, på sitt ansikte och bad konungen om nåd.

— Ni har själf sett, allernådigaste konung, sade han, att prins Guri var så ifrig att gifva sig af, att jag icke hann visa honom, hur han skulle styra hästen. Värdigas nu icke göra mig ansvarig, i fall någon olycka händer honom!

Men då kungen genom dessa ord fick klart för sig sin sons fara, öfverväldigades han af vrede och sorg och befallde, att man skulle fängsla den kinesiska trollkarlen. Om prins Guri icke återkommit frisk och sund inom tre månader, skulle den vederstygglige häxmästaren dö. Detta var hans dom, och därmed begaf han sig hem till sitt palats för att sörja öfver sin försvunne son.

Under tiden for prins Guri fram genom luften allt högre och allt längre bort. Denna svindlande färd roade honom. Det var lustigt att se sig omkring. Allt där nere på jorden tog sig smått ut. De största

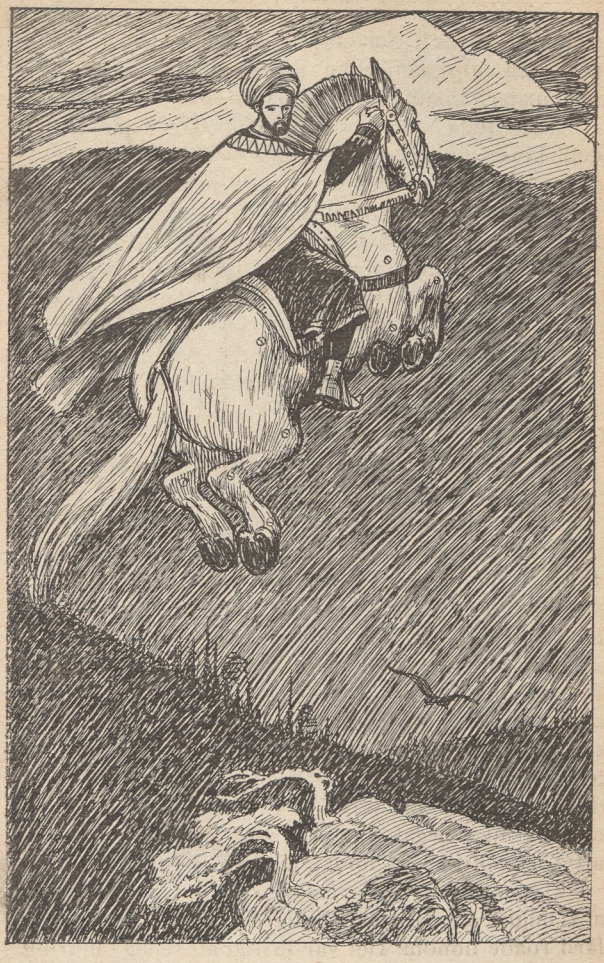

»Allt där nere på jorden tog sig smått ut.»

palats liknade leksakshus, floderna slingrade sig som smala, ljusa band genom fälten, och själfva skogarna sågo icke ståtligare ut än några knippor nässelstånd. Men sedan han förlustat sig länge nog åt sin luftiga ridt, började han tänka på hemfärden och vred motsols på skrufven, ty han tänkte, att det måste vara rätta sättet att komma ner, när man skulle vrida medsols för att komma upp.

Denna uträkning slog dock fel. Ju ifrigare prinsen vred på skrufven, ju hastigare rusade trollhästen i väg, uppåt och framåt. Han vred skrufven åt båda håll och rundt omkring. Ingenting hjälpte. Hästen steg och steg, som om han tänkte fara ända upp till solen.

Då blef prinsen rädd och trodde sig förlorad. Men i stället för att öfverlämna sig åt maktlös förtviflan tog han sig för att noggrant undersöka sin springare. Han tittade honom i munnen, letade i manen, kände på hals och bringa och hittade slutligen en ny skruf bakom vänstra örat. Då han vred på denna, sänkte hästen sig genast till hans stora förtjusning, och då han vred på en annan skruf, som han upptäckte bakom högra örat, kunde han styra antingen åt höger eller vänster.

Nu kände han mekanismens hemlighet och kunde fara, hvart han ville. Men det hade blifvit natt, och han förstod, att han var mycket långt hemifrån, hvarför han sänkte sig rätt ner.

Då han nått marken, befann han sig i en trädgård. Framför honom låg ett präktigt palats, och han gick genast uppför den breda trappan för att söka gästfrihet. Innan han öppnade dörren, hörde han emellertid snarkningar som af sofvande människor, och när han gick in, såg han vid ske-

»Framför honom låg ett präktigt palats.»

net af en hänglampa, att han stod i en vaktsal, kring hvars väggar de tjänstgörande väktarne sutto inslumrade med hvar sin sabel vid sin sida.

Prins Guri vågade likväl icke väcka dem, ty han var rädd, att de, yrvakna, skulle rusa upp och genast hugga honom i stycken. Därför höll han andan, så att han icke skulle störa dem, gick tyst vidare och lyfte upp det tjocka sidenförhänget till ett närgränsande rum. Där brann äfven en lampa, och hans ögon möttes af en verkligen kunglig prakt. Men på en upphöjd hvilobädd låg där bland svällande, guldstickade kuddar en skön flicka, som att döma efter hennes dyrbara dräkt icke kunde vara något annat än en prinsessa.

Den unge mannen knäböjde vid bädden och förde hennes ned-

hängande klädningsärm till sina läppar i hopp att hon skulle vakna.

Detta gjorde hon också, och förskräckelse målade sig i hennes drag, då hon såg en främmande man i sitt rum. Men den unge prinsens ädla ansikte och vördsamma, ridderliga hållning intog henne genast, så att hon behärskade sig och kväfde det rop, som sväfvade på hennes läppar.

— Nådigaste prinsessa, sade prinsen och böjde djupt sitt hufvud inför henne, jag vet, att jag förverkat mitt lif genom att inträngа till Er, men det är ett underbart äfventyr, som fört mig hit ända ifrån Schiras, där min fader, konungen af Persien, bor, och där jag befann mig ännu i går. Vill Ni skänka mig Ert beskydd samt gästfrihet öfver natten, skall jag i morgon berätta Er hela min historia.

Prinsessan smålog vänligt emot honom och bad honom icke oroa sig, ty han hade kommit till ett land, där man lika väl kände till gästfrihet och artighet som i Persien. Detta land hette Bengalen, och palatset hörde till en landtgård, som hon, prinsessan Pantra, fått af sin fader, konungen af Bengalen.

Därmed kallade hon på sina kammartärnor, som sofvit i närheten och redan väckts af prinsens och prinsessans röster, befallde dem sörja för hans bästa och sade honom godnatt med ett nytt småleende.

Kammartärnorna tände vaxljus och följde honom in i ett lysande gemak, där de ställde fram förfriskningar och redde honom en präktig bädd. Sedan han ätit, kastade han sig också dödstrött på bädden och sof långt in på dagen, vaknade frisk

och uthvilad, och begaf sig strax till prinsessan Pantra, som låtit hälsa honom, att hon väntade honom i trädgården, där man dukat fram en festmåltid.

Han fann henne ännu vackrare än dagen förut, och i allt, hvad hon sade, framlyste klokhet och älskvärdhet. Å sin sida upptäckte prinsessan, att prins Guri var den ståtligaste och skönaste unge man, hon någonsin sett. Hon intresserade sig lifligt för hans äfventyr, ställde till festligheter för honom, höll honom kvar dag efter dag, och det dröjde icke länge, förrän de båda kungabarnen lofvade att älska hvarandra i lif och död.

Då kom emellertid prinsen plötsligt att tänka på, att hans far kunde vara orolig för honom. Han måste med det snaraste resa hem. Men han kunde icke skiljas från prinsessan Pantra, ty han var rädd, att kungen af Bengalen, som lofvat henne åt en annan, skulle gifta bort henne under hans frånvaro, och så öfvertalade han henne att följa honom på trollhästen hem till hans land. Där skulle de genast gifta sig, och sedan skulle de nog få hennes fars förlåtelse och samtycke.

Prinsessan Pantra gjorde först invändningar men gaf så vika, och i dagbräckningen nästa morgon, då alla människor sofvo, begåfvo de sig ut på terrassen, där trollhästen stod och väntade dem. Prins Guri satte prinsessan framför sig i sadeln, höll henne väl fast med sin ena arm och vred så på den stora skrufven vid sadelknappen.

Genast svingade de sig i höjden och foro af i ilande fart, men nu kunde prins Guri styra, och på tre timmar var han redan hemma i sin faders

rike och såg tornspetsarna i staden Schiras sticka upp öfver slätten.

Han sänkte sig likväl icke ned i själfva staden utan framför ett palats i dess närhet, hvilket tillhörde honom själf. Dit in förde han prinsessan, öfverlämnade henne i slottsfogdens vård och red ensam in i hufvudstaden för att hälsa sin fader och förbereda honom på prinsessans ankomst.

Ryktet om att han kommit tillbaka spred sig under tiden med blixtens snabbhet och gick före honom. Folk strömmade till, och när han steg af vid det kungliga slottet, stod hans fader på trappan och tog emot honom med öppna armar och med glädjetårar på kinderna.

Alla människor lade af sorgkläderna, som de burit för den försvunne prinsens skull. Kungen befallde i sin stora glädje, att kinesen skulle släppas lös och få sin trollhäst tillbaka, och i salar och kök, på gator och torg blef det ett stök och ett lif, ty man måste rusta sig på det allra bästa för att taga emot prinsessan af Bengalen, som satt därute i landtpalatset och väntade på att bli hämtad till staden och få hålla bröllop med den unge prinsen.

Slutligen var då allting i ordning. I spetsen för alla trupperna redo prinsen och kungen, klädda i lysande rustningar, och vid betslet förde prinsen en hvit guldsadlad gångare, som prinsessan Pantra skulle rida, då hon följde dem tillbaka.

Då de närmade sig palatset, föreföll dem emellertid allting så öde och dystert. Ingen tog emot dem på gården, och prinsen, som sprungit af hästen, letade förgäfves efter prinsessan i alla rummen. Hon stod ingenstädes att finna och icke hel-

ler slottsfogden. Men till sist kröp den senare fram ur en vrå och kastade sig ned framför prinsen och kungen, hvilken likaledes suttit af för att hjälpa sin son att söka efter prinsessan.

— Tag mitt lif! ropade han. Jag förtjänar det, ty jag har illa vaktat prinsessan, ehuru jag icke, förrän det var för sent, insåg, hvilken dåre jag varit. För en stund sedan kom den otäcka kinesiska trollkarlen hit på sin trollhäst och sade, att han fått i uppdrag af prins Guri att hämta prinsessan Pantra. Utan att misstänka något svek lät jag henne stiga upp på hästen, men så fort den höjt sig i luften, såg jag, att kinesen styrde bort ifrån staden i stället för mot den, och prinsessan, som märkt detsamma, vred sina händer. Döda mig, döda mig, ty jag är en dålig tjänare!

Knappt hade han sagt dessa ord, förrän folket utanför ropade: Se, se! Och när kungen och prinsen störtade ut, sågo de trollhästen sväfva öfver deras hufvuden, och i sadeln satt kinesen med prinsessan i sin famn. Han hade vändt om för att riktigt njuta af sin hämnd mot dem, som hållit honom i fängelse, och han hånskrattade, där han satt oåtkomlig i luften och hörde alla förbannelserna därnerifrån. Men den stackars prinsessan sträckte armarna mot himlen och anropade den om hjälp utan att likväl bli bönhörd, ty efter ett par ögonblick vinkade kinesen med handen till afsked åt kungen och styrde bort öfver skogen, så att man snart icke såg dem mer.

Då ville kungen döda den försumliga slottsfogden, men prins Guri bad om nåd för honom och önskade därefter att bli lämnad ensam med sin sorg, hvarför kungen och hans svit, tysta och ned-

slagna, återvände till staden för att förkunna den sorgliga nyheten.

Först stod prinsen som förlamad af smärta, men så hämtade han sig och bad slottsfogden skaffa honom en pilgrimsdräkt utan att dock omtala för någon, hvem som skulle ha den.

Då han fått dräkten, tog han den på sig, fattade en staf i handen och gick ut på vandring för att söka sin trolofvade. Om han också skulle gå

till världens ände, så skulle han finna henne.

Emellertid red kinesen öfver land och haf med prinsessan. Men till slut blef hon så trött, att hon sjönk tillsammans och höll på att falla af hästen. Då insåg trollkarlen, att hon måste hvila, och sänkte sig ned i en skog, där han trodde sig skyddad för främmande blickar. Han redde ett läger åt prinsessan och lät henne sträcka ut sig, hvarefter han gaf henne mat ur det förråd, han haft med sig, och hungern kväljde henne så, att hon måste taga emot födan ur hans afskyvärda händer. Men då hon hvilat sig och han åter ville, att hon skulle stiga upp på hästen, nekade hon, och när han ville tvinga henne, skrek hon, så mycket hon förmådde.

Nu var händelsen den, att skogen verkligen icke var så öde, som trollkarlen trott. Sulta-

nen af Kaschmir jagade just i närheten, hörde prinsessans rop och skyndade, följd af sitt folk, till stället, där hon och kinesen befunno sig.

Full af undran frågade sultanen, hvad som stod på, och kinesen, som icke anade, hvilken hög herre det var, som stod framför honom, svarade näsvist:

— Ingenting alls. Jag har bara haft en liten

tvist med min hustru om någonting, som ingen behöfver lägga sig i.

Men då böjde sig prinsessan djupt för sultanen.

— Höge herre, sade hon, haf medlidande med en olycklig kungadotter, och tro icke denna förskräckliga människa, som röfvat bort mig på sin trollhäst samma dag, som jag skulle hålla bröllop med prinsen af Persien! Detta odjur är icke min man utan en afskyvärd trollkarl.

Som detta också var någonting, som hvar och en kunde se, så trodde sultanen henne och lät genast hugga hufvudet af kinesen, hvarefter han återvände till sitt palats, medförande prinsessan och trollhästen. Hästen, hvilkens underbara egenskaper han icke förstod sig på, lät han sätta in i sin skattkammare, men åt prinsessan lät han ställa i ordning en rad af lysande gemak och gaf henne tjugo slafvinnor till uppassning.

Hon tackade honom äfven på det varmaste och välsignade honom som sin räddare.

Men sultanen var icke så ädelmodig, som hon ansåg honom. Då han följande dag kom in till henne, och hon väntade, att han skulle tala om att skicka henne tillbaka till hennes brudgum, underrättade han henne i stället om, att han själf ämnade hålla bröllop med henne, och det redan samma kväll.

Alla hennes invändningar slog han bort med skämt, och på hennes böner lyssnade han icke. Snart började också hela palatset genljuda af de bullrande tillrustningarna för bröllopet, ty det skulle bli en glänsande fest. Berusande musik klingade öfverallt, och slutligen kommo de beställ-

samma slafvinnorna med dyrbara kläder och kostliga smycken för att pryda prinsessan till högtidligheten.

Men prinsessan, som icke kunnat tro, att sultanen menat allvar, blef vid denna syn så bestört, att hon svimmade och föll till golfvet.

Slafvinnorna upphäfde rop af förskräckelse, och själfva sultanen kom då inrusande för att höra, hvad det var. Han hjälpte kvinnorna i deras försök att återkalla henne till medvetande, och efter mycket bemödande lyckades de äfven däri. Prinsessan Pantra slog upp ögonen, men med detsamma fick hon ingifvelsen att begagna sig af en list för att undgå det förhatliga giftermålet.

Hon såg sig omkring med förvirrade blickar, mumlade osammanhängande ord och ställde sig som vansinnig, så att alla trodde, att hon blifvit det af sorg.

Bröllopet måste uppskjutas, och sultanen efterskickade landets förnämsta läkare för att bota henne, ty han kunde ju icke gifta sig med henne, så länge hon icke hade sina sinnens fulla bruk. Men allt, hvad man gjorde, var förgäfves. Prinsessan höll ut med sin förställning i veckor och månader.

Då kom en dag en främmande läkare till palatset. Han hade långt hår och skägg och såg mycket vördnadsbjudande ut. På hans begäran förde man honom till sultanen, och denne fick genast ett sådant förtroende för hans utseende och sätt, att han ledsagade honom till prinsessan, för att han skulle försöka bota henne.

Den främmande läkaren företog äfven genast åtskilliga strykningar på hennes hufvud. Men då

han lutade sig ned öfver henne, hviskade han sakta:

— Visa ingen förvåning! Jag är prins Guri. På mina vandringar för att söka dig fick jag höra talas om din hitkomst tillsammans med kinesen och trollhästen och att sultanen vill gifta sig med dig. Jag förstår, att det är därför du ställer dig vansinnig. Men jag skall rädda dig.

Då han såg sig obemärkt, lyfte han också en smula på det stora lösskägget, så att prinsessan kände igen honom. Men hon behärskade sig och förrådde sig hvarken genom ord eller rörelser, ehuru hennes hjärta klappade högt.

— Ja, sade den förklädde prinsen till sultanen, den stackars prinsessan är mycket illa angripen. Men jag tror mig dock om att bota henne. Hon kom hit på trollhästen, som Ni förvarar i Er skattkammare, och det är den, som förtrollat henne genom sina magiska ryckningar. Endast den kan återställa henne genom vissa andra hemliga ryckningar, hvilka jag lyckligtvis är i stånd att framkalla.

Sultanen blef ytterst förtjust öfver dessa upplysningar och förklarade sig villig att göra allt, hvad den främmande läkaren fordrade, för att kuren skulle kunna utföras.

Trollhästen hämtades ut ur skattkammaren, och prins Guri lät ställa den på stadens största torg, ty alla människor ville se på, när undret skulle göras. Läktare byggdes upp, för att sultanen och hans hof skulle ha riktigt bra utsikt, och prinsen gick och pysslade kring hästen, såg efter att seltygen voro i ordning och lät sätta en mängd rökelsekar rundt omkring honom.

Till sist var då allting färdigt. Sultanen och hans uppvaktning hade intagit sina platser, och prinsessan trädde ut ur palatset, följd af sina slafvinnor, som ledde henne fram till hästen och hjälpte henne stiga upp i sadeln.

Då tände prins Guri på rökelsekaren, som började bolma, först sakta och sedan starkare, värre. Men då röken blef så tjock, att man icke längre såg något hvarken af hästen, honom eller prinsessan, kastade han sig upp i sadeln bakom prinsessan och vred på skrufven vid sadelknappen. Ögonblickligen stego de i luften, och sultanen, hofvet och folket beskådade dem med gapande munnar, ty de kunde icke förstå denna syn.

Så fort röken något lagt sig, och de varseblefvo den tomma platsen, där hästen stått, insågo de likväl, att allt icke

stod rätt till, i synnerhet som prinsen kastade af sig sitt löshår och lösskägg och visade sitt stolta unga ansikte.

Sultanen knöt handen åt honom i vanmäktigt ursinne. Det var allt, hvad han kunde göra, och sedan fick han försöka lugna sig.

Men prinsen och prinsessan redo på sin luft-häst i susande fart hem till Schiras, och några dagar därefter firades deras bröllop med en sådan prakt, att det talades därom hundra år efteråt.

INNEHALL.

	Sid.
Sagoberätterskans egen saga. Med 3 teckningar	3
Aladdin och den underbara lampan. Med 25 teckningar	9
Sindbad sjöfararen. Med 36 teckningar	96
Hassan repslagare. Med 9 teckningar	197
Ali Baba och de fyrtio röfvarne. Med 12 teckningar	227
Trollhästen. Med 9 teckningar	

Svenska
Barnboks-
Institutet
STOCKHOLM

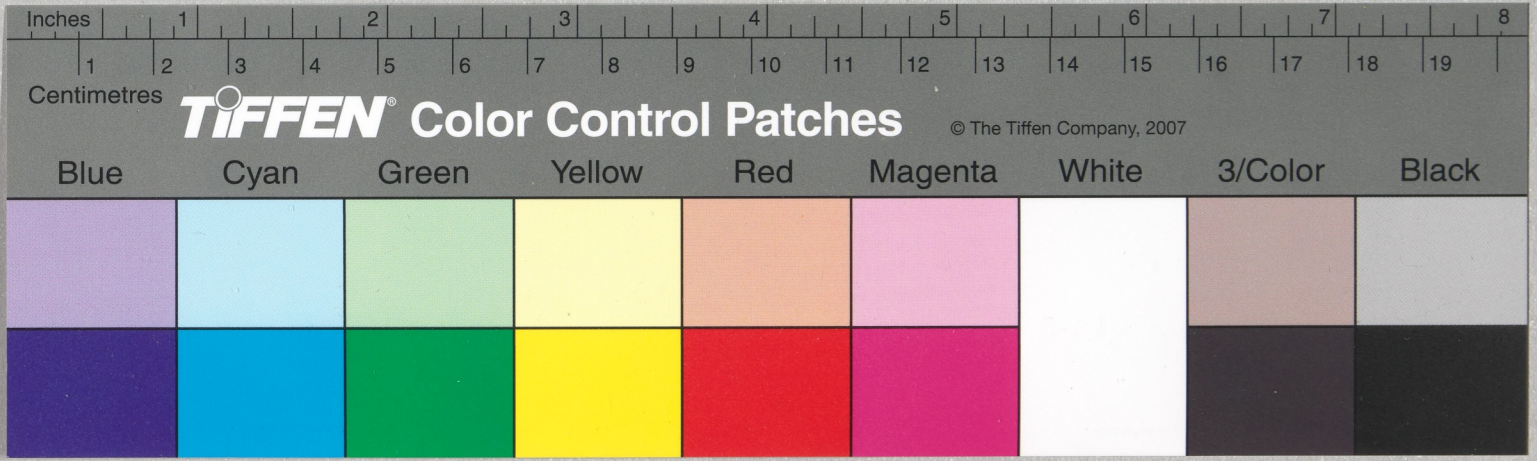
Inches
1
2
3
4
5
6
7
8
Centimetres
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
TIFFEN® Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black